

Grønlands Bygningsreglement 1982

Udfærdiget i medfør af § 25
i Landstingsforordning nr. 1 af 2. februar 1981
om arealanvendelse, lands- og byplanlægning og bebyggelse.

Udarbejdet for Grønlands Hjemmestyre
af Grønlands Tekniske Organisation.

Namminersornerullutik Oqartussat - Grønlands Hjemmestyre

Titel: Grønlands Bygningreglement
Udgivet af: Sanaartortitsinermut Aqutsisoqarfik
Bygge- og anlægsstyrelsen
1. udgave (med tillæg 1), 3. oplag, 500 eks.
© Grønlands Hjemmestyre 1982
Trykt i: nuuk offset ApS
ISBN 87-986275-0-3

Indholdsfortegnelse

Kap. 1. Almindelige bestemmelser	side 9 - 13
1.1. Bygningsmyndigheden	9
1.2. Geografiske gyldighedsområde	9
1.3. Bygningsmæssige gyldighedsområde	9
1.4. Ansøgning om byggetilladelse	10
1.5. Andre godkendelser	11
1.6. Byggetilladelse	12
1.7. Anmeldelse af byggearbejde	12
1.8. Tilladelse til ibrugtagning	12
1.9. Klager	13
1.10. Dispensationer	13
1.11. Overtrædelser	13
Kap. 2. Bebyggelsens adgangsforhold	side 14 - 15
2.1. Almene bestemmelser	14
2.2. Adgangsforhold for bebyggelsens beboere og beskæftigede	14
2.3. Redningsmuligheder for brandvæsenet	14
Kap. 3. Bebyggelsens højde- og afstandsforhold	side 16 - 20
3.1. Almene bestemmelser	16
3.2. Brandafstande i byer	16
3.2.1. Fastlæggelse af brandafstande	16
3.2.2. Grænseafstande	16
3.2.3. Udhuse, garager, bådeskure og lignende	18
3.3. Brandafstande i bygder	19
3.4. Andre afstandsbestemmelser	19
3.4.1. Afstand fra veje	19
3.4.2. Afstand fra elforsyningsledninger	19
3.5. Særlige afstandsbestemmelser	20
Kap. 4. Bygningers indretning	side 21 - 26
4.1. Almene bestemmelser	21
4.2. Fælles adgangsveje	21
4.3. Beboelsesbygninger	23
4.3.1. Rumhøjder og rumstørrelser	23
4.3.2. Boliger	23
4.3.3. Beboelsesrum og køkkener	25

4.3.4.	Baderum og toiletrum	25
4.4.	Erhvervsbygninger	26
Kap. 5.	Konstruktive bestemmelser	side 27 - 29
5.1.	Dimensionering og udførelse af bygningskonstruktioner	27
5.2.	Sikring af tage mod gennemtrængning	28
5.3.	Byggepladsen	28
5.3.1.	Byggepladsens indretning	28
5.3.2.	Sprængningsarbejder	29
5.3.3.	Bygningskonstruktioner under opførelse	29
5.3.4.	Hensyn til nabo	29
Kap. 6.	Brandforhold	side 30 - 63
6.1.	Almene bestemmelser	30
6.2.	Brandtekniske begreber	31
6.3.	Afstandsforhold	32
6.4.	Brandvægge	32
6.4.1.	Udførelse	32
6.4.2.	Gennembrydninger	33
6.4.3.	Sikring og markering	34
6.5.	Flugtveje	34
6.5.1.	Almene flugtveje	34
6.5.2.	Trapper og trapperum	35
6.5.3.	Døre i flugtveje	37
6.6.	Redningsåbninger	37
6.7.	Konstruktive forhold	38
6.8.	Enfamiliehuse	40
6.8.1.	Almene bestemmelser	40
6.8.2.	Brandceller, brandsektioner og konstruktioner	40
6.8.3.	Overflader	41
6.8.4.	Redningsåbninger	41
6.8.5.	Brandlukning	42
6.9.	Etageboligbyggeri	42
6.9.1.	Almene bestemmelser	42
6.9.2.	Brandceller, brandsektioner og konstruktioner	42
6.9.3.	Overflader	43
6.9.4.	Flugtveje m.v.	43

6.9.5.	Døre	43
6.9.6.	Redningsåbninger	44
6.9.7.	Brandslukning	44
6.10.	Hoteller m.v.	44
6.10.1.	Almene bestemmelser	44
6.10.2.	Brandceller, brandsektioner og konstruktioner	45
6.10.3.	Overflader	46
6.10.4.	Flugtveje	47
6.10.5.	Nød- og panikbelysning	47
6.10.6.	Varslingsanlæg	47
6.10.7.	Brandslukning	47
6.11.	Forsamlingslokaler	47
6.11.1.	Almene bestemmelser	47
6.11.2.	Brandceller, brandsektioner og konstruktioner	48
6.11.3.	Overflader	49
6.11.4.	Flugtveje	50
6.11.5.	Nød- og panikbelysning	50
6.11.6.	Brandventilation	50
6.11.7.	Pladsfordelingsplaner m.v.	50
6.11.8.	Brandslukning	51
6.12.	Undervisningslokaler m.v.	51
6.12.1.	Almene bestemmelser	51
6.12.2.	Brandceller, brandsektioner og konstruktioner	52
6.12.3.	Overflader	53
6.12.4.	Flugtveje	53
6.12.5.	Nød- og panikbelysning	53
6.12.6.	Varslingsanlæg	54
6.12.7.	Brandslukning	54
6.13.	Butikker og lign. salgslokaler	54
6.13.1.	Almene bestemmelser	54
6.13.2.	Brandceller, brandsektioner og konstruktioner	54
6.13.3.	Overflader	55
6.13.4.	Flugtveje	55
6.13.5.	Nød- og panikbelysning	56
6.13.6.	Varslingsanlæg	56
6.13.7.	Brandslukning	56
6.14.	Industri- og lagerbygninger i 1 etage	56

6.14.1.	Almene bestemmelser	56
6.14.2.	Brandceller, brandsektioner og konstruktioner	56
6.14.3.	Overflader	58
6.14.4.	Flugtveje	58
6.14.5.	Brandslukning	58
6.14.6.	Industri- og lagerbygninger i 1 etage med større brandbelastning	58
6.14.7.	Brandfarlige virksomheder	59
6.15.	Større garageanlæg	59
6.15.1.	Almene bestemmelser	59
6.15.2.	Brandceller, brandsektioner og konstruktioner	59
6.15.3.	Overflader	60
6.15.4.	Flugtveje	60
6.15.5.	Nød- og panikbelysning	61
6.15.6.	Ventilation	61
6.15.7.	Afløbsanlæg	62
6.15.8.	Brandslukning	62
6.16.	Avls- og driftsbygninger	62
6.16.1.	Brandafstande	62
6.16.2.	Redningsmuligheder for dyr	62
6.16.3.	Brandceller og brandsektioner	63
6.16.4.	Ventilationsanlæg	63
6.16.5.	Brandslukning	63
Kap. 7.	Fugtisolering	side 64 - 68
7.1.	Almene bestemmelser	64
7.2.	Bortledning af overfladevand og dræning	64
7.3.	Kældre	64
7.4.	Krybekældre	64
7.5.	Terrændæk	65
7.6.	Ydervægge	65
7.7.	Tage	66
7.8.	Baderum og toiletrum m.m.	67
Kap. 8.	Varmeisolering	side 69 - 72
8.1.	Almene bestemmelser	69
8.2.	Beboelsesbygninger	69
8.3.	Andre bygninger end beboelsesbygninger	71

Kap. 9. Lydforhold	side 73
9.1. Almene bestemmelser	73
9.2. Lydisolering	73
Kap.10. Ildsteder og skorstene	side 74 - 86
10.1. Almene bestemmelser	74
10.2. Ildsteder	75
10.2.1. Almene bestemmelser	75
10.2.2. Små ildsteder	76
10.2.3. Store ildsteder	78
10.2.4. Ildsteder til erhvervsmæssigt brug	79
10.3. Tilslutning til skorsten	79
10.4. Skorstene	80
10.4.1. Almene bestemmelser	80
10.4.2. Små skorstene	82
10.4.3. Store skorstene	86
Kap.11. Ventilation	side 87 - 96
11.1. Almene bestemmelser	87
11.2. Beboelsesbygninger	87
11.2.1. Almene bestemmelser	87
11.2.2. Dimensionering	87
11.2.3. Naturlig ventilation	90
11.2.4. Mekaniske udsugningsanlæg	91
11.2.5. Andre mekaniske ventilationsanlæg	92
11.2.6. Brandforhold m.v.	93
11.3. Andre bygninger end beboelsesbygninger	95
Kap.12. Installationer m.m.	side 97 - 102
12.1. Almene bestemmelser	97
12.2. Ekstrabeskyttelse for elinstallationer	98
12.3. Forskrifter og særlige bestemmelser	98
12.4. Varmeanlæg	99
12.5. Skarnkasserum og affaldsskakter	100
12.6. Brandmæssige installationer	101
12.7. Antenner	102

Anneks A	side 103 - 112
Landstingsforordning nr. 1 af 2. februar 1981 om arealan- vendelse, lands- og byplanlæg- ning og bebyggelse	103
Hjemmestyrets bekendtgø- relse nr. 4 af 1. december 1982 om bygningsmyndig- heden i Grønland.	111
Anneks B	side 113 - 119
Retningslinier for anvendelse af Grønlands bygningsregle- ment 1982 (heri anden rele- vant lovgivning).	113
Anneks C	side 120 - 143
Brandtekniske begreber og eksempler	120
Stikordsregister	side 144 - 153

Kapitel 1. Almindelige bestemmelser

1.1. Bygningsmyndigheden

Stk. 1. Nærværende bygningsreglement er udsendt af Grønlands Hjemmestyre i medfør af § 25 i Landstingsforordning nr. 1 af 2. februar 1981 om arealanvendelse, lands- og byplanlægning og bebyggelse.

Stk. 2. I bygningsreglementet har Hjemmestyret fastsat de tekniske bestemmelser, som skal overholdes i forbindelse med opførelse, konstruktion og indretning af bygværker.

Stk. 3. Bygningsmyndigheden, som påser, at bygningsreglementets bestemmelser overholdes, udøves i henhold til bekendtgørelse, som udstedes af Hjemmestyret.

1.2 Geografiske gyldighedsområde

Der skal hos bygningsmyndigheden indhentes byggetilladelse og ibrugtagningstilladelse for ethvert byggearbejde, der udføres indenfor Hjemmestyrets og de grønlandske kommuners geografiske forvaltningsområde.

1.3 Bygningsmæssige gyldighedsområde

Stk. 1. De bestemmelser, der fremgår af Landstingsforordning om arealanvendelse, lands- og byplanlægning og bebyggelse og af nærværende bygningsreglement, skal være overholdt ved opførelse af ny bebyggelse, ved tilbygning til eksisterende bebyggelse og ved ombygning i eksisterende bebyggelse.

Stk. 2. Bestemmelserne skal ligeledes være overholdt, når der ønskes foretaget væsentlige ændringer i benyttelsen af en bebyggelse, d.v.s. når disse ændringer medfører nye bygningstekniske og brandtekniske forudsætninger.

Stk. 3. Opførelse af proviantstativer og af småbygninger som drivhuse, legehuse og lignende skal ikke forelægges bygningsmyndigheden. Undtagelsen omfatter ikke udhuse, garager og lignende.

1. Almindelige bestemmelser

Stk. 4. Opførelse af fangsthytter og andre mindre hytter til kortvarigt ophold i forbindelse med traditionel udøvelse af jagt, fangst, fiskeri, fåreavl og fritidsaktiviteter skal ikke godkendes af bygningsmyndigheden, når opførelsen sker udenfor byzone, by- og bygdemæssig eller anden samlet bebyggelse. Alle bygninger for fast ophold eller udlejningsmæssig overnatning skal dog uanset placering godkendes af bygningsmyndigheden.

1.4. Ansøgning om byggetilladelse

Stk. 1. Byggetilladelse skal søges hos bygningsmyndigheden ved fremsendelse af ansøgning med projekt i to eksemplarer, jævnfør stk. 1-4.

Stk. 2. I ansøgningen skal anføres dato på den skrivelse fra byplanmyndigheden, hvori arealtildelingen til den påtænkte bebyggelse er meddelt.

Stk. 3. Af ansøgningen skal det endvidere fremgå, hvilket byggeri bygherren har i sinde at udføre:

- a. Byggeriets placering angives. Hvor det er muligt, angives placeringen ved hjælp af bykortets eller bygdekortets koordinater og ved vejadgang (vejnavn og nr.). Ved om- og tilbygning angives endvidere bygningens B-nr.
- b. Såfremt forholdene gør det påkrævet, at det påtænkte byggeri fraviger bestemmelser i dette bygningsreglement, skal det fremgå af ansøgningen, hvilke bestemmelser der ikke overholdes.
- c. Eventuelle tvivlsspørgsmål vedrørende fortolkning af bygningsreglementets bestemmelser og anvendelse angives ligeledes i ansøgningen.
- d. Ved ansøgning om ændret anvendelse af en bygning skal ejeren gøre rede for såvel den hidtidige som den påtænkte anvendelse.

Stk. 4. En ansøgning om byggetilladelse skal normalt indeholde følgende bilagsmateriale:

- a. Tegning, der viser det tildelte byggefelts placering, samt den påtænkte bebyggelses placering i dette felt og i forhold til eksisterende bygninger. Den påtænkte bebyggelses afstand til samtlige nabobygninger skal være angivet.

1. Almindelige bestemmelser

Der skal endvidere være gjort rede for byggefeltets højdeforhold og for terrænhøjder ved eksisterende og påtænkte bygninger.

b. Tegninger og beskrivelse, der gør rede for bebyggelsens mål, materialer, fundering, konstruktioner - alt i et omfang, der er påkrævet for at bedømme, om projektet opfylder bestemmelserne i bygningsreglementet. Der skal vedlægges beregninger for de bærende konstruktioner, samt oplysninger om bebyggelsens energiforhold (isolering, ventilation, opvarmning og varmtvandsforsyning).

c. Tegninger, der gør rede for kloakforhold, drikkevandsforhold, eltilslutning og vejadgangsforhold, når der er tale om ny bebyggelse eller om ændringer af nævnte forhold i eksisterende bebyggelse.

d. Bygningsmyndigheden kan kræve, at bygherren fremsender yderligere oplysninger, når dette er nødvendigt for bedømmelsen af projektet.

e. Bilagene skal være dateret og angive, hvem der er ansvarlig for deres udarbejdelse.

Stk. 5. Ansøgningen skal være dateret og underskrevet af bygherren eller af den person, bygherren har befuldmægtiget til at repræsentere sig.

1.5. Andre godkendelser

Stk. 1. Forinden, der ansøges om en byggetilladelse, skal ansøgeren have modtaget tilladelse fra BYPLANMYNDIGHEDEN til at anvende det areal, hvorpå den planlagte bebyggelse skal opføres.

Stk. 2. Hvis en ansøgning om byggetilladelse efter bygningsmyndighedens vurdering omhandler en bebyggelse, der forudsætter godkendelser fra BRANDKOMMISSIONEN, fra ARBEJDSTILSYNET, fra SUNDHEDSKOMMISSIONEN eller fra anden myndighed, vil bygningsmyndigheden orientere ansøgeren herom og bistå denne med indhentning af disse, hvis bygherren ønsker det.

Stk. 3. Tilslutninger til det offentlige vandledningsnet og den offentlige kloak skal følge dispositionsplanens og lokalplanens anvisninger, og bygningsmyndigheden kan vejlede ansøgeren om anmeldelse af disse til VANDTJENESTEN og til KLOAKTJENESTEN, hvis bygherren ønsker det.

1. Almindelige bestemmelser

Stk. 4. Anmeldelse om bebyggelsens eventuelle tilslutning til den offentlige elforsyning foretages af en **AUTORISERET ELINSTALLATØR** efter gældende regler.

Stk. 5. Der må ikke udstedes byggetilladelse, hvis bygningsmyndigheden er bekendt med, at der mangler lovbestemt godkendelse fra anden myndighed.

1.6. Byggetilladelse

Stk. 1. Intet byggearbejde må igangsættes, før bygningsmyndigheden har givet en skriftlig byggetilladelse hertil.

Stk. 2. En byggetilladelse bortfalder, hvis byggeriet ikke er påbegyndt inden ét år fra tilladelsens dato. Normalt vil byggetilladelsen kunne forlænges efter skriftlig anmodning herom.

Stk. 3. Eventuel dispensation fra bygningsreglementets bestemmelser skal meddeles i byggetilladelsen, eller ved skriftligt tillæg til byggetilladelsen, for at være gældende.

Stk. 4. I byggetilladelsen kan stilles krav om, at der skal foretages anmeldelse til bygningsmyndigheden på forskellige stadier af byggeriets udførelse.

1.7. Anmeldelse af byggearbejde

Stk. 1. Skriftlig meddelelse om igangsætningsdato for et byggearbejde, hvortil der er givet byggetilladelse, skal afgives så betids, at den er bygningsmyndigheden i hænde mindst 8 dage før selve igangsætningsdatoen. Meddelelsen skal indeholde oplysning om, hvem der forestår arbejdets udførelse.

Stk. 2. Hvis et byggearbejde standser og ligger stille i mere end et år, skal ny byggetilladelse indhentes.

1.8. Tilladelse til ibrugtagning

Stk. 1. En bebyggelse må ikke tages i brug, før bygningsmyndigheden har givet skriftlig tilladelse hertil. Bygherren skal derfor, når et byggearbejde er afsluttet, færdigmelde det til bygningsmyndigheden.

Stk. 2. Bygningsmyndigheden kan give tilladelse til, at en bebyggelse tages

1. Almindelige bestemmelser

i brug, helt eller delvis, selv om byggearbejdet endnu ikke er afsluttet. Myndigheden kan forlange, at bygherren skriftligt indestår for, at byggearbejdet gøres færdigt inden en angivet dato og erklærer sig indforstået med, at myndigheden ellers lader de manglende arbejder udføre for hans regning. Myndigheden kan i givet fald forlange, at bygherren stiller sådan økonomisk sikkerhed, at byggearbejdet kan færdiggøres ved myndighedens foranstaltning for den stillede sikkerhed.

1.9. Klager

Bygningsmyndighedens afgørelse i forhold, der vedrører bygningsreglementets bestemmelser, kan indbringes for Hjemmestyret. En klage skal indsendes senest 2 måneder efter, at bygningsmyndighedens afgørelse er meddelt.

1.10. Dispensationer

Stk. 1. Dispensationer fra bestemmelserne i bygningsreglementet kan kun gives af Hjemmestyret, og ansøgning herom skal fremsendes gennem den lokale bygningsmyndighed, jævnfør 1.4 stk. 3.

Stk. 2. Hjemmestyret kan tildele bygningsmyndigheden bemyndigelse til at dispensere fra visse af bygningsreglementets bestemmelser.

1.11. Overtrædelser

Overtrædelse af bygningsmyndighedens påbud kan straffes i henhold til §§ 30 og 31 i Landtingsforordning nr. 1 af 2. februar 1981 om arealanvendelse, lands- og byplanlægning og bebyggelse.

Kapitel 2. Bebyggelsens adgangsforhold

2.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. Der skal i en bebyggelse udlægges og reguleres arealer til opnåelse af tilfredsstillende adgangsforhold for beboerne og de beskæftigede, tilfredsstillende tilkørselsforhold for renovation og forsyningsvirksomhed og tilfredsstillende rednings- og slukningsmuligheder for brandvæsenet.

Stk. 2. Er der i dispositionsplan eller i lokalplan fastsat bestemmelser om de arealer, der er omtalt under stk. 1, og disse bestemmelser skærper bygningsreglementets bestemmelser, gælder førstnævnte.

2.2 Adgangsforhold for bebyggelsens beboere og beskæftigede

Stk. 1. Fra offentlig vej til bygninger i en bebyggelse skal der være adgangsmuligheder, der er tilpasset bebyggelsens art.

Stk. 2. Anlægges adgangssti fra vej til indgang i en bygning, bør denne være mindst 1,3 m bred, og eventuelle trapper skal så vidt muligt have en stigning på højst 15 cm og en grund på mindst 30 cm.

Stk. 3. Gennemgang eller passage, der er påkrævet i henhold til stk. 1, skal overalt have mindst 115 cm fri bredde og 240 cm fri højde og må ikke have gulvet beliggende under terræn.

Stk. 4. Port eller gennemkørsel, der er påkrævet i henhold til stk. 1, skal have mindst 280 cm fri bredde og 340 cm fri højde.

2.3. Redningsmuligheder for brandvæsenet

Stk. 1. Bygninger skal være tilgængelige for slukningsmateriel og må normalt kun ligge op til 50 m fra anlagt vej.

Stk. 2. Bygninger må højst ligge 300 m, målt langs udlagt slange, fra helårsbrandhane eller - hvor dette ikke er muligt - fra anden af brandkommissionen godkendt brandvandforsyning.

2. Bebyggelsens adgangsforhold

Stk. 3. Der skal være adgangsmulighed for brandmandskabet og rejsningsmuligheder for dettes stiger til alle ydervægge, der er forsynet med nødvendige redningsåbninger jf. 6.6.

Stk. 4. I en bebyggelse skal der med højst 100 m afstand være gennemkørsel med mindst 5 m fri bredde.

Stk. 5. Bestemmelserne i stk. 3. og stk. 4 kan fraviges, når der træffes andre foranstaltninger, der gør det muligt for brandvæsenet at gennemføre rednings- og slukningsarbejde. Disse foranstaltninger skal være godkendt af brandkommissionen.

Stk. 6. De foreskrevne veje, stier, gennemkørsler og gennemgange skal til enhver tid være farbare for uhindret passage og snerydning og må ikke benyttes til parkering eller oplagring. Aflåsning af eventuelle porte, der er udført af jerngitterværk eller lignende, må kun finde sted efter brandkommissionens særlige tilladelse.

Stk. 7. Bestemmelserne i stk. 1-6 kan fraviges i bygder og andre mindre bebyggelser, hvor der ikke kan etableres brandkorps med automobilsprøjte. Tilladelse hertil skal gives af brandkommissionen.

Kapitel 3. Bebyggelsens højde- og afstandsforhold

3.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. Ny-, om- og tilbygninger skal overholde de højde- og afstandsbestemmelser, der fremgår af dispositions- og lokalplaner.

Stk. 2. Ny-, om- og tilbygninger skal dog mindst overholde de afstandsbestemmelser, der fremgår af dette kapitel.

Stk. 3. Bygningsafstande måles vandret som de korteste afstande mellem de pågældende bygningers ydervægge, idet der ses bort fra tagudhæng på højst 50 cm.

3.2. Brandafstande i byer

3.2.1. Fastlæggelse af brandafstande

Stk. 1. Brandafstanden mellem to bygninger er den mindste bygningsafstand, der vil blive godkendt af brandmæssige hensyn.

Stk. 2. Brandafstanden mellem to fritliggende bygninger fastsættes som summen af de enkelte bygningers grænseafstande.

Stk. 3. Grænseafstandene, som fremgår af 3.2.2, gælder for bygninger i byer med etableret brandkorps med automobilsprøjte, eller for bygninger i andre bebyggede områder, hvor der er oprettet en tilsvarende slukningsorganisation.

Stk. 4. Grænseafstandene i 3.2.2 forudsætter, at den enkelte bygning i bebyggelsen opfylder bestemmelserne i kap. 6 BRANDFORHOLD. Grænseafstande for ældre bygninger, der ikke opfylder disse bestemmelser, skal fastsættes af bygningsmyndigheden i hvert enkelt tilfælde.

3.2.2. Grænseafstande

Stk. 1. Ved fastsættelse af grænseafstande inddeles bygningerne efter deres anvendelse i grupperne A og B.

2. Bebyggelsens adgangsforhold

Stk. 3. Der skal være adgangsmulighed for brandmandskabet og rejsningsmuligheder for dettes stiger til alle ydervægge, der er forsynet med nødvendige redningsåbninger jf. 6.6.

Stk. 4. I en bebyggelse skal der med højst 100 m afstand være gennemkørsel med mindst 5 m fri bredde.

Stk. 5. Bestemmelserne i stk. 3. og stk. 4 kan fraviges, når der træffes andre foranstaltninger, der gør det muligt for brandvæsenet at gennemføre rednings- og slukningsarbejde. Disse foranstaltninger skal være godkendt af brandkommissionen.

Stk. 6. De foreskrevne veje, stier, gennemkørsler og gennemgange skal til enhver tid være farbare for uhindret passage og snerydning og må ikke benyttes til parkering eller oplagring. Aflåsning af eventuelle porte, der er udført af jerngitterværk eller lignende, må kun finde sted efter brandkommissionens særlige tilladelse.

Stk. 7. Bestemmelserne i stk. 1-6 kan fraviges i bygder og andre mindre bebyggelser, hvor der ikke kan etableres brandkorps med automobilsprøjte. Tilladelse hertil skal gives af brandkommissionen.

Kapitel 3. Bebyggelsens højde- og afstandsforhold

3.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. Ny-, om- og tilbygninger skal overholde de højde- og afstandsbestemmelser, der fremgår af dispositions- og lokalplaner.

Stk. 2. Ny-, om- og tilbygninger skal dog mindst overholde de afstandsbestemmelser, der fremgår af dette kapitel.

Stk. 3. Bygningsafstande måles vandret som de korteste afstande mellem de pågældende bygningers ydervægge, idet der ses bort fra tagudhæng på højst 50 cm.

3.2. Brandafstande i byer

3.2.1. Fastlæggelse af brandafstande

Stk. 1. Brandafstanden mellem to bygninger er den mindste bygningsafstand, der vil blive godkendt af brandmæssige hensyn.

Stk. 2. Brandafstanden mellem to fritliggende bygninger fastsættes som summen af de enkelte bygningers grænseafstande.

Stk. 3. Grænseafstandene, som fremgår af 3.2.2, gælder for bygninger i byer med etableret brandkorps med automobilsprøjte, eller for bygninger i andre bebyggede områder, hvor der er oprettet en tilsvarende slukningsorganisation.

Stk. 4. Grænseafstandene i 3.2.2 forudsætter, at den enkelte bygning i bebyggelsen opfylder bestemmelserne i kap. 6 BRANDFORHOLD. Grænseafstande for ældre bygninger, der ikke opfylder disse bestemmelser, skal fastsættes af bygningsmyndigheden i hvert enkelt tilfælde.

3.2.2. Grænseafstande

Stk. 1. Ved fastsættelse af grænseafstande inddeles bygningerne efter deres anvendelse i grupperne A og B.

2. Bebyggelsens adgangsforhold

Stk. 3. Der skal være adgangsmulighed for brandmandskabet og rejsningsmuligheder for dettes stiger til alle ydervægge, der er forsynet med nødvendige redningsåbninger jf. 6.6.

Stk. 4. I en bebyggelse skal der med højst 100 m afstand være gennemkørsel med mindst 5 m fri bredde.

Stk. 5. Bestemmelserne i stk. 3. og stk. 4 kan fraviges, når der træffes andre foranstaltninger, der gør det muligt for brandvæsenet at gennemføre rednings- og slukningsarbejde. Disse foranstaltninger skal være godkendt af brandkommissionen.

Stk. 6. De foreskrevne veje, stier, gennemkørsler og gennemgange skal til enhver tid være farbare for uhindret passage og snerydning og må ikke benyttes til parkering eller oplagring. Aflåsning af eventuelle porte, der er udført af jerngitterværk eller lignende, må kun finde sted efter brandkommissionens særlige tilladelse.

Stk. 7. Bestemmelserne i stk. 1-6 kan fraviges i bygder og andre mindre bebyggelser, hvor der ikke kan etableres brandkorps med automobilsprøjte. Tilladelse hertil skal gives af brandkommissionen.

2. Bebyggelsens adgangsforhold

Stk. 3. Der skal være adgangsmulighed for brandmandskabet og rejsningsmuligheder for dettes stiger til alle ydervægge, der er forsynet med nødvendige redningsåbninger jf. 6.6.

Stk. 4. I en bebyggelse skal der med højst 100 m afstand være gennemkørsel med mindst 5 m fri bredde.

Stk. 5. Bestemmelserne i stk. 3. og stk. 4 kan fraviges, når der træffes andre foranstaltninger, der gør det muligt for brandvæsenet at gennemføre rednings- og slukningsarbejde. Disse foranstaltninger skal være godkendt af brandkommissionen.

Stk. 6. De foreskrevne veje, stier, gennemkørsler og gennemgange skal til enhver tid være farbare for uhindret passage og snerydning og må ikke benyttes til parkering eller oplagring. Aflåsning af eventuelle porte, der er udført af jerngitterværk eller lignende, må kun finde sted efter brandkommissionens særlige tilladelse.

Stk. 7. Bestemmelserne i stk. 1-6 kan fraviges i bygder og andre mindre bebyggelser, hvor der ikke kan etableres brandkorps med automobilsprøjte. Tilladelse hertil skal gives af brandkommissionen.

Kapitel 3. Bebyggelsens højde- og afstandsforhold

3.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. Ny-, om- og tilbygninger skal overholde de højde- og afstandsbestemmelser, der fremgår af dispositions- og lokalplaner.

Stk. 2. Ny-, om- og tilbygninger skal dog mindst overholde de afstandsbestemmelser, der fremgår af dette kapitel.

Stk. 3. Bygningsafstande måles vandret som de korteste afstande mellem de pågældende bygningers ydervægge, idet der ses bort fra tagudhæng på højst 50 cm.

3.2. Brandafstande i byer

3.2.1. Fastlæggelse af brandafstande

Stk. 1. Brandafstanden mellem to bygninger er den mindste bygningsafstand, der vil blive godkendt af brandmæssige hensyn.

Stk. 2. Brandafstanden mellem to fritliggende bygninger fastsættes som summen af de enkelte bygningers grænseafstande.

Stk. 3. Grænseafstandene, som fremgår af 3.2.2, gælder for bygninger i byer med etableret brandkorps med automobilsprøjte, eller for bygninger i andre bebyggede områder, hvor der er oprettet en tilsvarende slukningsorganisation.

Stk. 4. Grænseafstandene i 3.2.2 forudsætter, at den enkelte bygning i bebyggelsen opfylder bestemmelserne i kap. 6 BRANDFORHOLD. Grænseafstande for ældre bygninger, der ikke opfylder disse bestemmelser, skal fastsættes af bygningsmyndigheden i hvert enkelt tilfælde.

3.2.2. Grænseafstande

Stk. 1. Ved fastsættelse af grænseafstande inddeles bygningerne efter deres anvendelse i grupperne A og B.

3. Bebyggelsens højde- og afstandsforhold

Til gruppe A henregnes følgende bygninger:

- a. Beboelsesbygninger og kontorbygninger, herunder offentlige administrationsbygninger, samt mindre hoteller, gæstehjem og forsamlingshuse, jf. i øvrigt 6.8-6.12.
- b. Butiksbygninger, eventuelt kombineret med beboelse, når det samlede butiksareal med birum ikke overstiger 600 m², jf. i øvrigt 6.13.
- c. Bygninger, der jf. stk. 2 ikke rummer brandfarlig virksomhed eller brandfarligt oplag.
- d. Avlsbygninger på højst 150 m² bebygget areal jf. 6.16.

Til gruppe B henregnes følgende bygninger, jf. i øvrigt 6.8-6.14:

- a. Bygninger, hvori mange forsamles - som f.eks. større hoteller og gæstehjem, forsamlingshuse, større butikker, sygehuse, børnehjem, skoler og kirker.
- b. Bygninger, der rummer virksomhed, hvis uforstyrrede funktion er af særlig samfundsmæssig betydning - som f.eks. elværker, vandværker, varmegværker, telestationer og brandstationer, samt forsyningsvigtige lagre.
- c. Bygninger, der rummer brandfarlig virksomhed og brandfarligt oplag, eventuelt kombineret med beboelse.

Stk. 2. Ved brandfarlig virksomhed, jf. grupperne A c og B c forstås en virksomhed, hvis produkter eller de ved produktionen anvendte materialer, emballager eller anlæg i væsentlig grad er brændbare - som f.eks. auto- og maskinværksteder eller tømmer- og snedkerværksteder.

Ved brandfarligt oplag forstås oplag, der i væsentlig grad består af brændbare materialer - som f.eks. tømmer og træprodukter, brændbare emballager eller brændbare væsker.

Stk. 3. For de bygninger, som er nævnt under gruppe A, kan grænseafstanden fastsættes til 2,5 m, når den udvendige beklædning på den aktuelle ydervæg udføres som klasse 1 beklædning, jf. kap. 6. Udføres den udvendige beklædning som klasse 2 beklædning forøges grænseafstanden til

3. Bebyggelsens højde- og afstandsforhold

5,0 m. Bygninger, der er udført med tag af letantændeligt materiale, f.eks. med spåntag, skal dog gives en grænseafstand på mindst 10 m.

Stk. 4. For enfamiliehuse, rækkehuse, kædehuse og gruppehuse fastsættes grænseafstanden til 2,5 m, uanset at den udvendige ydervægsbeklædning udføres som klasse 2 beklædning. Er husene i mere end 1 etage og forsynet med vinduer på 1. sal i den aktuelle ydervæg, forøges grænseafstanden til 3,5 m. Det er en forudsætning for anvendelse af disse grænseafstande i stedet for grænseafstandene i stk. 3, at den aktuelle bygning indgår i en husgruppe på højst 600 m² etageareal.

Stk. 5. For de bygninger, der er nævnt under gruppe B, kan grænseafstanden fastsættes til 5,0 m, når den udvendige beklædning af den aktuelle ydervæg udføres som klasse 1 beklædning. Udføres den udvendige beklædning som klasse 2 beklædning, forøges grænseafstanden til 10,0 m. Bygninger, der er udført med tag af letantændeligt materiale, f.eks. med spåntag, skal dog altid gives en grænseafstand på mindst 10 m.

Stk. 6. Opføres to eller flere bygninger nærmere hverandre end de brandafstande, der forekommer ved brug af grænseafstandene i stk. 3, stk. 4 og stk. 5 eller sammenbygges de, skal der gennemføres en brandsektionering svarende til bestemmelserne i 6.8.-6.16.

3.2.3. Udhuse, garager, bådeskure og lignende

Stk. 1. Det enkelte udhus, materiale- eller redskabsskur, det enkelte bådeskur, den enkelte garage eller lignende vil i det følgende blive benævnt et udhus.

Stk. 2. Et udhus, som har et bebygget areal mindre end 12,5 m², kan frit placeres på byggegrunden, d.v.s. også sammenbygges med hovedbygning, når nævnte udhus overholder grænseafstanden 2,5 m til nabobygning.

Stk. 3. Mellem en hovedbygning og dertil hørende fritliggende udhus, som har et bebygget areal større end 12,5 m² og mindre end 25 m², ansættes brandafstanden til 2 m uden hensyn til bygningernes grænseafstande. For nævnte udhus er grænseafstanden 2,5 m til nabobygning.

Stk. 4. Såfremt et udhus anvendes til brandfarligt oplag eller brandfarlig virksomhed gælder de normale grænseafstande til såvel hovedbygning som nabobygning.

3. Bebyggelsens højde- og afstandsforhold

Stk. 5. Såfremt et udhus har et bebygget areal større end 25 m², gælder de normale grænseafstande til såvel hovedbygning som nabobygning.

Stk. 6. Såfremt der opføres flere udhuse til samme hovedbygning, og disse i øvrigt opfylder de betingelser med hensyn til størrelse, som fremgår af henholdsvis stk. 2 og stk. 3, kan kun det ene følge afstandsbestemmelserne i henholdsvis stk. 2 og stk. 3. For de øvrige gælder de normale grænseafstande til hovedbygning og nabobygning.

Stk. 7. Bestemmelserne i stk. 2-6 formindsker ikke de afstandskrav, der gælder for hovedbygningerne.

Stk. 8. Når et udhus med et bebygget areal over 12,5 m² sammenbygges med hovedbygningen, skal bygningerne i brandmæssig henseende behandles som én bygning.

3.3. Brandafstande i bygder

I bygder og i andre mindre, samlede bebyggelser, hvor der ikke er etableret brandkorps med automobilsprøjte, skal de under 3.2.2 og 3.2.3 fastsatte grænseafstande forøges med 2,5 m.

Udover egentlige bygder, gælder denne bestemmelse tilsvarende for færeholdersteder og ensomt beliggende grupper af bygninger for bl.a. fast ophold eller udlejningsmæssig overnatning. (Se dog 1.3 stk. 4).

3.4. Andre afstandsbestemmelser

3.4.1. Afstand fra veje

Bygningers afstand fra vej skal overholde dispositionsplanens og lokalplanens fastsættelser.

Hvis dispositionsplanen eller lokalplanen ikke indeholder fastsættelser herom, skal bygningers afstand fra midte af vej være mindst 7,5 m, dog kan bygningsmyndigheden efter ansøgning i hvert enkelt tilfælde nedsætte denne afstand til 3,0 m ved kortere stikveje, veje af privat karakter og ved stier.

3.4.2. Afstand fra elforsyningsledninger

Stk. 1. Den vandrette afstand mellem bygningsdele og en højspændingsluftledning må ved spændinger under 60 kV ikke være mindre end 5 m. Ved større spændinger fastsættes minimumsafstanden af elværket.

3. Bebyggelsens højde- og afstandsforhold

Stk. 2. Den vandrette afstand mellem bygningsdele og en uisoleret lavspændingsluftledning må ikke være mindre end 2,5 m.

Stk. 3. Den i stk. 2 nævnte minimumsafstand kan nedsættes til 1,5 m, hvis luftledningen udføres med isoleret ledning.

3.5. Særlige afstandsbestemmelser

For nedenstående bygninger og anlæg fastsætter Hjemmestyret i de enkelte tilfælde minimumsafstande, der skal overholdes ved placering af sådanne bygninger og anlæg, og som skal overholdes af andre bygninger:

- a. Bygninger og anlæg for specielt eksplosionsfarlig eller brandfarlig virksomhed eller oplag, f.eks. sprængstofmagasiner, tankanlæg og tømmerlader.
- b. Bygninger og anlæg, hvis anvendelse kan medføre røg-, lugt- eller støjgener, f.eks. fiskemelsfabrikker, eller som kræver specielle sikkerhedsforanstaltninger, - f.eks. flyvepladser og heliports.
- c. Bygninger og anlæg, hvis grænseafstande ikke er fastlagt ved bestemmelserne i 3.2 og 3.3.

Kapitel 4. Bygningers indretning

4.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. Bygninger skal indrettes og udformes hensigtsmæssigt med henblik på tilsigtet brug og på en sådan måde, at der opnås tilfredsstillende sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold.

Stk. 2. Det kan være påkrævet, at indretning af bygninger i mindre bygder eller andre mindre bebyggelser tilpasses lokale forhold og brugernes særlige behov. Af hensyn til en sådan tilpasning kan det være formålstjuntligt at fravige bestemmelser i dette kapitel.

Stk. 3. Ved ombygning af ældre bygninger, opført før bestemmelserne i dette kapitel var gældende, kan der være hensyn, der gør afvigelse fra bestemmelserne naturlig, f.eks. når en bygnings brugsværdi kan forbedres væsentligt ved afvigelse fra visse bestemmelser.

Stk. 4. Ansøgning om afvigelse i medfør af stk. 2 og stk. 3 skal følge de generelle bestemmelser om dispensation. Det kan ikke forventes, at der vil blive givet dispensation fra brandtekniske bestemmelser.

4.2. Fælles adgangsveje

Stk. 1. Bestemmelser i dette afsnit gælder for gange, trapper, forrum, altangange og lignende, som giver adgang til flere boliger eller til institutioner og tilsvarende. For fælles adgangsveje udenfor bygningerne henvises til kap. 2.

Stk. 2. Gange, herunder altangange, skal have en fri bredde på mindst 115 cm. Bredden kan ud for søjler inskrænkes til 100 cm.

Stk. 3. Trapper skal udføres i overensstemmelse med følgende bestemmelser:

a. Der kan anvendes udvendige, åbne trapper som fælles adgangsvej til

4. Bygningers indretning

stue og 1. sal. Trapper til 2. sal og derover skal anbringes i lukkede trapperum.

- b. Trappers bredde skal være mindst 100 cm målt fra væg til håndliste eller - hvor der opsættes håndliste i begge sider, målt mellem håndlisterne.
- c. Højden over trapper skal være mindst 2,0 m, målt over trinforkanterne.
- d. Forholdet mellem en trappes grund og stigning skal være således, at trappen er god at gå på. Stigningen må ikke være højere end 18 cm og grunden ikke mindre end 25 cm. På krum trappe må grunden ikke være mindre end 20 cm målt i en afstand af 35 cm fra håndlistemidte.
- e. Trapper skal på de frie sider forsynes med solidt rækværk, der er mindst 80 cm højt, målt over trinforkanterne ved løbene, og mindst 90 cm ved reposerne.
- f. Trapper, som er bredere end 1 m, skal være forsynet med håndlister i begge sider.
- g. Se i øvrigt pkt. 6.5.2 vedrørende brandforhold.

Stk. 4. I fælles adgangsveje skal der foran vinduer eller anden åbning, der ikke er hævet mindst 80 cm over trin eller reposer, anbringes rækværk eller andet betryggende værn.

Stk. 5. Lodrette åbninger i rækværk i forbindelse med fælles adgangsveje må ikke være over 12 cm brede. Vandrette åbninger skal efter forholdene være således udformet, at børn sikres på betryggende måde.

Stk. 6. Rækværk ved altangange skal være mindst 120 cm høje.

Stk. 7. Luftsluser i forbindelse med trapper, jf. 6.5.2, stk. 4 skal være udformet i overensstemmelse med følgende bestemmelser:

- a. Luftsluser skal have en fri bredde på mindst 1,3 m og en dybde fra facadelinien på ikke over to gange slusens bredde i facaden.
- b. Luftsluser skal i den fulde bredde være helt åbne til det fri over rækværkshøjde.

4. Bygningers indretning

Stk. 8. Døre i fælles adgangsveje skal være mindst 90 cm brede og skal i øvrigt udføres i overensstemmelse med bestemmelserne i 6.5.3. og relevante dele af 6.8-6.16, om bredden på døre i flugtveje.

4.3. Beboelsesbygninger

4.3.1. Rumhøjder og rumstørrelser

Stk. 1. Rumhøjden (afstanden fra færdigt gulv til færdigt loft) skal i beboelsesrum og køkkener samt baderum og toiletrum være mindst 230 cm.

Stk. 2. Rumhøjden i andre rum skal være mindst 210 cm.

Stk. 3. I enfamiliehuse, rækkehuse, kædehuse og lignende kan rumhøjder i beboelsesrum og køkkener samt baderum og toiletrum være mindst 210 cm.

Stk. 4. Rumindholdet i beboelsesrum og køkkener skal være mindst 12,5 m³, og gulvarealet skal være mindst 6,0 m² inklusive faste skabe, som findes i rummet og hører til rummet.

Stk. 5. Hvis der ønskes åbnet mulighed for indretning af erhvervslokaler i en beboelsesbygning skal man være opmærksom på de krav til lofthøjder, Arbejdstilsynet stiller, jf. 4.4.

Stk. 6. Er loftet ikke vandret, skal der over det foreskrevne gulvareal mindst være den foreskrevne rumhøjde målt som gennemsnitshøjde. Der må dog intetsteds over det foreskrevne gulvareal være mindre fri højde end 1,9 m.

Stk. 7. I tagetager skal der i beboelsesrum og køkkener med skråvægge mindst være den foreskrevne rumhøjde, jf. stk. 1, 2 og 3 som fri højde over halvdelen af det foreskrevne gulvareal. Ved beregning af såvel gulvareal som rumindhold, jf. stk. 4 skal der ses bort fra eventuelle områder, hvor den frie højde er mindre end 0,8 m.

4.3.2. Boliger

Stk. 1. En bolig skal i almindelighed indeholde mindst et beboelsesrum, et køkken og et bade- og toiletrum.

Stk. 2. Beboelsesrum og køkken skal normalt have adgang fra forstue,

4. Bygningers indretning

gang eller lignende.

Stk. 3. Toiletrum med tørkloset skal have adgang fra vindfang eller forstue.

Stk. 4. Bade- og toiletrum med vandkloset skal normalt have adgang fra forstue, gang eller lignende. I boliger med kun et beboelsesrum kan adgang til toiletrum dog ske gennem beboelsesrum eller forstue, selv om der er indrettet køkkenniche heri, jf. 4.3.3 stk. 6.

Stk. 5. En bolig kan indrettes som klublejligheder for op til fire enlige beboere, når følgende bestemmelser overholdes:

a. Hver beboer skal have eget beboelsesrum med adgang fra fælles forrum (eller gang).

b. Der skal fra forrummet være adgang til mindst ét fælles køkken og mindst et fælles bade- og toiletrum.

c. I en bolig med 2 klublejligheder kan fælles køkken indrettes i forrum efter bestemmelserne i 4.3.3, stk. 6.

d. Hvert beboelsesrum skal med hensyn til lydisolering betragtes som en bolig.

Stk. 6. Trapper indenfor en bolig skal udføres i overensstemmelse med følgende bestemmelser:

a. Trapper mellem 2 etager skal have en bredde på mindst 80 cm med dispensationsmulighed i henhold til 4.1, stk. 2 ned til 60 cm. Højden over trappen skal være mindst 190 cm målt over trinforkanten.

b. Stigningen på trapperne må højst være 21 cm, og trappernes grund må ikke være mindre end 14 cm målt i ganglinie. Stejle trapper, d.v.s. trapper med stigning større end grund, skal være uden stødtrin.

c. Trapper og altaner skal forsynes med værn eller rækværk. På altaner skal rækværket have en højde på mindst 100 cm, og åbninger i rækværket skal være i overensstemmelse med bestemmelserne i 4.2. stk. 5.

4. Bygningers indretning

4.3.3. Beboelsesrum og køkkener

Stk. 1. Beboelsesrum og køkkener må ikke have gulvet beliggende under det omgivende terræn. Hvor afvandingsmulighederne er gode, kan denne bestemmelse fraviges, hvis gulvet er beliggende over terræn langs mindst én vinduesvæg.

Stk. 2. Beboelsesrum og køkkener skal have vinduer med et samlet vindueskarmlysningsareal på mindst 7 % af rumarealets gulvareal. Den øvre grænse for en bygnings samlede lysningsarealer fremgår af 8.2 stk. 6.

Stk. 3. Vinduer skal være anbragt og udformet på en sådan måde, at boligens brugere kan komme til at pudse dem.

Stk. 4. Beboelsesrum og køkkener skal forsynes med redningsåbninger som angivet i kap. 6.

Stk. 5. Køkkener skal udstyres hensigtsmæssigt med henblik på beboernes bolig- og levevaner.

Stk. 6. I lejligheder med ét beboelsesrum kan køkkenet indrettes med et mindre gulvareal end angivet i 4.3.1 stk. 4 eller indrettes som kogeniche. Kogeniche kan indrettes i forstue med et areal på mindst 3 m² eller i lejlighedens beboelsesrum, hvis dette har et gulvareal på mindst 15 m².

I kogeniche skal bordpladen slutte tæt til de omgivende vægge. Såvel bordplade som underside af eventuelt overskab skal være af ubrændbart materiale, eller beklædt med klasse 1 beklædning, og væggene skal i en højde på mindst 45 cm, dog mindst til underside af eventuelt overskab, være beklædt med klasse 1 beklædning.

I kogeniche skal kogepladen være elektrisk, og indbygges kogenichen i et skab, skal skabsdøren i lukket stilling automatisk afbryde strømmen.

4.3.4. Baderum og toiletrum

Stk. 1. Et kombineret bade- og toiletrum skal have et gulvareal på mindst 2,5 m². Et baderum skal have et gulvareal på mindst 1,5 m² og et toiletrum et gulvareal på mindst 1,2 m².

Stk. 2. I toiletrum med vandkloset og i frostfrit toiletrum med tørkloset skal der være håndvask. Er tørkloset placeret i ikke-frostfrit rum, skal der være adgang til håndvask i et af boligens frostfrie rum.

4. Bygningers indretning

4.4. Erhvervsbygninger

Bygninger, hvori der indrettes arbejdssteder, som er omfattet af Lov om arbejderbeskyttelse i Grønland, skal indrettes i overensstemmelse med denne lovs bestemmelser.

Kapitel 5. Konstruktive bestemmelser

5.1. Dimensionering og udførelse af bygningskonstruktioner

Stk. 1. Ethvert byggearbejde skal udføres af gode og til formålet holdbare og velegnede materialer og på en teknisk og håndværksmæssig forsvarlig måde. Fundering skal ske til bæredygtig bund eller på anden måde, der sikrer mod skader som følge af bevægelser i jordbunden. Der skal bl.a. sikres mod bevægelser fremkaldt af vandstrøm gennem jordbunden, af frysning eller optøning af jordbundens vandindhold og af ændringer af selve vandindholdet i jordbunden.

Stk. 2. Bygningskonstruktioner skal kunne modstå de normalt forekommende statiske og dynamiske påvirkninger. Kravet kan anses for opfyldt, såfremt bygningskonstruktioner dimensioneres og udføres på grundlag af nedennævnte forskrifter, der udsendes af Hjemmestyret:

- a. Lastforskrifter for Grønland,
- b. Forskrifter for betonkonstruktioner i Grønland,
- c. Forskrifter for stålkonstruktioner i Grønland,
- d. Forskrifter for trækonstruktioner i Grønland,
- e. Forskrifter for murværk i Grønland,
- f. Forskrifter for funderingsarbejder i Grønland,
- g. Eventuelle andre forskrifter Hjemmestyret vil udsende,

— alle i de på projekterings- og udførelsestidspunktet gældende udgaver. Overgangsbestemmelser fremgår af forskrifterne.

Stk. 3. Dimensionering og udførelse kan endvidere ske efter særlige anvisninger, Hjemmestyret udsender.

5. Konstruktive bestemmelser

Stk. 4. FORSKRIFTERNE er krav. De er ofte knyttet til danske normer og andre bestemmelser, der herved tilpasses grønlandske forhold, hvor dette er nødvendigt.

Stk. 5. ANVISNINGERNE angiver måder, på hvilke bygningsreglementets bestemmelser kan opfyldes.

Stk. 6. For tekniske områder, der ikke dækkes af gældende forskrifter, vil gældende danske bestemmelser være retningsgivende i den udstrækning, de lader sig anvende.

Stk. 7. Fundamentselektrode, indstøbt mellem terræn og betonfundament skal etableres i overensstemmelse med krav herom i 12.2.

Stk. 8. Garager, carporte, overdækkede terrasser, udhuse og lignende bygninger til udhusformål og med et areal på indtil 50 m², kan udføres uden beregningsmæssig eftervisning af styrke og stabilitet.

5.2. Sikring af tage mod gennemtrængning

Tage med en taghældning på 35° og derunder og ovenlys i sådanne tage skal udføres således, at der opnås tilfredsstillende sikkerhed mod gennemtrængning for personer, der færdes på taget. Kravene kan anses for opfyldt ved anvendelse af nedennævnte konstruktioner:

- a. Tagflade eller ovenlys sikret med et underliggende sikkerhedsgitter eller tilsvarende, f.eks. de bærende lægter opsat med passende afstand.
- b. Ovenlys afdækket med plant glas eller lignende, forsynet med en mindst 25 cm høj karm.
- c. Ovenlys i form af kupler forsynet med en mindst 15 cm høj karm og kuplens øverste punkt hævet mindst 25 cm. over tagfladen.
- d. Ovenlys afskærmet med et sikkerhedsgitter eller andet, der hindrer adgang til ovenlyset.

5.3. Byggepladsen

5.3.1. Byggepladsens indretning

Stk. 1. Ved indretning af byggepladser skal der træffes alle nødvendige

5. Konstruktive bestemmelser

foranstaltninger til at undgå gener for personer, der opholder sig på de omkringliggende arealer, herunder vej- og fortovsarealer og i de omkringliggende bygninger.

Stk. 2. Indkørsel til og kørebaner på byggepladsen skal være befæstet på forsvarlig måde og holdes i forsvarlig stand, og bygninger og oplag skal være tilgængelige for brandvæsenets slukningsmateriel. Parkerings- og oplagspladser skal etableres på hensigtsmæssig og forsvarlig måde.

Stk. 3. Bygninger til oplagring, materialetilvirkning m.v. i forbindelse med byggearbejdets udførelse samt bygninger til ophold for de beskæftigede ved arbejdet skal udføres forsvarligt og indrettes hensigtsmæssigt.

Stk. 4. Vedrørende byggepladsens elinstallationer og byggekraners anvendelse og betjening henvises til Forskrifter for elinstallationer i Grønland.

5.3.2. Sprængningsarbejder

Sprængningsarbejder skal udføres af mandskab med fornøden erfaring og indsigt.

5.3.3. Bygningskonstruktioner under opførelse

Stk. 1. Ved udførelse af bygningskonstruktioner skal der træffes de foranstaltninger, som under hensyntagen til de klimatiske forhold er nødvendige for en forsvarlig udførelse.

Stk. 2. Bygningskonstruktioners stabilitet skal i opførelsesperioden sikres på betryggende måde.

Stk. 3. Midlertidige konstruktioner såsom forskalling, afstivning, stilladser m.v. skal være udført i overensstemmelse med bestemmelserne i dette kapitel.

5.3.4. Hensyn til nabo

Byggepladsens indretning og arbejdets udførelse, herunder grund- og terrænarbejder og eventuelle sprængningsarbejder, skal tilrettelægges og gennemføres på en sådan måde, at personskade og skade på omliggende terræn, eksisterende bygninger og tekniske anlæg undgås.

Kapitel 6. Brandforhold

6.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. Enhver bygning skal udføres og indrettes på en sådan måde og af sådanne materialer,

— at personer, der opholder sig i bygningen, har gode muligheder for redning i tilfælde af brand,

— at brandvæsenet har gode muligheder for redning- og slukningsarbejde, og

— at udbredelse af en brand bedst muligt kan undgås og spredning til andre bygninger forhindres.

Stk. 2. For de bebyggelsesformer, som er omtalt i 6.8-6.16., kan kravene i stk. 1 til brandsikkerhed anses for opfyldt, såfremt bygninger, udover at opfylde de almindelige krav i 6.2-6.7, opføres og indrettes i overensstemmelse med bestemmelserne i de pågældende afsnit. Såfremt bestemmelserne i 6.8-6.16 indeholder lempelser eller skærper i forhold til de almindelige krav i 6.2-6.7, gælder kravene 6.8-6.16.

Stk. 3. For de bygninger, som ikke er omfattet af bestemmelserne i 6.8-6.16, finder disse anvendelse jf. stk. 2 i det omfang, bygningerne kan sidestilles med de nævnte bygninger med hensyn til brandcellestørrelser, brandbelastning, udgangsforhold, slukningsmuligheder m.v.

Stk. 4. Bygninger, som ikke er omfattet af bestemmelserne i 6.8-6.16, og som heller ikke kan sidestilles hermed, skal udføres i overensstemmelse med de særlige brandmæssige krav, som brandkommissionen i hvert enkelt tilfælde stiller til bygningen for at opnå den i stk. 1 anførte brandsikkerhed.

Stk. 5. Om brandfarlige virksomheder m.v. henvises til Brandlov for Grønland.

6. Brandforhold

Stk. 6. Om arealer og muligheder for brandredning henvises til 2.1 og 2.3.

6.2. Brandtekniske begreber

Stk. 1. De brandtekniske betegnelser for byggematerialer og bygningsdele refererer til følgende Danske Standarder vedrørende de brandtekniske klassifikationer:

DS 1052.1 Bygningsdele eksklusive døre, modstandsevne mod brand

DS 1052.2 Døre, modstandsevne mod brand

DS 1057.1 Byggematerialer, ubrændbarhed

DS 1063.1 Tagdækninger

DS 1063.2 Gulvbelægninger

DS 1065.1 Byggematerialer, klasse A og klasse B materialer

DS 1065.2 Beklædninger, klasse 1 og klasse 2 beklædninger.

Stk. 2. De anvendte brandtekniske betegnelser for materialer, lofts- og vægbeklædninger, gulvbelægninger og tagbeklædninger m.v. er defineret eller forklaret i Anneks C, Brandtekniske begreber og eksempler, hvor også en række eksempler er givet på brandteknisk klassificerede bygningsdele og konstruktioner jf. stk. 7.

Stk. 3. Ved en »brandcelle« forstås et eller flere rum, som er adskilt fra tilstødende rum eller bygninger ved bygningsdele og -konstruktioner, som mindst svarer til BD-bygningsdel 60. En brandcelle må højst være i 2 etager.

Stk. 4. Ved en »brandsektion« forstås en eller flere brandceller, som er adskilt fra tilstødende sektioner eller bygninger ved bygningsdele og -konstruktioner, som mindst svarer til BS-bygningsdel 60.

Stk. 5. Størrelsen af brandceller og brandsektioner samt vilkårene for disses sammenbygning for de forskellige bebyggelsesformer er angivet i 6.8-6.16.

6. Brandforhold

Stk. 6. Ved »brandbelastning« forstås den samlede varmemængde i MJ pr. m²-gulv, der frigøres ved fuldstændig forbrænding af alt brændbart materiale, herunder lagervarer, inventar samt bygningskonstruktioner og -materialer.

Stk. 7. De i Anneks C givne eksempler på brandteknisk anvendelige bygningsdele og beklædninger m.v. tilfredstiller umiddelbart, uden særlig dokumentation, de i reglementet opstillede brandtekniske krav.

6.3. Afstandsforhold

Bygningsafstande skal opfylde bestemmelserne i kap. 3.

6.4. Brandvægge

Brandvægge anvendes ved brandsektionering af bygninger og bygningsenheder svarende til bestemmelserne i 6.8-6.16.

Brandvægge anvendes tillige, når to eller flere bygninger opføres nærmere hverandre end de brandafstande, der fremkommer ved anvendelse af bestemmelserne i 3.2.2 stk. 3 - stk. 6, jf. 3.2.2 stk. 6.

6.4.1. Udførelse

Stk. 1. En brandvæg skal udføres mindst som BS-væg 60 og på en sådan måde, at den under en brand bevarer sin stabilitet, uanset fra hvilken side væggen påvirkes.

Stk. 2. En brandvæg skal føres op over taget med en forsvarligt afdækket brandkam af samme konstruktion som den underliggende brandvæg med en højde af mindst 30 cm målt vinkelret på tagfladen. Murede brandkamme skal have vandrette skifter. Brandkam kan udelades, når væggen føres op til underside af tagbeklædning, og når tagkonstruktionen langs brandvæggen udføres mindst som BD-bygningsdel 60 i en bredde af 1 m eller BS-bygningsdel 60 i en bredde af 0,5 m. Den mod tagrummet vendende del af konstruktionen skal opfylde kravene til klasse 1 beklædning, og konstruktionen skal være forsvarligt understøttet og fastgjort. Brandvæggen omfatter også tagudhæng.

Stk. 3. Tage, der har hældning mod en forskriftsmæssig brandvæg, må ikke have større hældning imod brandvæggen, end at der opnås 250 cm afstand fra denne målt vandret gennem brandkammens øverste punkt på taget. Er brandvæggen uden brandkam, eller har den ikke tilstrækkelig høj-

6. Brandforhold

de, skal tagkonstruktionen mindst svare til BD-bygningsdel 60 indenfor en afstand af 250 cm fra brandvæg.

Stk. 4. Brandvægge skal ved ydervægge af BS-konstruktion sammenbygges med disse. Brandvægge skal ved ydervægge af BD-konstruktion mindst føres frem til og i tæt forbindelse med indersiden af den udvendige beklædning.

Stk. 5. Murlægter eller tilsvarende træværk, der lægges langs en brandvæg, skal holdes i en afstand af mindst 230 mm fra væggens modsatte side. Denne afstand kan, når der er tale om ender af dragere, bjælker, tagtømmer eller lignende, nedsættes til 110 mm. Mellem tilsvarende træværk, som lægges ind i en fælles brandvæg fra hver side, skal der ligeledes være mindst 110 mm afstand. Taglægter kan føres ubrudt igennem brandvægge uden brandkam, når mellemrummet mellem lægterne udfyldes med ubrændbart materiale.

Stk. 6. Skorstene eller kanaler for ventilation eller andre installationer må kun indbygges i brandvægge i en sådan dybde, at vægkonstruktionen mellem kanal og brandvæggen modsatte side opfylder kravene til BS-bygningsdel 60.

Stk. 7. Opføres en brandvæg i tilknytning til et indre hjørne i en vinkelbygning, skal facaderne sikres mod brandsmitte på tværs af brandvæg indenfor en afstand af 2,5 m.

6.4.2. Gennembrydninger

Stk. 1. Brandvægge kan gennembrydes med åbninger efter nedenstående regler:

a. Ventilationsåbninger til det fri indtil 600 cm² med en indbyrdes fri afstand på mindst 1,5 m. Den enkelte åbning skal dækkes med indmuret rist af ubrændbart materiale med smeltepunkt over 800°C. Risten må ikke kunne åbnes.

b. Lysåbninger til det fri indtil 5000 cm² med en indbyrdes fri afstand på mindst 60 cm dækket med F-bygningsdel 30 som f.eks. fast indmuret trådglass af mindst 6 mm tykkelse eller glasbygningssten.

c. Døråbninger indtil 1 m bredde og 2,3 m højde lukket med dør mindst

6. Brandforhold

svarende til BS-dør 60.

d. Åbninger til gennemføring af ledninger skal udfores, og tætning omkring de enkelte gennemføringer tilvejebringes på en sådan måde, at væggenes brandhæmmende egenskaber ikke forringes.

Stk. 2. Åbninger i en brandvæg mod nabobygning må kun udføres med naboens skriftlige tilladelse.

6.4.3. Sikring og markering

Stk. 1. Opføres en brandvæg som adskillelse af to bygninger med hver sin ejer, skal det sikres, at den hverken helt eller delvis fjernes af nogen af ejerne, og at der ikke foretages nogen bygningsmæssig ændring ved den, uden at ejerne er enige herom. De nævnte betingelser for fælles brandvægge skal fastlægges ved skriftlig aftale parterne imellem. Senere ændringer skal forud godkendes af bygningsmyndigheden.

Stk. 2. Hvor brandvæggens placering ikke fremgår af en bygnings ydre, kan der stilles krav om særlig, udvendig markering til brandvæsenets orientering.

6.5. Flugtveje

6.5.1. Almene flugtveje

Stk. 1. Flugtveje er gange, gangarealer og trapper, der giver betryggende mulighed for, at personer i en bygning kan bringe sig i sikkerhed på terræn i det fri.

Stk. 2. Elevatorer og rullende trapper betragtes ikke som flugtveje.

Stk. 3. Afstanden mellem trapper, som hører til samme flugtvej, må højst være 50 m.

Stk. 4. Flugtveje skal udformes på overskuelig måde og må ikke indrettes til andre formål end trafik. Gange kan dog indrettes til formål, som ikke medfører væsentlig forøget brandbelastning eller reducerer gangenes funktion som flugtveje.

Stk. 5. I flugtveje må ikke opsættes gasmålere, transformatorer eller lignende elektriske installationer. Dog kan elmålere opsættes, når de monte-

6. Brandforhold

res i ubrændbart skab eller har kapsling af ubrændbart materiale jf. Annex C Brandtekniske begreber og eksempler.

Stk. 6. Porte, gennemgange og tilsvarende passager, skal udføres med omgivende bygningskonstruktioner som trapperum, jf. 6.5.2.

Stk. 7. Vægge og lofter i flugtveje skal udføres med overflade mindst svarende til klasse 1 beklædning. Dog kan der på vægge opsættes klasse 2 beklædning uden bagved liggende hulrum til en højde af 1,2 m over gulv.

Stk. 8. Gulv- og trappebelægninger i flugtveje skal være brandmæssigt egnede jf. Annex C Brandtekniske begreber og eksempler.

Stk. 9. Trapper, forrum, sluser, gange og lignende skal ud over bestemmelserne i 6.5 også opfylde bestemmelserne i 4.2.

Stk. 10. Fra gårdarealer (herunder atriumgårde og lysgårde), som er helt omgivet af bygninger eller konstruktioner, skal der være mindst én udgang, som opfylder kravene til flugtveje. Er den omgivende bebyggelse ikke opdelt i brandceller og brandsektioner som foreskrevet for beboelsesbygninger, skal der i eller umiddelbart ved gårdens modstående ender være mindst 2 af hinanden uafhængige udgange.

6.5.2. Trapper og trapperum

Stk. 1. Trapper, der giver adgang til mere end én bolig eller til institutioner og tilsvarende, skal udføres efter følgende regler:

a. Udvendige, åbne trapper, jf. 4.2, stk. 3 a, kan udføres af brændbart materiale. Hvor trappen passerer forbi, lige over eller under vinduer eller andre bygningsåbninger, der ikke tjener som adgang til trappen, skal disse være uoplukkelige og sikret mindst med F-konstruktion 30, f.eks. 6 mm trådglas.

b. Udvendige, åbne trappeløb skal afbrydes med mellemreos for hver etage.

c. Indvendige trapper kan i bygninger med højst 3 beboelseslag udføres af brændbart materiale med en underside mindst svarende til klasse 1 beklædning og med vangerne af ubrændbart materiale.

6. Brandforhold

d. Indvendige trapper, som ikke er sikkerhedstrapper, skal i bygninger med flere end 3 beboelseslag udføres mindst som BS-bygningsdel 30. For sikkerhedstrappe se stk. 4.

Stk. 2. Indvendige trapper efter stk. 1 b og 1 c skal anbringes i særskilte trapperum med direkte adgang til det fri eller med adgang til det fri gennem forrum. Trapperum skal udgøre selvstændige brandsektioner.

Stk. 3. I bygninger med flere end 3 beboelseslag skal der fra alle etagerne være adgang til sikkerhedstrappe jf. stk. 4 eller til omgangsaltan.

Stk. 4. En trappe betegnes som en sikkerhedstrappe, når den anbringes i selvstændigt trapperum, hvortil der kun er adgang fra det fri og fra luftsluse, herunder altangange. Dør fra sikkerhedstrappe til luftsluse skal være mindst BD-dør 30 og skal være uaflåselig. Der kan være adgang fra kælder til sikkerhedstrappe, når adgangen sker over luftsluse. Trapperummet må ikke uden særlig tilladelse indeholde brændbare materialer bortset fra håndlister. Se endvidere 4.2, stk. 7.

Stk. 5. Trapperum med sidelysvinduer skal enten for hver etage være forsynet med mindst et let tilgængeligt og oplukkeligt vindue eller opfylde kravene i stk. 6.

Stk. 6. Trapperum uden sidelysvinduer skal udføres på følgende måde:

a. Trapperummet skal foroven forsynes med røglem til det fri. Åbningens gennemstrømningsareal skal være mindst 1 m². Åbningsmekanismen skal til enhver tid let kunne betjenes fra trapperummets indgangsetage ved et greb anbragt på iøjnefaldende sted og afmærket på grønlandsk og på dansk med påskriften »Brandventilation« med en skrifthøjde på mindst 25 mm.

b. Trappen skal udføres med en lysningsbredde på mindst 20 cm.

Stk. 7. Fra alle trapperum skal der være adgangsmulighed til loftrum gennem mindst BD-lem 30 med fri åbning gennem loft mindst 75 × 75 cm eller gennem væg mindst 50 × 100 cm, og der skal til hvert røggassektionsret loftrum være mindst én direkte adgangsmulighed.

6. Brandforhold

6.5.3. Døre i flugtveje

Stk. 1. Alle døre i flugtveje skal kunne passeres i flugtretningen uden brug af nøgle eller særligt værktøj. De af dørene, der ikke giver direkte adgang til det fri, skal tilsvarende også kunne passeres i modsat retning.

Stk. 2. Tofløjede døre skal forsynes med beslag, der åbner begge dørfløje ved tryk mod døren eller med enkelt lodret greb i mindst 1.6 m højde over gulv, betjent ved nedadgående bevægelse (Pasquillås).

Stk. 3. Døre i flugtveje, hvortil der er adgang fra lokaler, der tilsammen er indrettet til mere end 150 personer, skal åbne i flugtretningen og skal have en fri bredde på mindst 100 cm.

Stk. 4. Skydedøre, drejedøre og døre, der ved tælleapparater, kasseopstillinger eller lignende ikke er frit tilgængelige, medregnes ikke som flugtveje, medmindre der er truffet særlige foranstaltninger, der sikrer, at dørene under alle forhold kan tjene til evakuering.

6.6. Redningsåbninger

Stk. 1. Redningsåbninger er vinduer, lemme og døre, som personer kan reddes ud igennem.

Stk. 2. Redningsåbninger skal kunne nås ved hjælp af brandvæsenets stiger. Eventuelle solafskærmninger og lignende må ikke forhindre brugen af redningsåbningerne.

Stk. 3. Redningsåbninger skal kunne lukkes op let og uhindret og skal kunne fastholdes i en stilling, der såvel indefra som udefra giver fri passage.

Stk. 4. Redningsåbninger skal have fri åbning, som har en højde og en bredde, der tilsammen er mindst 150 cm. Højden skal være mindst 60 cm og bredden mindst 50 cm. Er afstanden fra terræn til underkant af redningsåbning højst 2 m, kan højden dog nedsættes til 50 cm.

Stk. 5. I bygninger med flere end 3 beboelseslag/opholdsetager skal redningsåbninger i alle etager i bygningen udføres enten som døre eller som drejevinduer, sidehængt vindue, sidehængt lem eller skydevindue med en fri åbning som angivet i stk. 4.

6. Brandforhold

Stk. 6. Afstanden fra gulv til redningsåbningers nederste kant må højst være 120 cm. Er der under åbningen anbragt fast bord eller lignende fast inventar, som er mindst 50 cm bredt, kan afstanden beregnes fra bordoverfladen. Pladen skal kunne bære vægten af en voksen person.

Stk. 7. I tagrum højere beliggende end tredje beboelseslag/opholdsetage skal redningsåbninger i tagfladen (herunder kviste) anbringes således, at den vandrette afstand mellem tagkanten og åbningens nederste kant ikke er større end 140 cm. Anbringes åbningen i flugt med tagfladen, skal der være en mindst 20 cm bred trædeplade (vindueskarm) anbragt højst 80 cm over gulvet og højst 40 cm under åbningens nederste kant. Pladen skal kunne bære vægten af en voksen person.

6.7. Konstruktive forhold

Stk. 1. Bygningsdele skal samles eller sammenbygges på en sådan måde, at de samlede konstruktioner i brandmæssig henseende ikke er ringere end, hvad der kræves for de enkelte bygningsdele i konstruktionen.

Stk. 2. Bærende konstruktioner (såsom ydervægge, skillevægge, søjler, dragere, bjælker og lignende samt etageadskillelser, herunder altaner og altangange) og andre konstruktioner (som f.eks. ikke-bærende ydervægge) skal mindst opfylde nedennævnte krav til brandsikkerhed. Kælder og udnyttelig tagetage medregnes som etage, hvis rumhøjden er mindst 2 m.

a. I bygninger med én etage skal bærende konstruktioner for bygninger på højst 600 m² etageareal udføres mindst som BD-bygningsdel 30 og for bygninger med større etageareal mindst som BD-bygningsdel 60. Etageadskillelse over eventuel kælder, samt de konstruktioner som bærer etageadskillelsen, skal udføres mindst som BS-bygningsdel 60 og ikke-bærende ydervægge skal udføres mindst som BD-bygningsdel 30.

b. I bygninger med flere etager skal bærende konstruktioner til og med gulvet i øverste etage udføres mindst som BS-bygningsdel 60. Hvor gulvet i øverste etage ligger højere end 12 m over terræn, skal bærende konstruktioner, der ligger lavere end 12 m under dette gulv og som bærer mere end en etageadskillelse, dog udføres mindst som BS-bygningsdel 120. Konstruktioner i øverste etage skal udføres mindst som BD-bygningsdel 30 og ikke-bærende ydervægge skal udføres mindst som BD-bygningsdel 60.

Stk. 3. Når bygninger af forskellig højde sammenbygges, skal den lavere

6. Brandforhold

bygning tag udføres mindst som BD-bygningsdel 60 i en afstand af mindst 5 m fra den højere bygning. Dette gælder dog ikke, når den højere bygning har BS-væg 60 uden åbninger over den lavere bygning tagkonstruktion, eller når bygningerne hører til samme brandcelle.

Stk. 4. Tage skal udføres af sådanne materialer og på en sådan måde, at der opnås tilstrækkelig sikkerhed mod brand.

Stk. 5. Tagbeklædninger skal være brandmæssigt egnede. Tage kan dog udføres af tagelementer af ikke-letantændeligt materiale med kort kollapstid, herunder således egnede lyspaneler, når der ved tagets gennembrænding ikke skabes brandsmitte til anden bygning eller brandsektion.

Stk. 6. For ovenlys af brændbart materiale ud over de i stk. 6 nævnte gælder følgende størrelses- og afstandskrav:

- a. Ovenlysenes areal må tilsammen højst udgøre 15 % af tagfladens areal,
- b. Hvert ovenlys må højst være 15 m²,
- c. Den fri afstand mellem ovenlysene skal mindst være lig udstrækningen af det største naboovenlys i den pågældende retning, idet afstandene dog ikke behøver at overstige 4,5 m,
- d. Mindre ovenlys kan anbringes i grupper med mindre indbyrdes afstand end foreskrevet i c, når gruppens samlede ovenlysareal ikke overstiger 15 m².

Stk. 7. På ydervægge med hulrum bag den ydre beklædning skal væggen overflade mod hulrummet udføres mindst som klasse 1 beklædning.

Stk. 8. Over nedforskallede lofter skal hulrummet opdeles for hver 50 m² med vægge mindst svarende til F-bygningsdel 30, og undersiden af det nedforskallede loft skal udføres med overflade i overensstemmelse med kravet til loftsoverfladen i det pågældende rum.

Stk. 9. Nedhængte, let demonterbare lofter skal udføres helt af klasse A materiale, og skillevægge skal føres helt igennem til undersiden af den overliggende etageadskillelse eller tagkonstruktion, som skal være udført i overensstemmelse med kravene til overflader i det pågældende rum.

6. Brandforhold

Stk. 10. Uudnyttede tagrum i bygninger med flere end 3 beboelseslag skal udover brandsektioneringen opdeles for hver 300 m² med røggassektionerende vægge mindst svarende til F-bygningsdel 30 med passagemulighed gennem lemme med en fri åbning på mindst 50 × 100 cm.

Stk. 11. Udvendige ledningskanaler, såvel under terræn som over terræn, skal, hvor disse føres ind i bygninger, adskilles fra hulrum i bygningen med et tætsluttende brandskot udført mindst som BD-bygningsdel 60.

6.8. Enfamiliehuse

6.8.1. Almene bestemmelser

Enfamiliehuse (herunder dobbelthuse, rækkehuse, kædehuse, gruppehuse og lignende) i højst 2 etager og kælder skal udføres efter de almene bestemmelser 6.3-6.7 med de lempelser og skærper, der fremgår af bestemmelserne i dette afsnit. Udnyttelig tagetage medregnes som etage.

6.8.2. Brandceller, brandsektioner og konstruktioner

Stk. 1. Hvert enfamiliehus skal udgøre mindst én selvstændig brandcelle. Ingen brandcelle må være større end 400 m² bruttoetageareal.

Stk. 2. I bygninger med 2 etager foruden kælder skal kælderen udgøre en selvstændig brandcelle. Etageadskillelsen over kælder samt de bærende konstruktioner i denne skal udføres mindst som BD-bygningsdel 60. Trappe mellem kælder og stueetage skal adskilles fra en af etagerne med mindst BD-bygningsdel 60 med dør mindst som BD-dør 30.

Stk. 3. Brandcelleafgrænsende vægge mellem sammenbyggede enfamiliehuse (lejlighedsskel) skal udføres mindst som BS-bygningsdel 60 eller som BD-bygningsdel 90. Væggene skal udføres i tæt forbindelse med tagbeklædningen.

Stk. 4. Sammenbyggede enfamiliehuse skal opdeles i brandsektioner mindst for hver 600 m² bruttoetageareal. Brandsektionsafgrænsende vægge skal udføres i overensstemmelse med 6.4.1, dog kan brandkam eller sikring af tagkonstruktion udelades, når brandvæggen udføres i tæt forbindelse med tagbeklædning.

Stk. 5. Bærende bygningskonstruktioner såsom ydervægge, skillevægge,

6. Brandforhold

søjler, dragere, bjælker og lignende samt etageadskillelser skal udføres mindst som BD-bygningsdel 30.

Stk. 6. Ikke-bærende ydervægge skal udføres mindst som BD-bygningsdel 30.

Stk. 7. Væg- og loftskonstruktioner mod uudnytteligt tagrum skal udføres som angivet i 6.7 stk. 3 eller som klasse 2 beklædning isoleret med ubrændbart isoleringsmateriale.

Stk. 8. Under tag af let antændeligt materiale, f.eks. spåntag, skal beboelsesrum i tagetager omgives med væg- og loftskonstruktioner mindst som BD-bygningsdel 30.

Stk. 9. Vægge mellem beboelse og garage skal udføres mindst som BD-bygningsdel 60 med dør mindst som BD-dør 30.

Stk. 10. Etageadskillelse over garage skal udføres mindst som BD-bygningsdel 60.

Stk. 11. Loftskonstruktioner mod uudnytteligt tagrum over garager, der er sammenbygget med enfamiliehuse, skal udføres mindst som BD-bygningsdel 30, medmindre tagrummet over garage og carport er adskilt fra det øvrige tagrum med mindst BD-bygningsdel 60.

6.8.3. Overflader

Stk. 1. Ydervægge samt eventuelle beklædninger på disse skal udføres med udvendige overflader mindst som klasse 2 beklædning.

Stk. 2. Væg- og loftskonstruktioner samt eventuelle beklædninger på disse skal udføres med overflader mindst som klasse 2 beklædning.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 gælder også for garager, der er en del af eller er sammenbygget med enfamiliehuse.

Stk. 4. Etageadskillelser over garager skal på undersiden udføres med overflader mindst som klasse 1 beklædning.

6.8.4. Redningsåbninger

Stk. 1. Beboelsesrum og køkkener skal forsynes med dør til det fri eller

6. Brandforhold

med redningsåbninger, jf. 6.6.

Stk. 2. Redningsåbning som foreskrevet i stk. 1 kan udelades, når rummet har direkte adgang til mindst 2 rum, som er forsynet med redningsåbninger, og som ikke er i åben forbindelse med hinanden.

6.8.5. Brandlukning

I boliger med helårsvand kræves ½'' gummislange med to lærredsindlæg og indstillelig strålespids fast tilsluttet vandforsyningen og tilpasset i en længde, der svarer til boligens størrelse. Slangen ophænges på slangesadel på et synligt sted eller placeres i skab, der forsynes med skilt.

I boliger uden helårsvand kan slangen erstattes af én 10 liters håndsprøjte med én 10 liters spand.

6.9. Etageboligbyggeri

6.9.1. Almene bestemmelser

Etageboligbyggeri samt tofamiliehuse med mindst 2 selvstændige beboelseslag skal udføres i overensstemmelse med bestemmelserne i dette afsnit.

6.9.2. Brandceller, brandsektioner og konstruktioner

Stk. 1. I beboelsesbygninger skal hver enkelt bolig udgøre mindst én selvstændig brandcelle. Ingen brandcelle må være større end 150 m² bruttoetageareal.

Stk. 2. Brandcelleafgrænsende vægge mellem lejligheder (lejlighedsskel) skal udføres mindst som BS-bygningsdel 60 eller som BD-bygningsdel 90.

Stk. 3. For hver 600 m² bebygget areal skal udføres brandsektionering. Sektioneringsvæggen skal udføres mindst som BS-bygningsdel 60, men i øvrigt svarende til kravene til brandvægge, jf. 6.4.1.

Stk. 4. I bygninger med højst 3 selvstændige beboelseslag kan bærende bygningskonstruktioner samt etageadskillelser udføres som BD-bygningsdel 90.

Stk. 5. Ikke-bærende ydervægge skal udføres mindst som BD-bygningsdel 60. Lodrette hulrum i selve væggen må ikke passere etageadskillelser, og varmeisoleringen skal udføres af ubrændbart materiale.

6. Brandforhold

6.9.3. Overflader

Stk. 1. Udvendige vægflader og eventuelle yderbeklædninger herpå skal udføres mindst som klasse 1 beklædning. For etagehusbyggeri med højst 3 beboelseslag kan den udvendige vægflade og dens eventuelle yderbeklædning dog udføres mindst som klasse 2 beklædning.

Stk. 2. Indvendige væg- og loftsflader, samt eventuelle beklædninger herpå, skal udføres mindst som klasse 1 beklædning.

6.9.4. Flugtveje m.v.

Stk. 1. Fælles adgangsveje som gange og trapperum, der er flugtveje, skal udføres som angivet i 4.2 og 6.5 og i øvrigt efter bestemmelserne i dette afsnit.

Stk. 2. Til en trappe, der ikke er udført som sikkerhedstrappe jf. 6.5.2, stk. 4, må der i samme etage højst være adgang fra fire beboelseslejligheder.

Stk. 3. I bygninger med flere end 3 selvstændige beboelseslag må adgang fra trapperum til kælder eller til pulterrum og lignende placeret i stueetagen kun ske gennem luftsluse eller det fri, medmindre der fra hver lejlighed er adgang til altan, som vender ud mod brandredningsarealet, jf. 2.3, stk. 3.

Stk. 4. I bygninger, hvor ikke mindst ét af lejlighedens beboelsesrum kan nås ved hjælp af brandvæsenets stiger, skal der være adgang til sikkerhedstrappe i overensstemmelse med 6.5.2 stk. 4.

Stk. 5. I bygninger, hvor der stilles krav om, at adgang fra lejlighed til trappe skal ske over luftsluse, kan adgang fra lejligheder til sluse ske gennem et for flere lejligheder fælles forrum med en bredde på mindst 150 cm. Når adgangen sker gennem et fælles forrum, må det samlede bruttoetageareal af lejligheder, forrum, sluse og trapperum ikke overstige 600 m². Afstanden mellem dør fra den enkelte lejlighed og dør til sluse må ikke overstige 6 m. Til et fælles forrum må der kun være adgang fra beboelseslejligheder og sluse.

6.9.5. Døre

Stk. 1. Dør fra lejligheder til fælles trapperum og lignende skal være mindst BD-entredør 30.

6. Brandforhold

Stk. 2. Dør fra lejligheder til fælles forrum (jf. 6.9.4, stk. 5) skal være mindst BD-dør 60.

Stk. 3. Dør fra sikkerhedstrappe til luftsluse skal være mindst BD-entredør 30 og skal være uaflåselig.

Stk. 4. Dør fra fælles forrum (jf. 6.9.4, stk.5) til luftsluse skal udføres uaflåselig og med rude på mindst 0,1 m².

Stk. 5. Dør fra fælles trapperum, forrum og luftsluse til kælder (eller pulterrum og lignende i stueetagen) og loftsrum skal være mindst BD-dør 60.

Stk. 6. Andre åbninger i trapperum m.m. skal forsynes med lemme eller lignende, der i brandmæssig henseende ikke er ringere end de foreskrevne døre.

6.9.6. Redningsåbninger

Stk. 1. I lejligheder, der ikke har adgang til sikkerhedstrappe, skal beboelsesrum og køkken forsynes med redningsåbning. I bygninger med flere end 3 beboelseslag skal der i hver etage i hver lejlighed være mindst ét beboelsesrum med redningsåbning i overensstemmelse med 6.6, stk. 5.

Stk. 2. Redningsåbning kan udelades, når rummet har direkte adgang til mindst 2 rum, som er forsynet med redningsåbninger, og som ikke er i åben forbindelse med hinanden. Dør til trapperum, der er flugtvej, sidestilles i denne forbindelse med redningsåbning.

6.9.7. Brandslukning

I boliger med helårsvand kræves ½'' gummislange med to lærredsindlæg og indstillelig strålespids fast tilsluttet vandforsyningen og tilpasset i en længde, der svarer til boligens størrelse. Slangen ophænges på slangesadel på et synligt sted eller placeres i skab, der er forsynet med skilt.

I boliger uden helårsvand kan slangen erstattes af én 10 liters håndsprøjte med én 10 liters spand.

6.10. Hoteller m.v.

6.10.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. Hoteller, kollegier, pensionater, klublejligheder, kostskoler, syge-

6. Brandforhold

hjem, plejehjem, hvilehjem, samt andre institutioner og virksomheder med lignende formål skal udføres efter de almene bestemmelser 6.3.-6.7 med de lempelser og skærper, der fremgår af bestemmelserne i dette afsnit.

Stk. 2. Bygninger med soverumsafsnit med højst 10 sovepladser skal mindst udføres efter de bestemmelser om brandmæssige forhold, som gælder for beboelsesbygninger og henregnes under gruppe A, jf. kap. 3.

Stk. 3. Ved soverumsafsnit forstås et eller flere soverum med tilhørende gange, depotrum og andre lokaler med direkte tilknytning til de pågældende soverumsafsnit. Soverum omfatter også soverum for personale. To eller flere soverumsafsnit med fælles flugtvej betragtes som ét afsnit ved anvendelse af bestemmelserne i 6.10.1, 6.10.2, og 6.10.5 men ikke i 6.10.6.

Stk. 4. Bygninger med soverumsafsnit med mere end 10 sovepladser skal udføres efter bestemmelserne i dette afsnit og øvrigt henregnes under gruppe B, jf. kap. 3.

Stk. 5. Er der til virksomheden eller institutionen knyttet forsamlings- eller undervisningslokaler, finder bestemmelserne i 6:11 og 6.12 anvendelse på disse lokaler.

6.10.2. Brandceller, brandsektioner og konstruktioner

Stk. 1. Hvert soverum med tilhørende forrum, wc- og baderum skal udgøre en selvstændig brandcelle. Er der til soverummet knyttet et eller flere opholdsrum med egen adgangsdør, skal de enkelte rum udgøre selvstændige brandceller med mindst BD-dør 60 mellem rummene. Soverum må ikke have dør direkte til trapperum. Soverum uden dør til terræn i det fri skal forsynes med mindst 1 redningsåbning for hver påbegyndte 10 sovepladser i rummet.

Stk. 2. Gange, der er flugtveje, skal udgøre selvstændige brandceller og skal adskilles med mindst BD-dør 60 fra oplags- og magasinrum og med mindst BD-dør 30 fra soverum og andre rum - bortset fra baderum, wc- rum og lignende rum. Gange, hvis længde overstiger 50 m, skal opdeles med selvlukkende, tætte døre.

Stk. 3. Trapperum, der er flugtveje, skal udgøre selvstændige brandsektioner og skal adskilles med mindst F-dør 30 fra gange i soverumsafsnit og

6. Brandforhold

med mindst BD-dør 60 fra andre rum - bortset fra baderum, wc-rum og lignende rum - samt med mindst BS-dør 60 fra kælder. I bygninger med flere end 3 beboelseslag/opholdsetager må adgang mellem trapperum og kælder dog kun ske enten over det fri eller gennem luftsluse.

Stk. 4. Soverumsafsnit skal udgøre selvstændige brandsektioner og skal adskilles med mindst BD-dør 60 fra brandsektioner med køkken, forsamlingslokaler, undervisningsafsnit, administrationsafsnit og lignende og med mindst BS-dør 60 - i gange dog mindst F-dør 60 - fra andre brandsektioner, bortset fra trapperum, jf. stk. 3.

Stk. 5. Brandsektioner med soverumsafsnit må højst udgøre 600 m² etageareal.

Stk. 6. Selvlukkende døre må kun fastholdes i åben stilling ved hjælp af elektromagneter styret af iondetektorer.

Stk. 7. I sygehjem, plejehjem, hvilehjem og andre institutioner, hvis beboere ikke kan forventes at kunne redde sig ved egen hjælp i tilfælde af brand, skal soverumsafsnit på tilsammen over 1.000 m² etageareal i bygninger med mere end 1 etage forsynes med automatisk sprinkleranlæg udført efter bestemmelserne i kap. 12.6, stk. 2.

Stk. 8. I soverumsafsnit i sygehjem, plejehjem, hvilehjem og andre institutioner, hvis beboere ikke kan forventes at kunne redde sig ved egen hjælp i tilfælde af brand, vil kravet om, at døre til soverum skal være selvlukkende, kunne fraviges, såfremt der i soverumsafsnittet er vagtordning og installeret et automatisk brandalarmeringsanlæg eller et automatisk sprinkleranlæg udført efter bestemmelserne i kap. 12.6, stk. 2.

Stk. 9. I bygninger med 1 etage skal bærende konstruktioner udføres mindst som BD-bygningsdel 60.

Stk. 10. Ikke-bærende ydervægge skal udføres mindst som angivet i 6.9.2, stk. 5.

6.10.3. Overflader

Indvendige og udvendige overflader skal udføres som angivet i 6.9.3.

6. Brandforhold

6.10.4. Flugtveje

Stk. 1 Soverum uden dør til terræn i det fri skal have flugtveje i 2 modstående retninger til uafhængige udgange med højst 25 m afstand fra soverummets adgangsdør til nærmeste udgang. Som udgang regnes dør til terræn i det fri, dør til trapperum og dør til anden brandsektion, hvorfra der er dør til det fri eller dør til trapperum.

Stk. 2. Er enkelte soverum således beliggende, (f.eks. for enden af en gang), at kravet om flugtveje i 2 modstående retninger ikke kan opfyldes, anses flugtvej i 1 retning til de to udgange som tilstrækkelig, når afstanden fra soverummets adgangsdør til nærmeste udgang ikke overstiger 6 m, og når flugtvejen til fjerneste udgang føres uden om trapperum.

Stk. 3. Redningsåbning, der er beliggende højst 2 m over terræn, kan erstatte den ene af de i stk. 1 krævede flugtveje.

Stk. 4. I de i 6.10.2, stk. 7 nævnte institutioner, hvor senge- eller båretransport må påregnes, skal gange have en bredde på mindst 2,4 m og skal forsynes med håndlister i begge sider. Trapper skal udføres således, at de giver bekvem mulighed for båretransport.

6.10.5. Nød- og panikbelysning

Har et eller flere soverumsafsnit med fælles flugtvej et samlet etageareal på mere end 1000 m², skal der udføres nød- og panikbelysning i flugtveje efter bestemmelserne i 12.6, stk. 3. Kravet gælder ikke for soverumsafsnit, hvor alle soverum har dør til terræn i det fri.

6.10.6. Varslingsanlæg

I soverumsafsnit med mere end 10 soverum skal der installeres varslingsanlæg.

6.10.7. Brandslukning

I en afstand af højst 25 m fra en vilkårlig soverumsdør skal der installeres vandfyldte slangevinder tilsluttet bygningens vandforsyning og udført som angivet i 12.6, stk. 1.

6.11. Forsamlingslokaler

6.11.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. Forsamlingslokaler, herunder teatre, biografer, restaurationer, sel-

6. Brandforhold

skabslokaler, mødelokaler, koncertsale, udstillingslokaler, idrætshaller, kirker og andre bygninger og lokaler, der anvendes til lignende formål, skal udføres efter de almene bestemmelser 6.3-6.7 med de lempelser og skærpselser, der fremgår af bestemmelserne i dette afsnit.

Stk. 2. Forsamlingslokaler, som indrettes til højst 50 personer, skal mindst udføres efter de bestemmelser om brandmæssige forhold, som gælder for beboelsesbygninger og henregnes under gruppe A, jf. kap. 3.

Stk. 3. Forsamlingslokaler, som indrettes til højst 150 personer, skal mindst udføres efter de bestemmelser om brandmæssige forhold, som gælder for beboelsesbygninger, samt efter bestemmelserne i 6.11.4 og henregnes under gruppe A, jf. kap. 3.

Stk. 4. Større forsamlingslokaler skal udføres efter bestemmelserne i dette afsnit og i øvrigt henregnes under gruppe B, jf. kap. 3. Det samme gælder for to eller flere forsamlingslokaler, der har fælles flugtvej og tilsammen er indrettet til mere end 150 personer.

Stk. 5. For forsamlingslokaler, der skal benyttes til udstillinger eller andre formål, der kan indebære forøget brandfare som følge af større samlet brandbelastning end 400 MJ/m² (25 kg træ pr. m²), kan der - uanset hvilket antal personer lokalet er beregnet til - for at opnå den i 6.1, stk. 1 krævede brandsikkerhed, stilles yderligere krav om flugtveje, automatisk brandalarmeringsanlæg, sprinkleranlæg m.m.

Stk. 6. Antallet af personer i forsamlingslokaler skal regnes til 2 personer pr. m² gulvareal. I forsamlingslokaler med fastmonterede stole og i andre lokaler, som udelukkende benyttes i overensstemmelse med godkendte pladsfordelingsplaner, jf. 6.11.7, regnes med det heraf følgende antal personer.

6.11.2. Brandceller, brandsektioner og konstruktioner

Stk. 1. Forsamlingslokaler skal udgøre selvstændige brandceller og skal adskilles med mindst BD-dør 60 fra oplags- og magasinrum og med mindst BD-dør 30 fra andre rum, herunder gange.

Stk. 2. Gange, vestibuler og lignende, der er flugtveje, skal udgøre selvstændige brandceller og skal adskilles med mindst BD-dør 30 fra andre rum - bortset fra baderum, wc-rum og lignende rum.

6. Brandforhold

Stk. 3. Trapperum, der er flugtveje, skal udgøre selvstændige brandsektioner. De skal adskilles med mindst BD-dør 30 fra forsamlingslokaler og de i stk. 2 nævnte gange m.v. og med mindst BD-dør 60 fra andre rum - bortset fra baderum, wc-rum og lignende rum, - samt med mindst BS-dør 60 fra kælder. I bygninger med flere end 3 beboelseslag/opholdsetager må adgang fra trapperum til kælder dog kun ske enten over det fri eller gennem luftsluse.

Stk. 4. Forsamlingslokaler med tilhørende gange, foyer'er, depotrum og andre lokaler med direkte tilknytning til de pågældende forsamlingslokaler skal udgøre selvstændige brandsektioner. De skal adskilles med mindst BD-dør 60 fra brandsektioner med køkken, soverumsafsnit, beboelsesafsnit og lignende samt fra trapperum, der er flugtveje fra soverumsafsnit, og med mindst BS-dør 60 - i gange dog mindst F-dør 60 - fra andre brandsektioner.

Stk. 5. Brandsektioner med forsamlingslokaler m.v. må udgøre højst 600 m² - i 1-etages bygninger dog højst 2.000 m² - etageareal. I 1-etages bygninger kan det enkelte forsamlingslokale dog være på mere end 2000 m², når lokalet udgør en selvstændig brandsektion.

Stk. 6. De i stk. 1 - 3 krævede døre mellem forsamlingslokale og gang (vestibule og lignende) og mellem gang og trapperum kan udføres som F-dør 30, hvor dette ikke vil være i strid med bestemmelserne i 6.1, stk. 1.

Stk. 7. Selvlukkende døre må kun fastholdes i åben stilling ved hjælp af elektromagneter, der styres af iondetektorer.

Stk. 8. I 1-etages bygninger skal bærende konstruktioner udføres mindst som BD-bygningsdel 60 eller efter bestemmelserne i 6.14.2.

Stk. 9. Ikke-bærende ydervægge skal udføres mindst som angivet i 6.9.2, stk. 5.

6.11.3. Overflader

Stk. 1. Udvendige overflader skal udføres som angivet i 6.9.3, stk. 1.

Stk. 2. Vægge og lofter i forsamlingslokaler skal udføres med overflader mindst som klasse 1 beklædning. I 1-etages bygninger kan vægge og lofter

6. Brandforhold

i forsamlingslokaler på højst 100 m² dog udføres med overflader mindst som klasse 2 beklædning.

6.11.4 Flugtveje

Stk. 1. Fra forsamlingslokaler skal der være mindst 2 af hinanden uafhængige flugtveje til terræn i det fri, placeret i eller umiddelbart ved lokalets modstående ender. Fra et vilkårligt punkt i lokalet må der være højst 25 m til nærmeste udgang, og passage til udgange skal kunne ske ad frie gangarealer med en bredde på mindst 1,3 m. Som udgang regnes dør til terræn i det fri, dør til trapperum og dør til anden brandsektion, hvorfra der er dør til det fri eller til trapperum.

Stk. 2. Flugtveje (herunder gangarealer i lokalet) skal helt til terræn i det fri have en samlet fri bredde på mindst 1 cm for hver person, som lokalet kan rumme, jf. 6.11.1, stk. 6. Dette gælder også døre fra forsamlingslokaler og døre i flugtveje.

6.11.5. Nød- og panikbelysning

I forsamlingslokaler med tilhørende flugtveje skal der installeres nød- og panikbelysning i det efter forholdene i hvert enkelt tilfælde påkrævede omfang efter bestemmelserne i 12.6, stk. 3.

6.11.6. Brandventilation

I forsamlingslokaler på over 200 m², som ikke har sidelysvinduer, der kan åbnes til det fri, skal der indrettes brandventilation i eller umiddelbart under loftet med åbninger svarende til mindst 0,5 procent af gulvarealet.

6.11.7. Pladsfordelingsplaner m.v.

Stk. 1. Der skal udarbejdes fordelingsplaner, som viser opstilling af stole, borde og andet inventar i forsamlingslokaler og samtlige flugtveje helt til terræn i det fri. Et eksemplar af de godkendte pladsfordelingsplaner forsynet med godkendelsespåtegning skal ophænges på et for publikum let tilgængeligt og synligt sted i eller ved forsamlingslokalet.

Stk. 2. Stole i rækker skal fastgøres til gulvet eller sammenkobles i grupper på mindst 4. Sammenkoblingen skal udføres stabilt, således at stolenes indbyrdes placering ikke kan forrykkes. Afstanden mellem rækkerne, regnet fra stoleryg til stoleryg, skal være mindst 80 cm, og de enkelte sæders bredde skal være mindst 50 cm. Antallet af sæder i ubrudt række fra frit gangareal (mindst 1,3 m bredt) må ikke overstige 12, og antallet af rækker

6. Brandforhold

uden afbrydelse med frit gangareal (mindst 2 m bredt for sammenkoblede stole og mindst 1,3 m bredt for fastgjorte stole) må ikke overstige 20. De nævnte gangarealer skal i øvrigt have en bredde, der svarer til mindst 1 cm for hver person, der skal kunne passere det pågældende gangareal for at komme til forsamlingslokalets udgang. (1,3 m svarer til maksimalt 130 personer, 2 m til maksimalt 200 personer. For hver yderligere person må tillægges 1 cm gangbredde).

6.11.8. Brandlukning

I forsamlingslokaler med tilhørende flugtveje skal der inden for en afstand af højst 25 m fra et vilkårligt punkt installeres vandfyldte slangevinder tilsluttet bygningens vandforsyning og udført som angivet i 12.6, stk. 1.

6.12. Undervisningslokaler m.v.

Undervisningslokaler m.v. skal udføres efter de almene bestemmelser 6.3-6.7 med de lempelser og skærper, der fremgår af bestemmelserne i dette afsnit.

6.12.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. Undervisningsafsnit, hvis elevantal ikke overstiger 50, skal mindst udføres efter de bestemmelser om brandmæssige forhold, som gælder for beboelsesbygninger og henregnes under gruppe A, jf. kap. 3.

Stk. 2. Undervisningsafsnit, hvis samlede elevantal ikke overstiger 150, skal mindst udføres efter de bestemmelser om brandmæssige forhold, som gælder for beboelsesbygninger, samt bestemmelserne i 6.12.2, stk. 1 og 6.12.4 og henregnes under gruppe A, jf. kap. 3.

Stk. 3. Undervisningsafsnit, hvis samlede elevantal er større end 150, skal udføres efter bestemmelserne i dette afsnit og i øvrigt henregnes under gruppe B, jf. kap. 3. Har flere undervisningsafsnit fælles flugtvej, betragtes de som ét undervisningsafsnit.

Stk. 4. Ved undervisningslokaler m.v. forstås dels alle lokaler, der benyttes til undervisningsformål, dels lokaler, som er nødvendige for eller naturligt knytter sig til undervisningen som f.eks. biblioteksrum, spisestuer, grupperum, specialklasser og gymnastiksale. Lokaler, der påregnes benyttet af mere end 150 personer, er undergivet bestemmelserne i 6.11.

Stk. 5. Ved et undervisningsafsnit forstås et eller flere undervisningsloka-

6. Brandforhold

ler med tilhørende gange, depotrum og andre lokaler med direkte tilknytning til de pågældende undervisningsafsnit. Soverumsafsnit i kostskoler, højskoler og lignende er undergivet bestemmelserne i 6.10.

6.12.2. Brandceller, brandsektioner og konstruktioner

Stk. 1. Hvert undervisningslokale skal udgøre en selvstændig brandcelle og skal adskilles med mindst BD-dør 30 fra gange og med mindst BD-dør 60 fra andre rum. Et undervisningslokale med tilhørende grupperum m.m. betragtes dog som én brandcelle, hvis det samlede gulvareal ikke overstiger 150 m². Opdeles et undervisningslokale på over 150 m² ved hjælp af flytbare skillevægge, reoler eller lignende, skal afstanden mellem skillevæggens overkant og loft være mindst 1 m. Undervisningslokaler må ikke have dør direkte til trapperum. Undervisningslokaler uden dør til terræn i det fri skal forsynes med mindst 1 redningsåbning for hver påbegyndte 10 personer, som lokalet er beregnet til.

Stk. 2. Gange, der er flugtveje fra undervisningslokaler, skal udgøre selvstændige brandceller og skal adskilles med mindst BD-dør 60 fra oplags- og magasinrum og med mindst BD-dør 30 fra andre rum - bortset fra baderum, wc-rum og lignende rum. Gange, hvis længde overstiger 50 m, skal opdeles med selvlukkende, tætte døre.

Stk. 3. Trapperum, der er flugtveje, skal udgøre selvstændige brandsektioner og skal adskilles med mindst F-dør 30 fra gange i undervisningsafsnit og med mindst BD-dør 60 fra andre rum - bortset fra baderum, wc-rum og lignende rum - samt med mindst BS-dør 60 fra kælder. I bygninger med flere end 3 beboelseslag/opholdsetager må adgang mellem trapperum og kælder dog kun ske enten over det fri eller gennem luftsluse.

Stk. 4. Undervisningsafsnit skal udgøre selvstændige brandsektioner og skal adskilles med mindst BD-dør 60 fra brandsektioner med soverumsafsnit og trapperum, der er flugtveje fra soverumsafsnit, og med mindst BS-dør 60 - i gange dog mindst F-dør 60 - fra andre brandsektioner.

Stk. 5. Brandsektioner med undervisningsafsnit må udgøre højst 600 m² - i 1-etages bygninger højst 2000 m² - etageareal.

Stk. 6. Selvlukkende døre må kun fastholdes i åben stilling ved hjælp af elektromagneter styret af iondetektorer.

6. Brandforhold

Stk. 7. I 1-etages bygninger skal bærende konstruktioner udføres mindst som BD-bygningsdel 60.

Stk. 8. Ikke-bærende ydervægge skal udføres mindst som angivet i 6.9.2, stk. 5.

6.12.3. Overflader

Stk. 1. Udvendige overflader skal udføres som angivet i 6.9.3, stk. 1.

Stk. 2. Vægge og lofter i undervisningslokaler skal udføres med overflader mindst som klasse 1 beklædning. I 1-etages bygninger kan vægge og lofter i undervisningslokaler på højst 100 m² dog udføres med overflader mindst som klasse 2 beklædning. Dette gælder dog ikke for undervisningslokaler, som frembyder særlig fare for brand, f.eks. fysik-, kemi- og sløjdlokaler, formningslokaler samt skolekøkkener.

6.12.4. Flugtveje

Stk. 1. Undervisningslokaler uden dør til terræn i det fri skal have flugtveje til uafhængige udgange i 2 modstående retninger med højst 25 m afstand fra undervisningslokalets adgangsdør til nærmeste udgang. Som udgang regnes dør til terræn i det fri, dør til trapperum og dør til anden brandsektion, hvoraf der er dør til det fri eller dør til trapperum.

Stk. 2. Undervisningslokaler, som frembyder særlig fare for brand, f.eks. fysik-, kemi- og sløjdlokaler, formningslokaler samt skolekøkkener, skal have to udgangsdøre, anbragt så langt fra hinanden, at ingen person i lokalet afspærres fra en udgang i tilfælde af brand i lokalet. Dørene skal åbne i flugtretningen.

Stk. 3. Flugtveje skal helt til terræn i det fri have en bredde på mindst 1 cm for hver person, der påregnes at skulle passere ved evakuering af undervisningsafsnit. Dette gælder også døre i flugtveje.

6.12.5. Nød- og panikbelysning

I flugtveje fra undervisningsafsnit kan forlanges udført nød- og panikbelysning efter bestemmelserne i 12.6, stk. 3, hvis lokalerne bruges til aftenundervisning, samt i tilfælde, hvor forholdene måtte kræve det under hensyn til bygningens størrelse og indretning.

6. Brandforhold

6.12.6. Varslingsanlæg

I undervisningsafsnit skal installeres varslingsanlæg.

6.12.7. Brandslukning

I undervisningsafsnit med tilhørende flugtveje skal der inden for en afstand af højst 25 m fra et vilkårligt punkt installeres vandfyldte slangevinder tilsluttet bygningens vandforsyning og udført som angivet i 12.6, stk. 1.

6.13. Butikker og lign. salgslokaler

Butikker og lignende salgslokaler skal udføres efter de almene bestemmelser 6.3-6.7. med de lempelser og skærper, der fremgår af dette afsnit.

6.13.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. Butikker, hvis gulvareal ikke overstiger 150 m², skal mindst udføres efter de bestemmelser om brandmæssige forhold, som gælder for beboelsesbygninger og henregnes til gruppe A, jf. kap. 3.

Stk. 2. Butikker, hvis samlede gulvareal overstiger 150 m² men ikke overstiger 600 m², skal mindst udføres efter de bestemmelser om brandmæssige forhold, som gælder for beboelsesbygninger, samt bestemmelserne i 6.13.2, stk. 1, 6.13.3 og 6.13.4 og henregnes til gruppe A, jf. kap. 3.

Stk. 3. Større butikker skal udføres efter bestemmelser i dette afsnit og i øvrigt henregnes til gruppe B, jf. kap. 3. Flere butikker, som har fælles flugtvej, betragtes som én butik.

Stk. 4. Til butikker henregnes foruden salgslokalerne servicerum (lager, kontor, værksted, personalerum og lignende) og kunderum (garderobe, toiletter m.v. for kunder).

6.13.2. Brandceller, brandsektioner og konstruktioner

Stk. 1. Butikker skal udgøre selvstændige brandsektioner og adskilles med mindst BD-dør 60 fra gange og trapper.

Stk. 2. Servicerum, hvis gulvareal overstiger 150 m², skal udgøre selvstændige brandsektioner og adskilles med mindst BD-dør 60 fra andre rum.

Stk. 3. Gange, der er flugtveje, skal udgøre selvstændige brandsektioner og adskilles med mindst BD-dør 60 fra andre rum.

6. Brandforhold

Stk. 4. Trapperum, der er flugtveje, skal udgøre selvstændige brandsektioner og adskilles med mindst BD-dør 60 fra andre rum samt med mindst BS-dør 60 fra kælder. I bygninger med flere end 3 beboelseslag/opholdsetager må adgang mellem trapperum og kælder dog kun ske enten over det fri eller gennem luftsluse.

Stk. 5. Brandsektioner, hvis størrelse overstiger 1000 m² - for 1-etages bygninger dog 2000 m² - skal forsynes med automatisk sprinkleranlæg udført som angivet i 12.6, stk. 2. Sprinklede brandsektioner må i almindelighed højst udgøre 10.000 m². Der kan dog meddeles tilladelse til større brandsektion, hvor den tilsigtede brandsikkerhed kan anses for tilgodeset ved supplerende foranstaltninger som f.eks. automatisk brandventilation eller automatisk brandalarmeringsanlæg.

Stk. 6. Uanset bestemmelserne i stk. 2 kan sprinklede salgslokaler og serverum udgøre 1 brandsektion, medmindre der er væsentligt forskellige brandbelastninger og/eller brandfaremomenter til stede.

Stk. 7. I 1-etages bygninger skal bærende konstruktioner udføres mindst som BD-bygningsdel 60 eller efter bestemmelserne i 6.14.2.

Stk. 8. Ikke-bærende ydervægge skal udføres som angivet i 6.9.2, stk. 5.

6.13.3. Overflader

Stk. 1. Udvendige overflader skal udføres som angivet i 6.9.3, stk. 1.

Stk. 2. Indvendige overflader skal udføres som angivet i 6.9.3, stk. 2.

6.13.4. Flugtveje

Stk. 1. Fra hver brandsektion skal der være mindst 2 af hinanden uafhængige flugtveje til terræn i det fri, placeret i eller umiddelbart ved lokalets modstående ender. Fra et vilkårligt punkt i en brandsektion må der være højst 25 m til nærmeste udgang, og passage til udgange skal kunne ske ad frie gangarealer med en bredde på mindst 130 cm. Som udgang regnes dør til terræn i det fri, dør til trapperum og dør til anden brandsektion, hvorfra der er dør til det fri eller til trapperum.

Stk. 2. Flugtveje (herunder gangarealer i lokalet) skal helt til terræn i det fri have en samlet fri bredde på mindst 1 cm for hver person, som brand-

6. Brandforhold

sektionen kan rumme. Dette gælder også døre fra salgslokaler samt døre i flugtveje.

Stk. 3. Antallet af personer i salgslokaler skal regnes til 1 person pr. 3 m² gulvareal - i serveringsområder dog 1 person pr. 1 m² gulvareal.

6.13.5. Nød- og panikbelysning

I brandsektioner med salgslokaler, der tilsammen er over 1000 m², skal der installeres nød- og panikbelysning efter bestemmelserne i 12.6, stk.3.

6.13.6. Varslingsanlæg.

I brandsektioner med salgslokaler, der tilsammen er over 1000 m², skal installeres varslingsanlæg.

6.13.7. Brandslukning

I butikker og flugtveje skal der inden for en afstand af højst 25 m fra et vilkårligt punkt installeres vandfyldte slangevinder tilsluttet bygningens vandforsyning og udført som angivet i 12.6, stk. 1.

6.14. Industri og lagerbygninger i 1 etage

6.14.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. 1-etages industri- og lagerbygninger med lav brandbelastning (indtil 400 MJ/m² svarende til 25 kg træ/m²) og uden særligt farlige arbejdsprocesser eller lagerforhold kan udføres efter de almene bestemmelser 6.3.-6.7 med de lempelser og skærper, der fremgår af bestemmelserne i 6.14.2.-6.14.5 og henregnes under gruppe A, jf. kap. 3.

Stk. 2. Bygninger efter disse bestemmelser kan indeholde kældre og indskudte etager, såfremt:

- a. Kældre større end 600 m² er inddelt i brandsektioner på højst 600 m².
- b. De indskudte etager (partielle) er åbne mod det 1-etages rum.

6.14.2. Brandceller, brandsektioner og konstruktioner

Stk. 1. Uanset bestemmelserne i 6.7, stk. 3 kan brandmodstandsevnen for bærende konstruktioner i bygninger med let tagkonstruktion fastsættes som følger:

6. Brandforhold

I bygninger på højst 200 m² etageareal stilles ingen krav til brandmodstandsevnen for tagkonstruktioner, bærende konstruktioner og etageadskillelser.

I bygninger større end 200 m² etageareal skal konstruktionerne opfylde følgende bestemmelser:

- a. Brandmodstandsevnen for bærende tagkonstruktioner (åse, bjælker, spærfag og lignende) skal i det mindste svare til tagets gennemstrændingstid, hvorved forstås den tid, der ved brandpåvirkning svarende til tids-temperaturkurven i DS 1051.1 hengår, indtil mindst 5 % af taget har åbnet sig, således at brandgasser kan slippe ud.
- b. Brandmodstandsevnen for bærende konstruktioner (vægge, søjler og lignende) skal mindst være lige så stor som brandmodstandsevnen for de konstruktioner, de bærer. Dog kræves højst 60 minutter.
- c. I bygninger større end 600 m² må stabiliteten af de bærende konstruktioner uden for et vilkårligt område på højst 200 m² ikke kunne svigte, når området brandpåvirkes i et tidsrum svarende til brandmodstandsevnen for de bærende konstruktioner. Endvidere skal brandmodstandsevnen for enhver konstruktion, som bærer mere end 200 m² tagkonstruktion, være mindst 60 minutter.
- d. Etageadskillelsen over kælder og de konstruktioner, der bærer etageadskillelsen, skal udføres mindst som BS-bygningsdel 60.
- e. Partielle, indskudte etageadskillelser, der danner en ubrudt flade større end 150 m², skal udføres mindst som BS-bygningsdel 60. Partielle, indskudte etageadskillelser må i reglen højst dække 75 % af den pågældende brandsektions areal.

Stk. 2. Brandsektioner, hvis størrelse overstiger 600 m², skal opdeles således, at områder med væsentligt forskellige brandrisici, f.eks. produktion og lager og produktionsafsnit eller lagerafsnit med væsentligt forskellige brandbelastninger og/eller brandfæremomenter udgør selvstændige brandceller.

Stk. 3. I brandsektioner på over 600 m² etageareal og i bygninger på over 600 m² etageareal, der ikke er opdelt jf. stk. 2, skal der udføres brandven-

6. Brandforhold

tilation med et frit åbningsareal på mindst 3 %, men i øvrigt efter brandmyndighedens anvisning.

Stk. 4. I bygninger med brandsektioner, hvis størrelse overstiger 1000 m², kan kræves automatisk sprinkleranlæg udført som angivet i 12.6, stk. 2. Sprinklede brandsektioner må i almindelighed højst udgøre 10.000 m². Der kan dog meddeles tilladelse til større brandsektion, hvor den tilsigtede brandsikkerhed kan anses at være tilgodeset ved supplerende foranstaltninger som f.eks. automatisk brandventilation og automatisk brandalarmeringsanlæg.

6.14.3. Overflader

Vægge og lofter skal udføres med overflader mindst som klasse 1 beklædning. Der kan dog meddeles tilladelse til, at der i bygninger eller brandsektioner med et areal på indtil 600 m² anvendes væg- og loftskonstruktioner med overflader mindst som klasse 2 beklædning. I bygninger eller brandsektioner på mere end 600 m² kan vægge -bortset fra vægge i flugtveje - i indtil 2 m højde udføres mindst som klasse 2 beklædning, hvis disse udføres uden et bagved liggende hulrum.

6.14.4. Flugtveje

Stk. 1. Fra hver brandcelle skal der være mindst 2 af hinanden uafhængige flugtveje placeret i eller umiddelbart ved lokalets modstående ender.

Stk. 2. Fra et vilkårligt punkt i en brandcelle, herunder indskudte etager, må der være højst 25 m til nærmeste udgang. Som udgang regnes dør til det fri eller dør til anden brandsektion, hvorfra der er udgang til det fri.

6.14.5. Brandslukning

Stk. 1. I Industri- og lagerrum samt i flugtveje herfra skal der inden for en afstand af højst 25 m fra et vilkårligt punkt findes vandfyldte slangevinder, tilsluttet bygningens vandforsyning og udført som angivet i 12.6, stk. 1.

Stk. 2. I mindre virksomheder og lagre uden eller med særdeles lav brandbelastning kan det efter ansøgning tillades at fravige det i stk. 1 nævnte krav.

6.14.6. Industri- og lagerbygninger i 1 etage med større brandbelastning

Industri- og lagerbygninger i 1 etage med større brandbelastning end an-

6. Brandforhold

givet i 6.14.1. skal henregnes under gruppe B, jf. kap. 3, og kan udføres efter bestemmelserne i 6.14.2.-6.14.5, såfremt bygningen ikke har et større areal end 600 m². Bygninger, som er større end 600 m², skal yderligere opfylde sådanne brandtekniske krav, som i hvert enkelt tilfælde må stilles til bygningens udførelse ud fra dens anvendelse.

6.14.7. Brandfarlige virksomheder

1-etages industri- og lagerbygninger, som rummer brandfarlige virksomheder, er yderligere omfattet af Brandlov for Grønland.

6.15. Større garageanlæg

6.15.1. Almene bestemmelser

Større garageanlæg, hvorved forstås en bygning indrettet til parkering af biler og med en grundflade (bruttoetageareal) på over 100 m², skal udføres efter de almene bestemmelser 6.3.-6.7 med de lempelser og skærper, der fremgår af bestemmelserne i dette afsnit.

6.15.2. Brandceller, brandsektioner og konstruktioner

Stk. 1. Garageanlæg skal udgøre selvstændige brandsektioner. De skal, med de i stk. 2 - 5 nævnte undtagelser, være adskilt fra andre rum med vægge mindst som BS-bygningsdel 60.

Stk. 2. Eventuel forbindelse fra garageanlæg til anden brandsektion skal ske gennem sluse af en konstruktion mindst som BS-bygningsdel 60 og med døre mindst som BS-dør 60 mod garagen og BD-dør 30 mod anden brandsektion. Slusen må ikke benyttes til andet formål end trafik. Gangvej gennem slusen skal være mindst 2 m og må højst være 6 m.

Stk. 3. Medmindre der forlanges andet, kan der indrettes direkte dørforbindelse til anden brandsektion, der kun lejlighedsvis benyttes (vareindlevering, transformerrum og lignende men ikke arbejdsrum og lignende), når indretningen og anvendelsen medfører, at døren altid skal være aflåst uden for benyttelsestiden. Sådanne døre skal udføres som BS-dør 60.

Stk. 4. Er såvel garageanlæg som den tilstødende brandsektion forsynet med sprinkleranlæg, jf. stk. 7 og 8, kan forbindelse til anden brandsektion ske gennem dør mindst som BD-dør 60 eller F-dør 60.

Stk. 5. Flugtveje fra garageanlæg skal udgøre selvstændige brandsektio-

6. Brandforhold

ner. De skal være adskilt fra andre rum med vægge mindst som BS-bygningsdel 60 og døre mindst som BS-dør 60.

Stk. 6. For garageanlæg med gulv under terræn gælder følgende:

a. Garageanlæg med loft placeret i eller delvis over terræn (1. kælder) og med et gulvareal større end 600 m² skal sprinkles.

b. Garageanlæg med loft placeret i eller delvis over terræn med et gulvareal på højst 2000 m² kræves dog ikke sprinklet, når garageanlægget er opdelt i lukkede garager, hver på højst 100 m². Garagerne skal være opdelt ved vægge mindst som BS-bygningsdel 30 og forsynet med døre mindst som F-dør 30.

c. Garageanlæg med brandventilation, jf. 6.15.6, stk. 1, kræves ikke sprinklet, når intet punkt har mere end 12 m vandret afstand fra brandventilationsåbning.

d. Garageanlæg med loft placeret under terræn (2. kælder) skal forsynes med sprinkleranlæg.

Stk. 7. For garageanlæg med gulv i eller over terræn gælder følgende:

Garageanlæg i én etage med et gulvareal større end 2000 m² samt garageanlæg i flere etager over terræn uden hensyn til gulvareal skal sprinkles, medmindre garageanlægget har brandventilation som angivet i 6.15.6, stk. 1, og intet punkt har mere end 12 m vandret afstand fra en brandventilationsåbning.

Stk. 8. Sprinkleranlæg skal udføres som angivet i 12.6, stk. 2.

6.15.3. Overflader

Vægge og lofter i garageanlæg og i flugtveje skal udføres med overflader mindst som klasse 1 beklædning.

6.15.4. Flugtveje

Stk. 1. Fra garageanlæg med et samlet gulvareal større end 600 m² skal der være mindst 2 af hinanden uafhængige flugtveje, placeret i lokalets modstående ender.

6. Brandforhold

Stk. 2. Fra et vilkårligt punkt i et garageanlæg må der højst være 25 m - i sprinklede garageanlæg dog 50 m - til nærmeste udgang. Som udgang regnes dør til det fri eller dør til anden brandcelle, hvorfra der er adgang til det fri.

6.15.5. Nød- og panikbelysning

Stk. 1. I garageanlæg med et gulvareal større end 600 m², som ikke har dagslys, skal udføres nødbelysning efter bestemmelserne i 12.6, stk. 3 a. Er gulvarealet mere end 2000 m², kan kommunalbestyrelsen endvidere kræve panikbelysning udført efter bestemmelserne i 12.6, stk. 3 b.

Stk. 2. Nødbelysning kan kræves indrettet også i garageanlæg med et gulvareal på 600 m² eller mindre.

6.15.6. Ventilation

Stk. 1. Garageanlæg kan forsynes med brandventilation bestående af jævnt fordelte udækkede åbninger til det fri i loftskonstruktionen eller umiddelbart ved loft med et samlet areal på mindst 5 procent af gulvarealet suppleret med åbninger ved gulv til det fri i modstående sider med et samlet areal på mindst 0.25 procent af gulvarealet.

Stk. 2. Garageanlæg, der ikke forsynes med brandventilation som angivet i stk. 1, skal forsynes med selvstændige ventilationsanlæg, der ved udsugning ved gulv kan fjerne eventuelle eksplosionsfarlige dampe. Anlægget skal dimensioneres således, at det tillige er i stand til at fjerne farlige mængder af kulilte. Garageanlæg med et gulvareal på højst 600 m² med gulv i eller over terræn kan dog ventileres gennem åbninger til det fri i modstående sider. Åbningerne skal have et samlet areal på mindst 0,25 procent af gulvarealet.

Stk. 3. Medmindre andet forlanges, kan afkastningsluft fra anden brandcelle benyttes til opvarmning, når der ved afkastningskanalens indføring i garageanlægget anbringes et F-brandspjæld 60, der lukker ved en temperatur på 70° C. I afkastningskanalen skal anbringes røgmelder eller anden automatisk ordning, der på sikker måde stopper motorer og lukker alle spjæld i ventilationsanlægget i tilfælde af, at dette fremfører brandrøg.

Stk. 4. Reparationsgrave skal udstyres med mekanisk ventilation, der pr. time skal præstere et luftskifte på mindst 10 gange deres rumfang, dog mindst 120 m³ i timen. Luften skal suges fra gravens bund gennem et til-

6. Brandforhold

strækkeligt antal udsugningssteder fordelt i gravens længderetning på en sådan måde, at der under alle forhold opnås en effektiv udluftning af hele graven.

6.15.7. Afløbsanlæg

Stk. 1. Ved gulvenes tilslutning til døre mod anden brandsektion, til trapper, til elevatorskakker, til rækværk eller facadebrystning samt til ramper skal der træffes foranstaltninger imod, at udflydt væske (benzin) kan brede sig til underliggende etage.

Stk. 2. Sprinklede garageanlæg skal udføres med afløbsinstallationer, der er i stand til at bortlede den ved sprinkleranlæggets udløsning fremkomne vandmængde.

6.15.8. Brandlukning

I garageanlæg med et etageareal på over 600 m² skal der inden for en afstand af højst 25 m fra et vilkårligt punkt findes vandfyldte slangevinder, tilsluttet bygningens vandforsyning og udført som angivet i 12.6, stk. 1.

6.16. Avls- og driftsbygninger

Jordbrugserhvervenes avls- og driftsbygninger skal udføres efter almene bestemmelser i 6.3.-6.7 med de lempelser og skærpselser, der fremgår af bestemmelserne i dette afsnit. Kravene gælder dog ikke for væksthuse ved gartnerier.

6.16.1. Brandafstande

Brandafstandskrav er som for bygder, jf. 3.3, dog skal brandafstandskrav for avls- og driftsbygninger i byzone fastsættes i hvert enkelt tilfælde af brandkommissionen.

6.16.2. Redningsmulighed for dyr

Stk. 1. Bygninger, der benyttes til opholdsted for dyr, skal udføres på en sådan måde og have sådanne udgangsforhold, at dyrene under en brand hurtigt og let kan bringes i sikkerhed i det fri. En lukket gård beliggende umiddelbart ved bygningen betragtes ikke som det fri.

Stk. 2. I bygninger med et bebygget areal på over 25 m², der benyttes til opholdsted for dyr, og hvori der findes udnytteligt tagrum, skal etageadskillelsen udføres mindst som BD-bygningsdel 30 med underside mindst som klasse 1 beklædning.

6. Brandforhold

6.16.3. Brandceller og brandsektioner

Stk. 1. Rum med ildsted skal udgøre selvstændig brandsektion.

Stk. 2. Motor- og maskinrum skal udgøre selvstændig brandcelle og må ikke benyttes til letantændeligt oplag. I rum til tørre- og andet ventilationsmaskineri må kun findes blæser med tilhørende aggregater. Udblæsningskanal herfra skal i tilfælde af brand afspærre tæt, således at brand i lade eller stald ikke næres ved luft fra kanalen.

Stk. 3. Rum, der indrettes til hensætning af traktorer eller andre landbrugsredskaber med forbrændingsmotor, skal i forhold til lade, stald og andre rum med letantændeligt oplag udgøre selvstændig brandcelle, adskilt ved konstruktion uden åbning og med indvendige overflader mindst som klasse 1 beklædning.

Stk. 4. Avls- og driftsbygninger skal i øvrigt opdeles på en sådan måde, at områder med væsentlig forskellige brandbelastninger og/eller brandmomenter udgør selvstændige brandceller, og der skal udføres brandsektionering mindst for hver 1000 m² bebygget areal med konstruktioner og døre mindst som BS-60.

6.16.4. Ventilationsanlæg

Ventilationskanaler skal udføres mindst som foreskrevet i 11.2.6.

6.16.5. Brandslukning

Fyrrum, garager og andre rum efter 6.16.3, stk. 1-3, skal hver forsynes med én 12 kg pulverslukker. Til brandbekæmpelse i bygningerne i øvrigt hensættes to 10-liters håndsprøjter og to 10-liters vandspande vandfyldte på lettilgængeligt, frostfrit sted.

Kapitel 7. Fugtisolering

7.1. Almene bestemmelser

Bygninger skal konstrueres og udføres, så at påvirkninger af bygningsdele fra regnvand, sne, overfladevand, grundvand, jordfugt, kondensvand, byggefugt, luftfugtighed og brugsvand ikke giver anledning til fugtskader og fugtgener.

7.2. Bortledning af overfladevand og dræning

Stk. 1. Terræn skal gives tilstrækkeligt fald bort fra bygninger, eller der skal træffes andre foranstaltninger til bortledning af overfladevand.

Stk. 2. Der skal i nødvendigt omfang drænes under og omkring bygninger. Drænvand må ikke ledes til offentlig kloak.

7.3. Kældre

Stk. 1. Vægge og gulve i kældre skal konstrueres og udføres på en sådan måde, at vand og fugt ikke trænger ind.

Stk. 2. Gulve i kældre skal ligge over terræn langs mindst én ydervæg med henblik på afvanding og tørholdelse af kældrene.

7.4. Krybekældre

Stk. 1. Etageadskillelse over krybekælder og andre hulrum skal sikres ved hver understøtning mod fugtgener og fugtskader.

Stk. 2. Etageadskillelse af træ over krybekælder skal endvidere sikres mod fugtgener og fugtskader ved, at krybekælder ventileres til det fri. Ventilationsåbningerne i krybekælderens ydervægge skal fordeles jævnt, og der skal være mindst én åbning i nærheden af hvert udadgående hjørne i bygningen. Åbningerne skal placeres med underkant så højt som muligt over terræn. Eventuelle skillevægge i krybekældre skal forsynes med ventilationsåbninger svarende til ydervæggene.

Stk. 3. Der skal være adgang til alle rum i krybekældre.

7. Fugtisolering

Stk. 4. Færdigt terræn i krybekælder skal have sådanne højder og fald, at eventuelt vand, der kommer ind i krybekælderen, ledes til det fri gennem åbning i ydervæg. Vand må ikke kunne samles i krybekælder.

7.5. Terrændæk

Stk. 1. Eventuelt terrændæk skal udføres på fast og tør jordbund, og terrænet må ikke kunne udsættes for oversvømmelse. Vegetation og muld skal afgraves.

Stk. 2. Under terrændæk anbringes et stenlag, og der udføres foranstaltninger til afdræning af byggeområdet.

Stk. 3. Fugtfølsomme materialer i gulvkonstruktionen skal beskyttes imod nedefra kommende fugt, herunder byggefugt fra betonlag.

Stk. 4. Terrændæk med trægulv er i Grønland særligt udsat for fugtpåvirkning (fra tøbrud og overfladevand) og bør derfor undgås. Hvor konstruktionen alligevel vælges, skal nødvendige forholdsregler tages for at undgå fugtgener. Herunder skal følgende betingelser være opfyldt:

- a. Hvor terrænforholdene kræver det, skal der udføres afskærende grøft.
- b. Gulvkonstruktionen skal hvile på et ca. 25 cm tykt stendræn.
- c. For trægulv med mineraluldsisolering skal der fra underkant af isoleringen til færdigt terræn normalt være min. ca. 40 cm.
- d. Strøer og opklodsninger skal enten være imprægnerede eller overfladebeskyttede med et træbeskyttelsesmiddel og skal hvile på fugtstandsede pap.
- e. Der skal etableres et luftmellemrum mellem gulvbrædder og isolering.
- f. Fra underkant af ydervægsbeklædning til færdigt terræn skal der normalt være min. ca. 40 cm.

7.6. Ydervægge

Stk. 1. Ydervægge skal konstrueres og udføres på en sådan måde, at der ikke udefra trænger vand eller fugt igennem væggen.

7. Fugtisolering

Stk. 2. Ydervægge skål konstrueres og udføres således, at skadelig kondensation og rimdannelse ikke finder sted inde i vægkonstruktionen eller på den indvendige overflade. For ydervægge opbygget af træ kan dette krav normalt påregnes opfyldt, når der på den indvendige side af varmesoleringsmaterialet anbringes en tæt dampspærre med tætte samlinger og tilslutninger, og når der etableres en moderat udluftning af den udvendige side af isoleringen. Se i øvrigt 6.8.2, stk. 6 og 6.9.2, stk. 5.

Stk. 3. Fra underkant af ydervægsbeklædning til færdigt terræn skal der normalt være minimum ca. 40 cm.

Stk. 4. Mellem ydervæg og fundament skal der anbringes en holdbar fugtspærre.

7.7. Tage

Stk. 1. Tage skal være udført af sådanne materialer og på en sådan måde, at der opnås tilstrækkelig tæthed mod indtrængen af regn, smeltevand og sne. Taghældning skal være mindst 7°.

Stk. 2. Det skal sikres, at tagvand ledes væk fra bygning, og at det ikke forårsager fugtskader på facader, vinduer m.v. Dette skal normalt ske ved, at taget forsynes med passende udhæng. Tagvand må ikke være til gene for gang- og vejareal. Tagvand må ikke føres til offentlig kloak.

Stk. 3. Tage skal være konstrueret og udført, så at der ikke opstår skadelig kondensation i tagkonstruktion eller på indvendige overflader. Tagkonstruktionen skal normalt være forsynet med ventilationsåbninger placeret således, at ventilationsluften fordeler sig jævnt over varmesoleringsens overside. Ventilationsåbningerne skal forsynes med snesluse, så at fygesne ikke trænger ind i tagkonstruktionen. Der skal anbringes en dampspærre på den indvendige side af varmesoleringsmaterialet. Dampspærren skal udføres, så at den hindrer luftgennemstrømning og skal have tæt tilslutning til dampspærre i ydervægge.

Stk. 4. For klemte tagkonstruktioner skal der etableres et luftmellemrum over isoleringen af en størrelse afhængig af husets dybde. Ved små husdybder skal luftmellemrummet normalt være min. 10 cm, der skal forøges ved større husdybder. Ved enfamiliehuse og lignende kan der anvendes mindre luftmellemrum end 10 cm, såfremt mellemrummet sikres mod at blive mindre end påregnet. I klemte tagkonstruktioner må der ikke anbrin-

7. Fugtisolering

ges en vindtæt afdækning af isoleringen. Dog kan der umiddelbart indenfor tagudhæng anbringes en langsgående afdækning (max. 1 meters bredde) til beskyttelse af isoleringen mod fygesne.

Stk. 5. Der skal være adgang til tag og tagrum for eftersyn og reparation. I tagrum skal udføres gangbro, så eftersyn af tag og eventuel skorsten, installationer med videre kan foregå uden, at varmeisoleringen beskadiges. Når der ikke på anden måde er adgang til tagrummet, skal der anbringes en lem i et trapperum. Lem og anden adgangsmulighed skal være tætslutende og isoleret.

7.8. Baderum og toiletrum m.m.

Stk. 1. Gulv- og vægkonstruktioner omkring toiletrum med gulvafløb, bade- og vaskerum og lignende våde rum skal konstrueres og udføres, så at skader som følge af indtrængen af vand eller vanddamp ikke kan forekomme. Det vil sige, at eventuelt indtrængende vand ikke ophobes, men skal kunne udtørre.

Stk. 2. Gulve og vægge skal normalt konstrueres og udføres af uorganiske materialer.

Stk. 3. På etageadskillelser af beton eller andet uorganisk materiale skal anvendes gulvbelægninger af uorganiske materialer (f.eks. keramiske fliser og terrazzo). Gulvbelægninger af organiske materialer må kun anvendes i overensstemmelse med anvisninger, Hjemmestyret udsender.

Stk. 4. På etageadskillelser af træbjælkelag må kun anvendes gulvbelægninger, der er i overensstemmelse med anvisninger, Hjemmestyret udsender.

Stk. 5. På vægge af organiske materialer må kun anvendes vægbeklædninger, som er i overensstemmelse med anvisninger, Hjemmestyret udsender.

Stk. 6. Vægge af uorganiske materialer skal være vandafvisende i en højde af mindst 1,7 m over gulv.

Stk. 7. Vægbeklædninger skal slutte til gulv, således at vand ikke kan løbe ind under gulvets vandtætte belægning.

Stk. 8. Alle samlinger, tilslutninger, rørgennemføringer og lignende, som

7. Fugtisolering

udsættes for vandpåvirkning, skal være vandtætte. Rørgennemføringer i bruseniche skal så vidt muligt undgås.

Stk. 9. Såfremt der installeres gulvafløb, skal hele gulvfladen udføres med fald mod dette.

Stk. 10. Gulvafløb skal anbringes frit og tilgængeligt.

Kapitel 8. Varmeisolering

8.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. Bygninger skal udføres af materialer og konstruktioner, der med hensyn til varmeisolering kan sikre sundhedsmæssigt tilfredsstillende forhold for bygningernes brugere og forhindre unødvendigt energiforbrug.

Stk. 2. Bygningskonstruktioner, som beskytter bygningens rum imod ude-temperaturerne, må ikke indeholde kuldebroer i væsentligt omfang. I en kuldebro skal det tilstræbes, at varmeisoleringsevnen ikke bliver mindre end det halve af varmeisoleringsevnen i den øvrige konstruktion.

Stk. 3. Bygningskonstruktioner, som beskytter bygningens rum imod ude-temperaturerne, skal være så tætte, at varmetabet ikke forøges væsentligt som følge af blæst eller utilsigtet luftgennemgang. Fuger skal forsegles med plastisk materiale, der ikke tørrer ud, og som bevarer vedhæftningsevnen.

Stk. 4. Bygningskonstruktioner, som beskytter bygningens rum imod ude-temperaturerne, skal være udført således, at de ikke opsamler fugt til skade for isoleringsevnen og materialernes bestandighed.

Stk. 5. Bygningskonstruktioner, der beskytter bygningens rum imod ude-temperaturerne, må ikke anvendes til skjult føring af varmeledninger, vandledninger og afløbsledninger. Ledningerne skal føres frit på konstruktionernes inderside. Det samme gælder for elledninger, telefonkabler, tv-kabler og lignende, idet det dog tillades, at disse ledninger og kabler kan føres i tunge konstruktioner (vægt over 100 kg/m²).

Stk. 6. Bygningskonstruktioner, som beskytter bygningens rum imod ude-temperaturerne, skal have en varmeisoleringsevne, der mindst svarer til de bestemmelser, der er omtalt i 8.2 og 8.3.

8.2. Beboelsesbygninger

Stk. 1. Ydervægge, der begrænser beboelsesrum, køkkener og birum, skal

8. Varmeisolering

udføres således, at de højst tillader en varmetransmission (et varmetab udtrykt ved varmetransmissionskoefficienten k) som en træskeletvæg med 15 cm mineraluld, svarende til $k = 0,30 \text{ W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$.

For en ydervæg med en samlet vægt på over 100 kg/m^2 kan godkendes en varmetransmissionskoefficient, der er 30 % større, svarende til $k = 0,40 \text{ W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$.

Stk. 2. Tagkonstruktioner, der begrænser beboelsesrum, køkkener og bium, skal udføres således, at de højst tillader en varmetransmission som en gitterspærtagkonstruktion med 20 cm mineraluld på loftsbeklædning mellem spærfod, svarende til $k = 0,20 \text{ W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$.

Skråvæg i udnyttet tagetage betragtes varmeisoleringsmæssigt som ydervæg.

Det kan kun undtagelsesvis godkendes, at der udføres »et varmt tag«, d.v.s. en kompakt tagkonstruktion, hvor afsmeltning af snelæg sikres gennem en væsentlig reduktion af isoleringstykkelsen. Den anvendte reduktion af isoleringstykkelsen skal om praktisk muligt modsvares af tilsvarende forøgelse ved andre bygningsdele, således at husets samlede transmissionstab ikke derved bliver større.

Stk. 3. Nederste gulvkonstruktion, der begrænser beboelsesrum, køkkener og bium mod krybekælder, skal udføres således, at de højst tillader en varmetransmission som en træetageadskillelse med 20 cm mineraluld, svarende til $k = 0,20 \text{ W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$.

Har den nederste gulvkonstruktion en samlet vægt på over 100 kg pr. m^2 kan dog godkendes en varmetransmissionskoefficient, der er 30 % større, svarende til $k = 0,26 \text{ W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$.

Det kan af hensyn til funderingen undtagelsesvis være aktuelt, at isoleringsgraden reduceres for at holde krybekælderen frostfri ved hjælp af varmetab gennem etageadskillelse. Den anvendte reduktion af isoleringstykkelsen skal om praktisk muligt modsvares af tilsvarende forøgelse ved andre bygningsdele, således at husets samlede transmissionstab ikke derved bliver større.

Stk. 4. Skillevægge mod koldt tagrum og mod ventileret kælder varmeisoleres svarende til kravene for ydervægge.

Stk. 5. Skillevægge mod uopvarmede rum skal udføres således, at de højst tillader en varmetransmission svarende til en træskeletindervæg med 5 cm mineraluld.

8. Varmeisolering

Stk. 6. Areal af vinduer mod det fri, herunder ovenlys, glasvægge og glaspartier i døre inklusive karm og ramme, må højst udgøre 12 % af bygnings bruttoetageareal. Bruttoetagearealet beregnes ved sammenlægning af arealerne af samtlige etager. Arealet af en kælderetage medregnes dog kun i den udstrækning, den kan indrettes til arbejdsrum eller beboelsesrum. Uudnyttet tagetage medregnes ikke. Bruttoetagearealet måles til ydersiden af de begrænsende ydervægge.

Stk. 7. Antal og areal af oplukkelige vinduer begrænses så vidt muligt til de minimumskrav, der fremgår af kapitel 6.

Stk. 8. Vinduer i beboelsesrum, køkkener og birum skal forsynes med mindst 2 lag glas.

Stk. 9. Yderdøre, porte og lemme mod det fri skal have en tæt og robust udførelse, og varmetransmissionskoefficienten må ikke overstige $2,00 \text{ W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$, når der ses bort fra eventuelle glaspartier.

Glaspartierne i de adgangsdøre, der anvendes dagligt, må højst være 600 cm^2 .

Stk. 10. Dagligt benyttede indgangspartier skal forsynes med vindfang eller anden foranstaltning, der begrænser varmetabet ved utilsigtet luftgennemgang. Udvendige vindfang skal normalt være uopvarmede.

8.3. Andre bygninger end beboelsesbygninger

Stk. 1. Bestemmelserne i 8.2 om varmeisolering i beboelsesbygninger gælder også for rum i andre bygninger, såfremt disse kan sidestilles brugsmæssigt med rum i beboelsesbygninger.

Stk. 2. Arbejdsrum herunder butikslokaler med tilhørende birum, hvor der kræves en rumtemperatur på mindst 8°C , skal således isoleres mod varmetab i overensstemmelse med bestemmelserne i 8.2.

Stk. 3. De ydre flader i opvarmede rum, hvor der ikke kræves en temperatur over 8°C , skal have en varmeisolering, der på rimelig måde giver balance mellem anlægsudgifterne til isolering og driftsudgifterne til opvarmning. Når der ses bort fra vinduer og døre, må vægge og nederste dæk normalt højst tillade en varmetransmission som en træskeletvæg med 100 mm mineraluld, svarende til $k = 0,40 \text{ W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$. Vinduer skal mindst forsynes

8. Varmeisolering

med 2 lag glas. Tilsvarende må tage højst tillade en varmetransmission som en gitterspærkonstruktion med 150 mm mineraluld på loftsbeklædningen mellem spærene, svarende til $k = 0,30 \text{ W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$.

Kapitel 9. Lydforhold

9.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. Bygninger skal udføres og indrettes således, at brugerne sikres rimelige lydforhold.

Stk. 2. Beboelser og erhvervsvirksomheder skal, hvis de sammenbygges, udføres således, at beboerne ikke udsættes for støjmæssig gene fra virksomhederne.

Stk. 3. For at lydforholdene kan betegnes som rimelige, skal lydisoleringen mindst svare til lydisoleringen af de konstruktioner, der anføres i 9.2.

9.2. Lydisolering

Stk. 1. Mellem rum i forskellige boliger samt mellem boliger og fællesrum (trapperum, fællesgange og lignende) skal der vandret være en luftlydisolation, som mindst svarer til:

- en 15 cm betonvæg,
- en 23 cm teglstensvæg med puds på begge sider
- eller en 23 cm kalksandstensvæg.

Stk. 2. Mellem rum i forskellige boliger samt mellem boliger og fællesrum skal der lodret være en luftlydisolering og en trinlydisolation, som mindst svarer til isolationsværdien af:

- et 18 cm jernbetondæk med gulvbelægning:
 - mindst 2,0 mm korkment og 2,5 mm linoleum,
 - mindst 4,0 mm korkfliser eller mindst 3,0 mm tekstil,
- et 18 cm hulpladedæk af beton (højst 33 procent udsparinger) med afretningslag og samme belægning som førnævnte,
- et 14 cm jernbetondæk med trægulv på strøer på brikker af mindst 12 mm blødt materiale,
- et 18 cm hulpladedæk af beton (højst 33 procent udsparinger) med samme gulv som førnævnte.

Kapitel 10. Ildsteder og skorstene

10.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. Bestemmelser om ildsteder og skorstene omfatter alle former for ildsteder for fast og flydende brændsel med tilhørende fyringsapparater. Med hensyn til varmeanlæg og rørledninger henvises til kapitel 12.

Stk. 2. Ildsteder og skorstene med dertil hørende fyringsapparater, røgrør og kanaler skal indrettes således, at de kan benyttes, vedligeholdes og udskiftes uden, at der opstår brandfare, eksplosionsfare, forgiftningsfare, røggener og andre ulemper. Ildsteder skal dimensioneres og udføres således, at unødvendigt energiforbrug undgås.

Stk. 3. Oliefyringsanlæg skal indrettes i overensstemmelse med:

Forskrifter for oliefyringsanlæg i Grønland,

som udsendes af Hjemmestyret. Oliefyringsmateriel skal være prøvet og godkendt i det omfang, der er fastsat i de nævnte forskrifter. Om tilladelse til installation af oliefyringsanlæg henvises ligeledes til disse forskrifter.

Stk. 4. Forinden bygningsmyndigheden tillader installering af ildsteder i rum, hvori brandfarlige stoffer anvendes, forarbejdes eller oplagres, eller i rum, hvori mange mennesker samles, skal sagen forelægges brandkommissionen, der kan stille særlige vilkår for tilladelse.

Stk. 5. Om opstilling af dampkedler henvises til de i henhold til Lov om arbejderbeskyttelse i Grønland anviste forskrifter for dampkedlers konstruktion, udstyr og opstilling.

Stk. 6. Om gasildsteder henvises til Forskrifter for gasinstallationer i Grønland.

Stk. 7. Om installationer af apparater for elektrisk opvarmning henvises til Forskrifter for el-installationer i Grønland, samt til det lokale elværks

10. Ildsteder og skorstene

eventuelle bestemmelser.

Stk. 8. Om olietankes indretning og anbringelse henvises til de under stk. 3 omtalte forskrifter. Der henvises i øvrigt til disse forskrifter vedrørende tilladelse til installation af olietanke.

10.2. Ildsteder

10.2.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. Ildsteder skal være forsvarligt tætte og skal med hensyn til konstruktion og materialer være egnede til driftsforholdene. Ildsteder skal indrettes således, at god forbrænding opnås.

Stk. 2. Ildsteder skal indrettes, herunder forsynes med fornødne rensåbninger, og opstilles således, at de kan renses for sod og aske uden hindringer.

Stk. 3. Ildsteder skal kunne få tilstrækkelig luft til forbrændingen og må kun opstilles i rum med tilfredsstillende udluftningsmuligheder. I kedelrum etableres luftindtag til det fri - helst som to indtag placeret i hver sin væg, og således at det ene kan aflukkes svarende til vindretningen. Deres areal skal hver for sig mindst være lig det samlede areal af skorstenens lysning. Luftindtagene bør placeres så tæt ved gulv, som det udendørs snelag gør forsvarligt, og de skal holdes fri for opstuvet gods m.v.

Stk. 4. Håndbetjente eller automatiske anordninger på fyringsapparater, ildsteder og disses aftrækssystem til regulering af forbrændingsluften eller trækken skal indrettes således, at der til enhver tid opnås tilfredsstillende forbrænding samt fornøden udluftning af forbrændingsrum under stilstand.

Stk. 5. Ved den indfyrede effekt forstås produktet af brændselsforbruget i kg/s og brændslets nedre brændværdi i kJ/kg. Brændværdien kan normalt sættes til 15000 kJ/kg for træ, 30000 kJ/kg for kul og koks samt 42000 kJ/kg for olie og petroleum. Er den indfyrede effekt for et mindre, lukket ildsted ikke nærmere kendt, kan den sættes til 10 kW.

Stk. 6. Ved ethvert oliefyringsanlæg kræves et stk. 12 kg trykladet universal-pulverslukker, der fortrinsvis skal placeres ved udgangsdør i det rum, hvor kedlerne er placeret.

10. Ildsteder og skorstene

Stk. 7. Bestemmelsen i 10.1, stk. 2 om, at brandfare skal undgås, kan normalt anses for opfyldt, når temperaturen på brændbart materiale, der er udsat for varmepåvirkning fra et ildsted, ikke kan overstige 60°C ved denne påvirkning. Når dette ikke godtgøres, skal de i det følgende angivne bestemmelser om afstand til brændbart materiale og om anvendelse af ubrændbare materialer overholdes.

10.2.2. Små ildsteder

Stk. 1. Ved små ildsteder forstås lukkede og åbne ildsteder, hvis indfyrede effekt ikke overstiger 60 kW, herunder centralvarmekedler, kakkelovne, olieovne, komfurer, vaskekedler og pejse.

Stk. 2. Små, oliefyrede centralvarmekedler skal være godkendt svarende til de under 10.1, stk. 3, nævnte forskrifter.

Stk. 3. Kravet i 10.2.1, stk. 3, 1. punktum om, at ildsteder skal kunne få tilstrækkelig friskluftstilførsel til forbrændingen, kan anses for opfyldt, når rummet, hvori ildstedet er opstillet, er forsynet med oplukkeligt vindue eller lem til det fri med reguleringsbeslag eller med regulerbar friskluftventil. Friskluftindtag udføres i øvrigt som angivet under 10.2.1, stk. 3.

Stk. 4. Ildstedet må ikke opstilles i rum med let antændeligt oplag, men skal være adskilt fra sådanne rum med vægge og etageadskillelser mindst svarende til BS-bygningsdel 60.

Stk. 5. Ildsteder må ikke opstilles i fælles trapperum og forrum i bygninger med 2 beboelseslejligheder eller derover.

Stk. 6. Bestemmelserne om afstand til brændbare materialer er følgende:

a. Afstanden til brændbart materiale fra den udvendige side af ikke-vandkølede flader på ildstedet samt uisolerede røgrør skal overalt være mindst 30 cm, men kan dog nedsættes til mindst 20 cm for smalle lister og indtil 15 cm høje fodpaneler. For murede pejse kan afstandene måles fra ildstedets indvendige side. Isoleres de ikke-vandkølede flader på ildstedet eller røgrøret med ubrændbart materiale mindst svarende til 2 cm mineraluld, eller beskyttes det brændbare materiale med en ubrændbar beklædning mindst svarende til 8 mm asbestcementplade, kan afstanden fra ildstedets- eller røgrørsbeklædningens udvendige side nedsættes til 20 cm.

10. Ildsteder og skorstene

b. Afstanden til brændbart materiale fra den udvendige side af vandafkølede flader skal overalt være mindst 15 cm. Hvor de vandkølede flader på ildstedet er varmeisoleret som anført under a, kan afstanden til brændbart materiale nedsættes til 10 cm fra den udvendige side af ildstedets beklædning.

c. Afstanden til brændbart materiale skal være mindst 50 cm fra flader, som kan antage særlig høj temperatur, f.eks. siderne af forbrændingskamre, hvor ildfast udmuring eller anden tilsvarende beskyttelse er udeladt. Beskyttes det brændbare materiale med en beklædning som anført under a, kan afstanden nedsættes til 30 cm.

d. Såfremt ildstedets bund er vandfyldt i hele sin udstrækning, kan afstanden fra bundens underside til brændbart materiale i gulv nedsættes til 5 cm, når mellemrummet udfyldes helt med mineraluld. Ved ildsteder for fast brændsel forsynet med rist og underliggende askerum med tæt bund kan afstanden til brændbart materiale i gulv være 25 cm regnet fra risten. Mellem ildsted og gulv skal der være et mindst 10 cm højt, åbent rum eller ventileret hulrum.

Stk. 7. Bygningsmyndigheden kan godkende, at ildsteder anbringes i mindre afstande fra brændbart materiale end angivet i stk. 6. For at opnå godkendelse skal det godtgøres ved en prøve, at temperaturen af brændbart materiale anbragt i den mindre afstand, der ønskes godkendt, ikke overstiger 60°C ved en rumtemperatur på ca. 20°C under vedvarende maksimalbelastning af ildstedet.

Stk. 8. Små lukkede ildsteder for fast brændsel kan anbringes på gulv af brændbart materiale, når gulvet under ildstedet og indtil en vandret afstand af mindst 30 cm foran fyrlågen og mindst 15 cm til hver side for lågen er udført af eller fast beklædt med et ubrændbart materiale. De 2 forreste hjørner af det ubrændbare materiale kan afrundes med en kvartcirkel, der må have en radius på højst 5 cm. Er ildstedet åbent, skal de 30 cm forøges til mindst 50 cm foran åbningen.

Stk. 9. Er et åbent ildsteds bund hævet mere end 30 cm over gulv af brændbart materiale, skal åbningen fornedet forsynes med et mindst 10 cm højt gitter eller lign. afspærring. Hvis den indvendige dybde overstiger 40 cm, kan gitteret udelades, såfremt den i stk. 8 nævnte ubrændbare beklædnings fremspring foran åbningens forkant forøges lige så meget, som

10. Ildsteder og skorstene

b. Afstanden til brændbart materiale fra den udvendige side af vandafkølede flader skal overalt være mindst 15 cm. Hvor de vandkølede flader på ildstedet er varmeisoleret som anført under a, kan afstanden til brændbart materiale nedsættes til 10 cm fra den udvendige side af ildstedets beklædning.

c. Afstanden til brændbart materiale skal være mindst 50 cm fra flader, som kan antage særlig høj temperatur, f.eks. siderne af forbrændingskamre, hvor ildfast udmuring eller anden tilsvarende beskyttelse er udeladt. Beskyttes det brændbare materiale med en beklædning som anført under a, kan afstanden nedsættes til 30 cm.

d. Såfremt ildstedets bund er vandfyldt i hele sin udstrækning, kan afstanden fra bundens underside til brændbart materiale i gulv nedsættes til 5 cm, når mellemrummet udfyldes helt med mineraluld. Ved ildsteder for fast brændsel forsynet med rist og underliggende askerum med tæt bund kan afstanden til brændbart materiale i gulv være 25 cm regnet fra risten. Mellem ildsted og gulv skal der være et mindst 10 cm højt, åbent rum eller ventileret hulrum.

Stk. 7. Bygningsmyndigheden kan godkende, at ildsteder anbringes i mindre afstande fra brændbart materiale end angivet i stk. 6. For at opnå godkendelse skal det godtgøres ved en prøve, at temperaturen af brændbart materiale anbragt i den mindre afstand, der ønskes godkendt, ikke overstiger 60°C ved en rumtemperatur på ca. 20°C under vedvarende maksimalbelastning af ildstedet.

Stk. 8. Små lukkede ildsteder for fast brændsel kan anbringes på gulv af brændbart materiale, når gulvet under ildstedet og indtil en vandret afstand af mindst 30 cm foran fyrlågen og mindst 15 cm til hver side for lågen er udført af eller fast beklædt med et ubrændbart materiale. De 2 forreste hjørner af det ubrændbare materiale kan afrundes med en kvartcirkel, der må have en radius på højst 5 cm. Er ildstedet åbent, skal de 30 cm forøges til mindst 50 cm foran åbningen.

Stk. 9. Er et åbent ildsteds bund hævet mere end 30 cm over gulv af brændbart materiale, skal åbningen forinden forsynes med et mindst 10 cm højt gitter eller lign. afspærring. Hvis den indvendige dybde overstiger 40 cm, kan gitteret udelades, såfremt den i stk. 8 nævnte ubrændbare beklædnings fremspring foran åbningens forkant forøges lige så meget, som

10. Ildsteder og skorstene

højden af bunden over gulvet overstiger 30 cm.

Stk. 10. For installation og drift af petroleumsapparater eller lignende gælder de under 10.1, stk. 3, nævnte forskrifter. For installation og drift af gasapparater eller lign. gælder de under 10.1, stk. 6, nævnte forskrifter.

Stk. 11. Små, lukkede ildsteder må ikke forsynes med røgspjæld, når de anbringes i rum, der benyttes som eller står i direkte forbindelse med beboelsesrum, køkken eller baderum. I andre rum kan centralvarmekedler for naturligt træk forsynes med røgspjæld, som dog ikke må kunne lukkes fuldstændigt. Størrelsen af det mindste fri gennemstrømningsareal for røgen fastsættes i forhold til kedelstørrelsen og skorstenens højde og må ikke gøres mindre end 20 cm².

Stk. 12. Åbne ildsteder for fast brændsel samt vaskekedler kan forsynes med tætsluttende røgspjæld.

10.2.3. Store ildsteder

Stk. 1. Ved store ildsteder forstås ildsteder, hvis indfyrede effekt overstiger 60 kW.

Stk. 2. Den indfyrede effekt for centralvarmekedler for fossilt brændsel må ikke overstige, hvad der svarer til en røggastemperatur ved afgang fra kedlen på 250°C under vedvarende belastning med rensed kedel.

Stk. 3. Store ildsteder kan opstilles i rum, der udgør selvstændige brandceller. Brandcellen må ikke have direkte dør til fælles trapperum, forrum eller sluser og må ikke benyttes som arbejdsrum eller andre formål, der kan medføre brandfare. Ved anlæg over 600 kW skal der være let og uhindret adgang til det fri. For anlæg over 2000 kW skal der være 2 udgange (døre), heraf én direkte til det fri og én placeret bag kedlen, og døren til det fri skal have tærskel i gulvhøjde.

Stk. 4. Vægge og etageadskillelser, der afgrænser den i stk. 3 nævnte brandcelle fra andre rum, skal udføres mindst som BS-bygningsdel 60 med døre, der for anlæg indtil 600 kW er mindst som BD-dør 30, og for anlæg over 600 kW er mindst som BS-dør 60.

Stk. 5. Der kan meddeles tilladelse til, at bestemmelsen i stk. 3 fraviges for

10. Ildsteder og skorstene

oliefyrede varmluftovne indtil 600 kW anvendt til opvarmning af arbejdsrum samt for ildsteder, der indgår i erhvervsmæssige produktionsanlæg.

Stk. 6. Vindue og friskluftsindtag udføres efter bestemmelserne i 10.2.1, stk. 3, og 10.2.2, stk. 3.

Stk. 7. Bestemmelserne om afstand til brændbart materiale er følgende:

a. Afstanden fra ikke-vandkølede flader til brændbart materiale skal være mindst 1 m.

b. Afstanden fra vandkølede flader samt fra røgrør og røgkanaler til brændbart materiale skal være mindst 50 cm.

c. Hvis brændbart materiale beskyttes af ubrændbart materiale, kan de nævnte afstande nedsættes i forhold til beskyttelsens varmeisoleringssevne.

10.2.4. Ildsteder til erhvervsmæssigt brug

Brandkommisionen kan stille særlige krav til ildsteder m.m., der benyttes erhvervsmæssigt, herunder bageriovne, tørreovne for træ og lignende, røganlæg.

10.3. Tilslutning til skorsten

Stk. 1. Små ildsteder må ikke sluttes til store skorstene, jf. 10.4.3.

Stk. 2. Åbne ildsteder må ikke sluttes til skorstene, som modtager aftræk fra andre ildsteder. Inden for samme lejlighed kan 2 åbne ildsteder dog sluttes til samme skorsten.

Stk. 3. Ildstedet kan sluttes direkte til skorsten eller forbindes med skorstene ved røgrør eller røgkanaler, der med hensyn til holdbarhed, tæthed og varmeisoleringssevne opfylder samme krav som for tilsvarende skorstene, jf. 10.4. Røgrør og røgkanaler skal dimensioneres i forhold til ildstedets indfyrede effekt.

Stk. 4. Inden for det rum, hvori ildstedet er opstillet, kan røgrør dog udføres efter følgende regler:

a. Røgrør konstrueret i overensstemmelse med DS 1073 kan anvendes uisolerede på en samlet længde på højst 1 m til ildsteder med en indfyret ef-

10. Ildsteder og skorstene

fekt på indtil 120 kW. Røgrør med andet tværsnit eller af anden konstruktion end angivet i DS 1073 kan anvendes, når udførelsen og forbindelsen ikke er ringere end angivet i standarden.

b. Røgrør udført af mindst 2 mm jernplade eller andet lige så holdbart materiale kan anvendes uisolerede på en samlet længde af højst 2 m til pejs og brændeovne.

c. Røgrør udført af mindst 3 mm jernplade eller andet lige så holdbart materiale kan anvendes uisolerede på en samlet længde af højst 1 m til ildsteder med indfyret effekt over 120 kW.

Stk. 5. Røgrør og røgkanaler skal forsynes med fornødne rensedæksler og udføres og anbringes på en sådan måde, at de kan efterses og renses på hensigtsmæssig måde.

Stk. 6. Indføres flere røgrør i samme skorsten, skal de forsættes således for hinanden, at der bliver en fri højdeforskel mellem indføringerne på mindst 25 cm.

10.4. Skorstene

10.4.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. Skorstene skal udføres af ubrændbart materiale med god bestandighed mod angreb af røggasser. Enhver skorstensdel, herunder renselemme og røgrørstilslutninger, som er i berøring med røggas, skal udføres af materialer, som er holdbare og modstandsdygtige over for korrosion, ild og varme samt mekanisk påvirkning fra renserekskaber. Skorstensdele, som er udsat for vejrlig, skal udføres af materialer med god bestandighed mod frost og korrosion.

Stk. 2. Skorstene af tegl, beton eller lign. tungt materiale skal hvile på fundament mindst svarende til BS-bygningsdel 60. Lette skorstenskonstruktioner kan i bygninger med højst 2 etager bæres af en ubrændbar understøtning eller konsol, som hviler på eller fastgøres til andre bygningsdele på brandteknisk betryggende måde, eller bæres direkte af et ildsted, der er konstrueret til en sådan belastning.

Stk. 3. Skorstene skal udføres således, at risiko for revnedannelser eller andre beskadigelser ved sætninger eller bevægelser som følge af tempera-

10. Ildsteder og skorstene

turændringer ikke opstår. Hvis afstivning er nødvendig for at sikre skorstenens stabilitet, kan den fastgøres til andre bygningsdele, når det sker på brandteknisk betryggende måde.

Stk. 4. Skorstensrør skal være tætte, og rørenes indvendige side skal være jævne. Det kan kræves, at skorstene trykprøves. Skorstenes konstruktion og tæthed må ikke svækkes ved hugninger, fastboltning, fastsømning eller lign.

Stk. 5. Skorstene skal være udført således, at de kan renses med sædvanlige renseredskaber, og skal være forsynet med det til en hensigtsmæssig rensning nødvendige antal renseløkke. Der skal være uhindret adgang for rensning.

Stk. 6. Renseløkkets størrelse skal mindst svare til skorstenens lysningsareal. Nederste renseløkke kan erstattes af en eksplosionsklap af samme størrelse, hvis der kræves en sådan. Renseløkke og eksplosionsklapper skal opfylde kravene i DS 1032 og DS 1033.

Stk. 7. For skorstene, som er indrettet til at renses fra munden, skal der være hensigtsmæssig og sikker adgangsmulighed til skorstenens top. Skorstenspiber og fritstående skorstene skal derfor i fornødent omfang forsynes med stige eller stigetrin og rygbøjler, som er korrosionsbeskyttede og forsvarligt fastgjorte.

Stk. 8. Skorstene skal være tilgængelige for udvendigt eftersyn. Når en skorsten passerer rum, der ikke benyttes regelmæssigt, skal der tilvejebringes hensigtsmæssig adgang til disse. Anbringelse af beklædninger, installations- eller inventardele må ikke i væsentlig grad hindre eftersyn af skorstenens udvendige sider.

Stk. 9. Kravet i 10.1, stk. 2, om, at brandfare skal undgås, kan normalt anses for opfyldt, når temperaturen på brændbart materiale, der er udsat for varmepåvirkninger fra en skorsten, ikke kan overstige 60°C ved denne påvirkning. Når dette ikke godtgøres, skal de i 10.4 stillede krav om afstand til brændbart materiale og om anvendelse af ubrændbare materialer overholdes.

Stk. 10. Når der benyttes brændsel, der i væsentlig grad består af spåner, træaffald eller lign., eller når skorstenen til stadighed eller dog jævnligt

10. Ildsteder og skorstene

udsender glødende brændselsdele eller glødende sod, skal der efter særlig godkendelse anbringes gnistfangere, gnistkammer eller lign. på skorstenen.

10.4.2. Små skorstene

Stk. 1. Ved små skorstene forstås skorstene af enhver art, der modtager aftræk fra et eller flere ildsteder, for hvilke den samlede indfyrede effekt er højst 120 kW, og som under normal, vedvarende maksimalbelastning ikke giver højere røggastemperaturer end 350°C ved indløbet i skorstenen.

Stk. 2. Skorstene skal føres lodret op, men murede skorstene kan dog trækkes over øverste etage, medmindre andet bestemmes. Trækningen må ikke foretages under en mindre vinkel end 60° med vandret plan. Den trukne skorsten skal understøttes på brandteknisk forsvarlig måde.

Stk. 3. Små skorstene skal være så høje, at tilfredsstillende trækforhold sikres, og at der ikke opstår røgulemper.

Stk. 4. Skorstenspiber på små skorstene skal mindst føres 0,8 m over tagfladen og mindst op over en linie, som går gennem et punkt 0,8 m over tagets højeste del (tagryggen eller lign.) og gennem et punkt lodret over ydervæggen i samme højde som tagets højeste del. Skorstenspiben skal dog altid føres mindst 0,8 m over tagryggen på enhver bygning med tag af let antændeligt materiale, som ligger inden for en afstand af 6 m. Der kan kræves en større skorstenshøjde, når der på grund af særlige forhold kan forventes røgulemper. Kravene vil kunne lempes, når det sikres, at skorstenshøjden senere kan øges.

Stk. 5. Lysningsarealet i små skorstene skal svare til den samlede indfyrede effekt fra de tilsluttede ildsteder i overensstemmelse med nedenstående tabel og regler:

Indfyret maksimal varmeeffekt i kW	10	20	30	40	50	60	80	100	120
Lysningsareal i cm ²	90	130	170	210	250	290	370	450	530

Lysningsarealet må højst være 20 procent større end angivet i tabellen. Er

10. Ildsteder og skorstene

skorstenens højde regnet fra det gulv, hvorpå ildstedet er opstillet, under 5 m, må lysningsarealet være indtil 20 procent mindre end angivet i tabellen. Er skorstenshøjden mellem 5 og 10 m, må lysningsarealet være indtil 35 procent mindre end angivet i tabellen. Overstiger skorstenshøjden 10 m, må lysningsarealet være indtil 50 procent mindre end angivet i tabellen. Skorstenslysningen må dog ikke have noget tværmål mindre end 100 mm, og for en rektangulær lysning må bredden ikke være mindre end halvdelen af længden.

Stk. 6. Lysningsarealet i skorstene, hvortil der sluttes et åbent ildsted, skal være mindst 300 cm². Lysningsarealet kan dog nedsættes til 175 cm², når det tilsluttede åbne ildsted har et frontåbningsareal på højst 2500 cm². Ved frontåbningen forstås den åbning, hvorigennem forbrændingsluften strømmer ind til fyrstedet. Ved ildsteder, som er åbne til flere sider, måles arealet som summen af arealerne af de til hver side vendende åbninger.

Stk. 7. Der kan meddeles godkendelse af ildsteder, således at disse kan sluttes til skorstene med mindre lysningsareal end angivet i stk. 5, når det godtgøres ved en prøve, at der ikke er forbundet nogen fare eller ulempe hermed.

Stk. 8. For krav om afstand til brændbart materiale gælder følgende:

a. Bygningsdele af brændbart materiale som f.eks. træværk i bjælkelag, trapper og vægge skal holdes i en afstand af mindst 10 cm fra den udvendige side af skorstene. Træværk kan støde direkte op til skorstene, hvis brandsikkerhed er forøget ved, at konstruktionen er forstærket med mindst 10 cm murværk eller på anden tilsvarende måde i forhold til de for den pågældende skorstenstype gældende mindste krav.

b. Loftforskalling, gulvbeklædning, vægbeklædning og andre flader af brændbart materiale, hvis tykkelse ikke overstiger 3 cm kan føres umiddelbart hen til skorstenens udvendige side, når kun kanten støder op til skorstenen, og når der ikke foretages fastgørelse til den. De nævnte materialer kan føres hen til en afstand af mindst 50 mm fra den udvendige side af skorstenene med kerne af støbejernsrør og stålrør, der udføres i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 10.

c. Indtil 15 cm høje fod- og loftspaneler, smalle lister samt tapet kan i almindelighed anbringes direkte på murede skorstensvanger.

10. Ildsteder og skorstene

- d. Hvor skorstene passerer træbjælkelag, skal hulrummet mellem skorstenen og bjælkerne udfyldes med egnet ubrændbart og varmeisolerende materiale.
- e. Såfremt skorstenen danner side i skabsrum, skal det ved isolering af skorstenen og ventilering af skabet sikres, at der ikke er fare for overophedning i skabet.
- f. Når en skorsten passerer rum, der er bestemt til opbevaring af let antændeligt materiale, skal der i en afstand af mindst 50 cm fra skorstenens yderside i hele rummets højde anbringes et tremmевærk eller lign. afspærring, således at det oplagrede materiale kan holdes uden for afspærringen. Afspærringen må ikke skjule skorstenen.
- g. Renselemme skal overalt være fjernet mindst 20 cm fra brændbart materiale. Afstanden til fodpaneler og smalle lister kan indskrænkes til 10 cm. I bygninger med tag af let antændeligt materiale må renselemme ikke anbringes nærmere ved taget end 1 m.

Stk. 9. For murede skorstene gælder følgende regler:

- a. Skorstenen skal have den fornødne statiske stivhed og styrke og være udført af murværk af fuldbrændte mursten (tegl af minimum 1600 kg/m^3) opmuret i forbandt med fyldte fuger i bastardmørtel (1 del cement og 4 dele kalkmørtel).
- b. Skorstenen skal være tæt, og rørets indvendige sider skal, når de ikke er forsynet med kernerør, være berappet og afskuret og danne jævne flader. Skorstenen skal udvendig være fuget, berappet eller pudset med et tæt sammenhængende lag kalk eller cementmørtel.
- c. Vangetykkelsen skal være mindst 11 cm. Vanger, der vender direkte til det fri, og skorstenspiber skal have en tykkelse på mindst 23 cm.
- d. Skorstene, der føres gennem tag af let antændeligt materiale, skal fra mindst 30 cm fra taget udføres af mindst 23 cm murværk, der under taget og op igennem dette skal omgives med mindst 3 cm monierpuds.
- e. Skorstenspibers murværk skal afdækkes mod fugtighed fra oven.

10. Ildsteder og skorstene

f. Murede skorstene kan forsynes med godkendt foringsrør. Mellemrummet mellem foringsrør og murværk skal udfyldes med varmebestandigt isoleringsmateriale.

Stk. 10. For skorstene, der udføres med kerne af støbejernsrør eller stålrør gælder følgende regler:

a. Støbejerns- eller stålrørene skal have en godstykkelse på mindst 4 mm. Samlinger på kernen skal udføres ved hjælp af muffe med varmebestandigt tætningsmiddel, ved svejsning eller på anden måde, som giver en holdbar og tæt samling. Godstykkelsen kan nedsættes til mindst 2 mm på betingelse af, at rørene fremstilles af varmaluminiseret stålplade, der skal have en belægning på mindst 70 g aluminium pr. m² af hver overflade. Svejsning af samlinger skal ske uden væsentlig beskadigelse af aluminiumsbelægningen.

b. I hele sin længde skal kernen forsynes med en omhyggeligt fæstnet og helt dækkende varmeisolering. Varmeledende metallisk forbindelse mellem isoleringens to sider må ikke forekomme bortset fra skorstenens bund og munding. Isoleringen skal med hensyn til brandsikkerhed og varmeisoleringssevne mindst svare til 5 cm mineraluld fastgjort med forzinket jerntråd eller trådnet. Isoleringen skal være udført i 2 lag med forsatte fuger. Det inderste lag mineraluld må højst indeholde 1 procent organisk bindemiddel og skal have en rumvægt på mindst 100 kg/m³ samt være temperaturbestandigt indtil 950°C.

c. Den isolerede kerne skal enten udvendigt beskyttes af ubrændbar kappe mindst svarende til 0,5 mm stålplade eller indbygges i en skaktkonstruktion, hvis indvendige sider ikke må være af brændbare materialer bortset fra få, smalle trælistes.

Stk. 11. Skorstene udført af almindelige stålrør efter reglerne i stk. 10, men med en godstykkelse på mellem 2 og 4 mm kan anvendes i bygninger til industri, værksteder og lager under forudsætning af, at skorstenen ikke passerer etageadskillelser, lukkede tagrum og lign. Ved passage af tagrum må skorstenen placeres i åben skakt, således at der nedefra kan føres kontrol med den.

Stk. 12. Andre skorstene end de i stk. 9, 10 og 11 omhandlede skal godkendes af Brandkommissionen. Godkendelse forudsætter, at det godtgø-

10. Ildsteder og skorstene

res, at skorstenen har god langtidsbestandighed imod røggas, fugt og frost, samt at der ved brandprøvning efter DS 1054 opnås følgende resultater:

- a. Temperaturstigningen på skorstenens udvendige side i niveauet 1 m over indføringsåbningen eller højere overstiger ikke på noget sted eller noget tidspunkt 50°C under driftsbelastningen og 140°C under brandbelastningen.
- b. Lækagen ved tæthedsprøvningen efter driftsbelastningen og rengøringen overstiger ikke $1,5 \text{ l/s pr. m}^2$ af skorstensrørets indvendige overflade, når overtrykket er $50 \text{ Pa (N/m}^2\text{)}$.
- c. Skorstenen har efter brandbelastningen ikke mistet sin stabilitet eller fået andre skader, der under praktiske forhold kan medføre fare for brand i skorstenens omgivelser.

10.4.3. Store skorstene

Stk. 1. Ved store skorstene forstås skorstene, der modtager aftræk fra ildsteder, for hvilke den samlede indfyrede effekt er mere end 120 kW , samt skorstene, der modtager aftræk fra ildsteder, som under normal, vedvarende maksimalbelastning giver en højere røggastemperatur end 280°C ved indløbet i skorstenen.

Stk. 2. Store skorstene skal beregnes og udføres således, at der under hensyntagen til røggasmængden, røgtemperaturen og røgens sammensætning opnås tilfredsstillende strømningsforhold og røgspredning i atmosfæren. Det kan kræves, at skorstenens funktion eftervises ved forsøg eller særlig undersøgelse.

Stk. 3. Store murede skorstene skal forsynes med en kerne, som ikke er i forbandt med de ydre vanger. Den beregnede godstykkelse på store skorstene, hvis bærende element består af stål, skal på grund af korrosionsfare forøges med et tillæg, som fastsættes under hensyntagen til stålkvaliteten.

Stk. 4. Store skorstene, hvis vanger vender mod beboelsesrum eller rum, der kan sidestilles hermed, skal varmeisoleres med ubrændbare materialer på en sådan måde, at der opnås tilfredsstillende forhold i rummene. I skorstene, der støder op til rum i bygninger, må der ikke herske overtryk ved normale forhold.

Kapitel 11. Ventilation

11.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. Bygninger skal kunne ventileres på en sådan måde, at der sikres tilfredsstillende sundhedsmæssige forhold, og at der ikke opstår skader på grund af fugt og kondens.

Stk. 2. Ventilation skal endvidere kunne ske på en sådan måde, at unødvendigt energiforbrug undgås. Friskluftydelsen og udsugningen skal kunne begrænses i de perioder, hvor der til opvarmning af friskluften kræves mest energi, samt når bygningen eller en del deraf ikke benyttes. I rum med stærkt varierende personbelastning skal frisklufttilførslen og udsugningen kunne tilpasses denne belastning.

Stk. 3. For ventilation af rum i bygninger med gasinstallation gælder endvidere bestemmelserne i Forskrifter for gasinstallationer i Grønland.

11.2. Beboelsesbygninger

11.2.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. For at ventilationsforholdene i beboelsesbygninger kan anses for at være tilfredsstillende, skal der i de enkelte rum tilvejebringes en i forhold til rummets størrelse og anvendelse tilstrækkelig mulighed for tilførsel af frisk luft og for fjernelse af forurenet luft.

Stk. 2. Frisklufttilførsel skal fortrinsvis tilvejebringes gennem åbninger direkte til det fri, f.eks. ventiler, vinduer eller døre. Sker frisklufttilførsel gennem åbninger til tilstødende rum, skal disse rum have tilstrækkelig frisklufttilførsel og luften her være væsentlig mindre udsat for at blive forurenet. Fjernelse af forurenet luft (udsugning) kan tilvejebringes ved naturlig ventilation eller ved mekanisk ventilation.

11.2.2. Dimensionering

De i 11.2.1, stk. 1, nævnte krav til ventilation kan i almindelighed anses for opfyldt, når frisklufttilførslen og udsugningen udføres som angivet i

11. Ventilation

nedenstående, hvor størrelsen af udsugningen er angivet dels som et mindste tværsnitsareal af aftrækskanal i cm^2 (for naturlig ventilation), dels som en mindste luftydelse i l/s (for mekanisk ventilation). De angivne tværsnitsarealer kan reduceres med 25 %, hvis kanalerne udføres med bløde bøjninger og glatte indervægge.

Beboelsesrum

Frisklufttilførsel: Regulerbar ventil i vindue eller ydervæg. Ventilens største åbning skal være mindst 30 cm^2 .

Udsugning: Ingen særlige krav.

Køkkener på 7 m^2 og derover

Frisklufttilførsel: Regulerbar ventil i vindue eller ydervæg. Ventilens største åbning skal være mindst 30 cm^2 .

Udsugning: Kanaltværsnit 200 cm^2 ved naturlig ventilation eller luftydelse 20 l/s ved mekanisk ventilation.

Køkkener mindre end 7 m^2

Frisklufttilførsel: Som ved køkken over 7 m^2 gulvareal.

Udsugning: Kanaltværsnit 150 cm^2 ved naturlig ventilation eller luftydelse 15 l/s ved mekanisk ventilation.

Rum med kogeniche

Frisklufttilførsel: Som ved beboelsesrum eller en mindst 50 cm^2 største åbning til rum med frisklufttilførsel som beboelsesrum.

Udsugning: Som ved køkkener mindre end 7 m^2 .

Bade- og wc-rum

Frisklufttilførsel: Regulerbar ventil med mindst 100 cm^2 største åbning til det fri, eller horisontal friskluftkanal med mindst 100 cm^2 lysningsareal til det fri, evt. forsynet med regulerbar ventil, eller en mindst 100 cm^2 spalte over eller under dør, eller en ventil af tilsvarende størrelse i væg mod adgangsrummet.

Udsugning: Kanaltværsnit 150 cm^2 ved naturlig ventilation eller luftydelse 15 l/s ved mekanisk ventilation.

I indeliggende bade- og wc-rum må der kun opstilles vaskemaskine, hvis rummet forsynes/er forsynet med mekanisk udsugning.

Særskilt wc-rum

Frisklufttilførsel: Som ved baderum. Spalter, ventiler eller luftkanaler skal

11. Ventilation

dog kun være 50 cm².

Udsugning: Kanaltværsnit 100 cm² ved naturlig ventilation eller luftydelse 10 l/s ved mekanisk ventilation.

Trapperum med direkte adgang til lejligheder

Frisklufttilførsel: Regulerbar ventil til det fri med en største åbning på mindst 50 cm² pr. lejlighed. Åbningen skal anbringes fornedet i trapperummet.

Fælles forrum

Frisklufttilførsel: En mindst 100 cm² og højst 200 cm² fri åbning fra forrum til det fri eller til luftsluse.

Vaskerum og tørrerum

Frisklufttilførsel: En mindst 150 cm² fri åbning enten til det fri eller under dør til gang med dør eller vindue til det fri. Åbning til det fri kan forsynes med en regulerbar, ikke helt aflukkelig ventil.

Udsugning: Kanaltværsnit 200 cm² ved naturlig ventilation eller luftydelse 20 l/s ved mekanisk ventilation.

Den angivne frisklufttilførsel og udsugning forudsætter, at vaskerummet og tørrerummet kun anvendes af én familie ad gangen.

Hvis der er tale om større rum, der anvendes samtidigt af flere familier, skal der gennemføres en særlig dimensionering.

Affaldsskakter

Frisklufttilførsel: Ved naturlig udsugning: Rist i dør til skarnboks med en fri gennemstrømningsåbning på ca. 25 % af ventilationskanalens tværsnitsareal.

Ved mekanisk udsugning: 25 cm² fri åbning i dør til skarnboks anbragt højst 10 cm over gulv.

Udsugning: Kanaltværsnit 300 cm² ved naturlig ventilation, der skal befinde sig over øverste indkastningslåge, eller luftydelse 80 l/s ved mekanisk ventilation, når en indkastningslåge eller dør til skarnboks er åben.

Skarnkasserum

Frisklufttilførsel: Rist til det fri ved gulv. Ristens gennemstrømningsareal skal være 50-75 % af ventilationskanalens tværsnitsareal.

Udsugning: Kanaltværsnit 150 cm² ved naturlig ventilation eller luftydelse 1 l/s pr. beholder, dog mindst 15 l/s ved mekanisk ventilation.

11. Ventilation

11.2.3. Naturlig ventilation

Stk. 1. Naturlige ventilationssystemer skal udformes således, at der opnås størst mulig virkning. For at opnå dette skal udførelse ske som anført i stk. 2 - 8.

Stk. 2. Ventilationskanaler med rektangulært tværsnit skal udføres således, at forholdet mellem længste og korteste side ikke overstiger 2:1, og må ikke have mindre lysvidde i nogen retning end 10 cm.

Stk. 3. En ventilationskanal må ikke uden særlig godkendelse modtage udsugning fra mere end ét rum. Såfremt der i rum installeres gasildsted med fast ovnaftræk, skal udsugning fra rum og gasildsted kombineres som angivet i Forskrifter for gasinstallationer i Grønland, jf. 10.1, stk. 6.

Stk. 4. Ventilationskanaler skal have udsugningsåbninger ved loftet i de rum, de skal ventilere, og åbningerne skal have samme tværsnit som kanalerne. Såfremt åbningerne forsynes med ventiler, skal ventilerne være regulerbare og opfylde følgende krav:

- a. Ventilen skal være udført af ubrændbart, korrosionsbestandigt materiale og være let aftagelig for rengøring.
- b. Ventilens frie gennemstrømningsareal må i fuldt åben tilstand ikke være mindre end det for den pågældende kanal foreskrevne tværsnitsareal.
- c. Ventilen skal kunne betjenes fra gulvet.

Stk. 5. Ventilationskanaler må kun trækkes over øverste etageadskillelse, og trækningen må ikke ske under mindre vinkel end 30° med vandret plan.

Stk. 6. I enfamiliehuse (herunder dobbelthuse, rækkehuse, kædehuse, gruppehuse og lign.) kan ventilationskanaler trækkes vandret, når længden af den vandrette del af kanalen højst udgør 1/5 af længden af den lodrette del.

Stk. 7. Ventilationskanaler skal føres lodret op gennem tagdækningen og i tagrum være isoleret, så at kondensvandsdannelse modvirkes. Kanalerne skal tilsluttes vejrbestandige hætter eller lignende på en sådan måde, at der undgås vindnedslag og gener fra vand og sne. Er taghældningen mindre

11. Ventilation

end 30° med vandret plan, skal kanalmundingen føres mindst 30 cm over tagfladen, og er taghældningen større end 30° mindst 75 cm op over tagfladen. Hætten kan dog altid afsluttes i højde med tagryggen. Ventilationskanaler fra affaldsskakter skal altid føres mindst 1 m op over vinduer til beboelsesrum og køkkener.

Stk. 8. Når lodrette ventilationskanaler tilsluttes vandret kanal, der udmunder i to modstående tagflader, skal den vandrette kanals tværmål mindst være 1/3 større end den lodrette kanals, og den lodrette kanal skal føres mindst 1/3 af den vandrette kanals tværmål ind i denne. Den vandrette kanals udmunding i tagfladerne skal have mindst samme tværsnitsareal som kanalen, og udmundingerne skal anbringes højst 2 m fra tagryggen målt i tagfladens plan.

11.2.4. Mekaniske udsugningsanlæg

Stk. 1. Mekaniske udsugningsanlæg skal udføres således, at der sikres bedst mulig virkning. Ventilatorer, luftafkast, kanalers retnings- og dimensionsændringer, afgreninger m.v. skal udformes under hensyntagen til luftstrømmenes korrekte forløb. For at opnå en tilfredsstillende virkning skal udførelse ske som anført i stk. 2 - 8.

Stk. 2. Ventilationskanaler skal være tætte.

Stk. 3. Lodrette ventilationskanaler kan over øverste etageadskillelse tilsluttes samlekanaler med forbindelse til ventilatoren. Kanalerne eller udsugningsåbningerne skal forsynes med anordninger, der sikrer den rigtige luftfordeling mellem udsugningsåbningerne. Ventilationskanaler fra affaldsskakter skal føres separat mindst 2 m, inden de tilsluttes ventilator eller anden ventilationskanal.

Stk. 4. Til samme lodrette ventilationskanal kan tilsluttes udsugning fra et lejemål i hver etage, hvis udsugningsåbningerne mod de enkelte rum forsynes med regulerbare ventiler, der opfylder nedenstående krav:

a. Ventilen skal være af ubrændbart, korrosionsbestandigt materiale og være let aftagelig for rengøring.

b. Ventilen skal kunne betjenes fra gulvet.

Stk. 5. Ventilationskanaler fra gasildsteder med fast ovntræk skal føres se-

11. Ventilation

parat til ventilatoren. Gasildsteder kan dog tilsluttes ventilationskanaler over rumudsugningsventilen, når ildstederne er således indrettet, at der i tilfælde af strømafbrydelse automatisk lukkes for gastilførslen. Ved sådan tilslutning må der kun kunne åbnes for gastilførslen ved manuel betjening, og kun når ventilationsmaskineriet er i drift.

Stk. 6. Den anvendte ventilator skal have en sådan karakteristik, at selv om halvdelen af ventilerne på en lodret streng reguleres ned til mindste luftmængde, forøges luftmængden, der suges gennem de stadig helt åbne ventiler på strengen, højst 10%.

Stk. 7. Bortledning af luft fra ventilationsanlæg for boliger skal ske over tag i passende afstand fra vinduer og døre. Dette gælder dog ikke for enfamiliehuse (herunder dobbelthuse, rækkehuse, kædehuse, gruppehuse og lign.).

Stk. 8. Inden ibrugtagning skal ventilationsanlæg med tilhørende reguleringsudstyr indreguleres og afprøves. Prøveresultater og relevante tegninger med angivelse af forindstillinger skal indgå i en drifts- og vedligeholdelsesinstruks. Instruksen skal foreligge inden ibrugtagning og desuden indeholde anvisninger for energiøkonomisk drift og vedligeholdelse.

11.2.5. Andre mekaniske ventilationsanlæg

Stk. 1. Mekaniske ventilationsanlæg, som ikke kan bedømmes på grundlag af bestemmelserne i 11.2.4 og 11.2.6, kan udføres, når de i sikkerhedsmæssig, brandmæssig og sundhedsmæssig henseende ikke er ringere end heri anført. Der kan i disse henseender stilles yderligere krav, såfremt et anlægs særlige udformning, anvendelse eller andet skønnes at gøre dette nødvendigt.

Stk. 2. Indblæst og recirkuleret luft skal filtreres for støvpartikler.

Stk. 3. Friskluftindtaget skal placeres således, at den indsugede luft bliver mindst muligt forurenet af støv, røg og ilde lugt fra nærliggende skorste-
ne, åbninger for bortledning af luft eller andre forureningskilder.

Stk. 4. Bortledning af luft fra ventilationsanlæg skal ske til det fri og således, at forurenet luft ikke suges ind ved friskluftindtag, gennem vinduer og døre, eller giver anledning til gener for opholdsarealer.

11. Ventilation

Stk. 5. Mekaniske ventilationsanlæg med kanalfremført indblæsning og udsugning skal udformes under hensyntagen til rummenes varierende friskluftbehov og varmebehov. Sådanne anlæg skal i nødvendigt omfang opdeles i separate delsystemer, der forsynes med hensigtsmæssigt reguleringsudstyr. Anlæggene skal efter forholdene udstyres med recirkulationsforbindelser.

Stk. 6. Anlæg for befugtning og køling af indblæsningsluft må ikke installeres i forbindelse med ventilationsanlæg for beboelsesbygninger.

Stk. 7. Bygninger, hvor afkastningsluftens varmeindhold overstiger udeluftens varmeindhold med mere end 50 MWh pr. år (180×10^3 MJ pr. år) i varmesæsonen, skal forsynes med energigenvindingsanlæg. Det forudsættes, at den genvundne energi kan nyttiggøres, og at driftstiden i varmesæsonen overstiger 2000 timer pr. år. Driftstider med reduceret luftydelse medregnes med den andel, hvormed luftydelsen er reduceret.

Stk. 8. Inden ibrugtagning skal ventilationsanlæg med tilhørende reguleringsudstyr indreguleres og afprøves. Prøveresultater og relevante tegninger med angivelse af forindstillinger skal indgå i en drifts- og vedligeholdelsesinstruks. Instruksen skal foreligge inden ibrugtagning og desuden indeholde anvisninger for energiøkonomisk drift og vedligeholdelse.

11.2.6. Brandforhold m.v.

Stk. 1. Ventilationssystemer skal udføres således, at de ikke medfører brandfare. For at dette kan anses for overholdt, skal udførelse ske som anført i stk. 2 - 10.

Stk. 2. Ventilationsmaskineri, der tilsluttes kanaler større end 1500 cm², skal anbringes i særskilt rum, som skal udføres med vægge, loft og gulv i mindst som BS-bygningsdel 30. Ventilationsmaskineri, der tilsluttes mindre kanaler end 1500 cm², kan anbringes i uudnyttede tagrum, men må i øvrigt ikke uden særlig godkendelse opstilles i rum med anden anvendelse.

Stk. 3. Ventilationskanaler, som passerer brandcelleafgrænsede vægge eller etageadskillelser, skal uden for den brandcelle, som kanalen ventilerer, udføres med vægge mindst svarende til BS-bygningsdel 30. For kanaler i uudnyttede tagetager gælder dog, at de kun skal være udført af ubrændbart materiale. I enfamiliehuse (herunder dobbelthuse, rækkehuse, kædehuse, gruppehuse og lignende) stilles normalt ingen brandmæssige krav til

11. Ventilation

kanaler, som udelukkende betjener og ligger indenfor én bolig. For ventilationskanaler fra affaldsskakter og fra rum med gasildsteder gælder stk. 4.

4. Kravet i 1. punktum vil normalt være opfyldt ved følgende konstruktioner:

- a. 110 mm murværk, der berappes og afkastes på den indvendige side; samtlige fuger - også i skillevægge mellem de enkelte kanaler - skal være fuldstændig udfyldt, og overskydende fugemateriale skal være fjernet.
- b. 25 mm beton, hvis lysningsarealet ikke overstiger 300 cm², og 40 mm beton, hvis lysningsarealet overstiger 300 cm². Udføres kanaler med lysningsareal på 300 cm² eller derover som etagehøje elementer, skal de armeres. Kanalerne skal opsættes i kalkcementmørtel eller andet af bygningsmyndigheden godkendt materiale, og samlingerne skal være forsynet med fer og not eller anden af bygningsmyndigheden godkendt samling. Samtlige fuger - også i skillevægge mellem de enkelte kanaler - skal være fuldstændig udfyldt, og overskydende fugemateriale skal være fjernet. Kanalerne må ikke samles i træetageadskillelser.
- c. 6 mm fiberarmeret cement, der uden for rummet, som kanalen ventilerer, skal være omstøbt med monierpuds, 25 mm tykt ved kanaler med lysningsareal på indtil 300 cm² og 40 mm tykt ved større kanaler. Uanset kravet om, at kanalen skal udføres mindst svarende til BS-bygningsdel 30, kan omstøbning dog udelades, hvor kanalerne føres gennem wc- og baderum omgivet af BS-bygningsdel 60 med overflader mindst som beklædninger af klasse 1. Kanalerne skal udføres med tætte muffesamlinger og opstilles med mufferne forskudt for hinanden og således, at der ikke fremkommer større hulrum om kanalerne. Kanalerne må ikke samles i træetageadskillelser.
- d. Galvaniseret jernplade med mindst 0,7 mm pladetykkelse, der uden for rummet, som kanalen ventilerer, skal være omstøbt med monierpuds, 25 mm tykt ved større kanaler. Uanset kravet om, at kanalen skal udføres mindst svarende til BS-bygningsdel 30, kan omstøbning dog udelades, hvor kanalerne føres gennem wc- og baderum omgivet af BS-bygningsdele 60 med overflader mindst som beklædninger af klasse 1.
- e. Konstruktioner godkendt af Hjemmestyret.

Stk. 4. Ventilationskanaler fra affaldsskakter og kanaler tilsluttet gasild-

11. Ventilation

steder med et maksimalt enkeltforbrug på mere end 35 kW (30.000 kcal/h) skal udføres mindst svarende til BS-bygningsdel 60. Dette krav vil normalt være opfyldt ved den i stk. 3 a nævnte konstruktion samt ved kanaler af galvaniserede jernplader med mindst 0,7 mm pladetykkelse, beklædt med 2 x 25 mm temperaturstabile mineraluldsmåtter opsat med forskudte samlinger.

Stk. 5. Ventilationskanaler må ikke indføres i skorstene, hvortil der er sluttet ildsteder.

Stk. 6. Ventilationskanaler udført af jernplade, fiberarmeret cement eller andet materiale, som er ude af stand til at opsuge kondensvand, skal, hvor de passerer tagrum og kolde rum, isoleres med ubrændbare isoleringsmaterialer.

Stk. 7. Ventilationskanaler skal være betryggende adskilt fra skorstene. Adskillelsen mellem kanal- og skorstenslysning i muret skorsten anses for betryggende, når den udføres af mindst 230 mm mur, eller når skorstenen forsynes med foring (isoleringskerne).

Stk. 8. Ventilationskanaler må ikke anbringes udvendigt på bygninger eller i ydervæg.

Stk. 9. Uden for det rum, som kanalen ventilerer, skal den indvendige side af ventilationskanaler overalt være fjernet mindst 60 mm fra brændbare materialer med undtagelse af loftsforskalling, gulvbrædder, fodlister og underlag for tagbeklædning. Når ventilationskanaler isoleres med ubrændbare isoleringsmaterialer, jf. stk. 6, kan afstanden til brændbare materialer nedsættes. Den indvendige side af kanaler fra affaldsskakter samt fra skarnkasserum skal dog overalt være fjernet mindst 100 mm fra brændbare materialer.

Stk. 10. Ventilationskanaler skal være udformet således, at de kan renses.

11.3. Andre bygninger end beboelsesbygninger

Stk. 1. For rum, der kan sidestilles med tilsvarende rum i beboelsesbygninger, kan kravet om forsvarlig ventilation normalt anses for opfyldt, når ventilationen dimensioneres og udføres som angivet i 11.2. For andre rum skal ventilationens dimensionering og udførelse godkendes særskilt under hensyn til rummets størrelse og anvendelse og de i 11.2 anførte forhold.

11. Ventilation

Stk. 2. Anlæg for befugtning og køling af indblæsningsluft må kun installeres efter tilladelse i hvert enkelt tilfælde, såfremt sikkerhedsmæssige, produktionsmæssige eller hygiejniske grunde taler herfor.

Kapitel 12. Installationer m.m.

12.1. Almene bestemmelser

Stk. 1. Bestemmelserne om installationer omfatter anlæg for fordeling af vand, gas og elektricitet, samt opvarmningsanlæg, køle- og fryseanlæg, ventilationsanlæg, telefonanlæg, radio- og fjernsynsanlæg, anlæg til bortførsel af spildevand eller affald og lignende anlæg samt elevatoranlæg.

Stk. 2. Installationer i eller i umiddelbar nærhed af bygninger skal udføres på en sådan måde, at de ikke svækker eller udøver nogen skadelig virkning på bygningers konstruktion.

Stk. 3. Installationer skal udføres således, at de ikke medfører brandfare, og der skal ved gennemføringer, kanaler og lign. træffes foranstaltninger til at hindre gennemgang af fugt, ild, røg og lugt.

Stk. 4. Installationer, der er således beliggende, at der er risiko for frostsprængning, skal beskyttes herimod.

Stk. 5. Installationer skal udføres og opstilles således, at generende rystelser ikke overføres til bygningen eller til tilstødende bygninger og således, at generende støj undgås.

Stk. 6. Installationer skal udføres på en sådan måde, at unødvendigt energiforbrug undgås.

Stk. 7. Vedrørende varmeledninger, vandledninger, afløbsledninger, elledninger, telefonkablere og tv-kablere føring se endvidere 8.1, stk. 5.

Stk. 8. Vandførende ledninger skal være let tilgængelige for inspektion og reparation.

Stk. 9. Rørledninger og kanaler m.v. i beboelsesrum, køkkener og bierum opsættes således, at der bliver en fri passagehøjde under dem på mindst 1,9 m.

12. Installationer m.m.

12.2. Ekstrabeskyttelse for elinstallationer

Der anvendes ekstrabeskyttelse i alle elinstallationer, og da det normalt er vanskeligt at opnå denne som jordelektrode, skal der i alle betonfundamenter for bygninger, hvori der fra starten eller senere installeres el, indstøbes en fundamentelektrode. Denne elektrode, som skal være kobbertråd/kabel med dimension på mindst 50 mm², udlægges i åben ring mellem terræn og betonfundament. Midt på elektroden skal der etableres tilslutningsmulighed for en beskyttelsesleder og tilslutningsstedet skal være tilgængeligt.

12.3. Forskrifter og særlige bestemmelser

Stk. 1. Installationer for gas skal udføres i overensstemmelse med:

Forskrifter for gasinstallationer i Grønland,

der udsendes af Hjemmestyret.

Stk. 2. Installationer for elektricitet skal udføres i overensstemmelse med:

Forskrifter for elinstallationer i Grønland,

der udsendes af Hjemmestyret.

Stk. 3. Vedrørende opvarmningsanlæg henvises til 12.4.

Stk. 4. Vedrørende ventilationsanlæg henvises til kap. 11.

Stk. 5. Vedrørende køle- og fryseanlæg henvises til

Forskrifter for køleanlæg i Grønland,

der udsendes af Hjemmestyret.

Stk. 6. Vedrørende radio- og fjernsynsanlæg henvises til 12.7.

Stk. 7. Installationer for vand skal udføres i overensstemmelse med:

Forskrifter for vandinstallationer i Grønland,

der udsendes af Hjemmestyret.

12. Installationer m.m.

Stk. 8. Afløb fra bygninger med dertil knyttede afløbsinstallationer skal udføres i overensstemmelse med:

Forskrifter for afløbsinstallationer i Grønland,

der udsendes af Hjemmestyret.

Stk. 9. Vedrørende anlæg til bortførelse af affald henvises til 12.5.

Stk. 10. Elevatoranlæg skal udføres og anvendes i overensstemmelse med Arbejdstilsynets og Brandkommissionens anvisninger.

12.4. Varmeanlæg

Stk. 1. Varmeanlæg skal dimensioneres og udføres således, at de ikke medfører brandfare. Der henvises i øvrigt til:

Forskrifter for beregning af bygningers varmetab i Grønland,

der udsendes af Hjemmestyret.

Stk. 2. Rørledninger og andre installationer skal opstilles således, at overfladetemperaturen på brændbart materiale ikke kan overstige 60°C. Når dette ikke godtgøres, skal de i stk. 3 angivne afstande overholdes. Rørledninger og beholdere, der indeholder varmt vand eller damp, skal isoleres, og isoleringstykkelsen skal mindst være som angivet i:

Forskrifter for isoleringsarbejder
ved tekniske installationer i Grønland,

der udsendes af Hjemmestyret.

Stk. 3. Rørledninger og andre installationsdele med en temperatur mellem 100°C og 120°C skal holdes mindst 30 mm fra træværk eller andet brændbart materiale. Med en temperatur mellem 120°C og 150°C skal afstanden være mindst 50 mm.

Stk. 4. Luftkanaler i forbindelse med luftvarmeanlæg skal udføres i overensstemmelse med bestemmelserne i 11.2.6 om udførelse af ventilationskanaler.

12. Installationer m.m.

Stk. 5. Hvor varmen i bygninger med mere end 3 lejligheder leveres fra et fjernvarmeanlæg i form af hedt vand eller damp med en temperatur over 150°C, skal afspærrings- og reguleringsventiler og eventuelle varmebeholdere m.v. anbringes i et særskilt rum med beliggenhed og adgangsforhold som angivet for kedelrum i 10.2.3, stk. 3 og 4.

Stk. 6. Ledninger og beholdere skal så vidt muligt anbringes på en sådan måde, at varmeafgivelsen fra disse kommer bygningen til gode.

Stk. 7. Styringsprincippet for et varmeanlæg skal fastlægges med henblik på energibesparende drift. Rørnettet skal således opdeles efter forholdene i delsystemer med individuelt regulerbar fremløbstemperatur, der automatisk kan afpasses efter udeklimaet. Kravet gælder ikke for enfamiliehuse. Hvert delsystem skal kunne afspærres og indreguleres.

Stk. 8. Et varmeanlæg, der skal indgå i en eksisterende forsyningsenhed, skal indpasses i enhedens styringsprincip.

Stk. 9. Hvor der forekommer stærkt varierende varmetilskud på grund af solindfald, personer, maskiner eller lign., skal varmetilførselen fra varmeanlægget kunne reguleres automatisk, enten lokalt eller centralt.

Stk. 10. Inden ibrugtagning skal centralvarmeanlæg med tilhørende reguleringsudstyr indreguleres og afprøves. Prøveresultater og relevante tegninger med angivelse af forindstillinger skal indgå i en drifts- og vedligeholdelsesinstruks. Instruksen skal foreligge inden ibrugtagning og desuden indeholde anvisninger for energioekonomisk drift og vedligeholdelse.

12.5. Skarnkasserum og affaldsskakter

Stk. 1. Til midlertidig opbevaring af affald skal der ved enhver bebyggelse forefindes plads til et efter bestemmelserne i den kommunale renovationsvedtægt tilstrækkeligt antal forsvarlige beholdere, sække eller containere.

Stk. 2. For beboelsesbygninger med 2 eller flere selvstændige beboelseslag og 4 lejligheder eller derover gælder følgende bestemmelser:

- a. Anbringes beholdere i bygning,
 - må rummets dør kun føre til det fri,
 - skal rummets gulv, vægge og loft udføres mindst svarende til BS-bygningsdel 60,

12. Installationer m.m.

- skal gulv og vægge have tæt og glat overflade, og
- skal rummet ventileres i overensstemmelse med kapitel 11.

- b. Anbringes beholderne i det fri,
— skal de være passende afskærmet og beskyttet i overensstemmelse med den kommunale renovationsvedtægt.

Stk. 3. Udendørs container til affald skal med hensyn til størrelse og udstyr udformes efter aftale med kommunens renovationsvæsen. De skal være transportable og læsbare og skal placeres, således at lastvogne kan køre frem til stedet for at afhente dem. De anbringes bekvemt for beboerne.

Stk. 4. Affaldsskakter skal indrettes i overensstemmelse med nedenstående bestemmelser:

- a. Indkastningslågerne, der skal være af ubrændbart materiale, må - bortset fra enfamiliehuse (herunder dobbelthuse, rækkehuse, kædehuse, gruppehuse og lign.) - ikke anbringes i selve beboelseslejligheden.
- b. Skaktens indvendige diameter skal være mindst 40 cm, og indkastningsåbningen må ikke være større end 25 cm i diameter. Skakten skal udføres med indvendig glat overflade og med tætte samlinger. Skakten må ikke trækkes.
- c. Skakten skal forneden udmunde i en boks højst 30 cm over beholderen. Boksen må i almindelighed kun have plads til én beholder. Væggene og gulvet skal have tæt og glat overflade. Der skal være afløb og spulehane i eller umiddelbart uden for rummet. Boksdøren skal være aflåselig og udføres med låge og karm af jern.
- d. Affaldsskakter skal udføres med vægge mindst svarende til BS-bygningsdel 60 og ventileres i overensstemmelse med kap. 11.

12.6. Brandmæssige installationer

Stk. 1. Vandfyldte slangevinder til brandslukning skal udføres i overensstemmelse med følgende regler:

- a. Slangen skal have en ydelse på mindst 30 l/min., svarende til en strålerør diameter på 6 mm ved et strålerørstryk på 2 at. Den totale vandføring skal svare til samtidig anvendelse af 2 slangevindere. Kravene vil normalt

12. Installationer m.m.

kunne opfyldes ved anvendelse af 20 mm ($\frac{3}{4}$ ") vandfyldte slanger med en strålespids på 6 mm.

b. Ventilen, der er placeret umiddelbart før slangevinden, kan tillades holdt lukket, når ventilhåndtaget tydeligt markeres.

c. Slangevindere skal markeres med henvisningsskilt »Brandmateriel« på grønlandsk og på dansk, udført efter DS 734 med bilagsblad A.

Stk. 2. Automatisk sprinkleranlæg skal udføres i overensstemmelse med Dansk Ingeniørforenings norm for automatiske sprinkleranlæg i bygninger, DS 431.

Stk. 3. Nød- og panikbelysning skal udføres i overensstemmelse med følgende regler:

a. Nødbelysning i flugtveje skal udføres med belyste skilte efter DS 734 med skrifthøjde på mindst 100 mm over eller umiddelbart ved udgangsdøre suppleret i fornødent omfang med belyste henvisningsskilte med retningsangivelse anbragt således, at der fra et vilkårligt punkt i flugtvejen eller i det lokale, hvori flugtvejen findes, kan iagttages henvisning til en udgang. Skiltene skal være konstant belyste, og belysningen skal kunne opretholdes mindst 30 minutter efter en strømafbrydelse.

b. Panikbelysning skal give en belysning på mindst 1 lux på gulvarealer i flugtveje. Belysningen skal være i funktion umiddelbart efter en strømafbrydelse og kunne opretholdes i mindst 30 minutter efter strømafbrydelsen.

12.7. Antenner

Antenner skal fastgøres forsvarligt og på en sådan måde, at de ikke er til fare for mennesker, der opholder sig i nærheden af dem, - og at de ikke kan beskadige hverken de bygningsdele, på hvilke de opsættes, eller nærliggende bygningsdele.

Landstingsforordning nr. 1 af 2. februar 1981 om arealanvendelse, lands- og byplanlægning og bebyggelse

I henhold til Folketingslov nr. 612 af 23. december 1980 om lov for Grønland om arealanvendelse, byudvikling og bebyggelse fastsættes herved følgende:

Kapitel 1. Forordningens formål

§ 1.

Forordningen har til formål:

- 1) at sikre, at landets areal- og naturressourcer udnyttes ud fra en samfundsmæssig helhedsvurdering,
- 2) at fremme lokal udvikling, beskæftigelse og erhvervsudøvelse,
- 3) at sikre, at arealanvendelsen udøves på en sådan måde, at forurening af luft, vand og jord samt støjulemper forebygges, og naturen beskyttes,
- 4) at sikre en planmæssig udvikling af de bymæssige bebyggelser,
- 5) at bidrage til, at der til enhver tid findes et passende udbud af bygge- og bymodne arealer,
- 6) at sikre, at bebyggelsen udføres og indrettes således, at den frembyder tryghed i sikkerheds- og herunder brand- og sundhedsmæssig henseende og medvirke til, at bebyggelse ikke sker i strid med hensynet til befolkningens rekreative interesser og bevarelsen af landskabelige værdier,
- 7) at samordne de enkelte dispositioner nævnt under nr. 1 til 6 inden for rammerne af den fysiske og økonomiske planlægning.

Kapitel 2. Landsplanudvalget

§ 2.

Landstinget nedsætter et landsplanudvalg.

Stk. 2: Udvalget består af en formand, der udpeges af Landstinget og 4 andre medlemmer, hvoraf 2 medlemmer udpeges af Landstinget, 1 medlem udpeges af De grønlandske kommuners Landsforening og 1 medlem udpeges af ministeren for Grønland. Medlemmerne og stedfortrædere for disse udnævnes for 4 år.

A.

Stk. 3. Landstinget fastsætter udvalgets forretningsorden.

Kapitel 3. Arealanvendelse

§ 3.

Arealer må ikke uden tilladelse tages i brug til bebyggelse eller på anden måde, herunder indhegning, hvorved arealerne unddrages almen benyttelse.

Stk. 2. Arealer, bestående af bygninger og installationer, der ikke er omfattet af en godkendt byplan eller dele heraf, må ikke uden tilladelse anvendes til andre formål end hidtil.

Stk. 3. Nedlagte bebyggelser må ikke uden tilladelse anvendes til erhvervsvirksomhed eller beboelse.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for opførelse af sædvanlige fangsthytter og lignende af midlertidig karakter i forbindelse med jagt, fåreavl, fangst og fiskeri.

§ 4.

Kommunalbestyrelsen giver tilladelse efter § 3 i områder med en samlet bebyggelse og områder, der er omfattet af en byplan eller en eksisterende dispositionsplan (byzoner). Tilladelse til anvendelse af arealer til institutioner, industrielle, trafikale eller andre anlæg, der ikke er af overvejende betydning for den lokale befolkning, kan dog kun gives med landsplanudvalgets tilslutning.

Stk. 2. Uden for byzoner gives tilladelse efter § 3 af landsplanudvalget efter indhentet udtalelse fra vedkommende kommunalbestyrelse.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen giver dog tilladelse til opførelse af fritidshuse, jagtbytter o.lign. i områder, der efter landsplanen er udlagt til fritidsområder eller jagtområder.

Stk. 4. Landsplanudvalget kan bemyndige en kommunalbestyrelse til at give tilladelser efter § 3.

Stk. 5. Landsplanudvalget afgør i tvivlstilfælde, om et område er byzone.

Stk. 6. Ansøgere kan afkræves de oplysninger, der er nødvendige for sagens behandling, herunder en redegørelse om de forventede virkninger på lokalsamfundet og miljøet.

§ 5.

Kommunalbestyrelsen kan inden for kommunens område fastsætte regler for den fastboende befolknings adgang til brydning og systematisk indsamling af mineralske råstoffer, jf. § 30 i minelov for Grønland.

A.

§ 6.

I forbindelse med en tilladelse efter § 3 kan der stilles betingelser og vilkår, som tjener de formål, der er nævnt i § 1. En tilladelse kan tidsbegrænses.

§ 7.

Hjemmestyret kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af jord til landbrug.

§ 8.

Tilladelse som nævnt i § 3 må ikke meddeles, såfremt det ansøgte ikke opfylder bestemmelserne i fredningsloven eller afgørelser truffet i medfør af denne.

Kapitel 4. Landsplanlægning

§ 9.

Landsplanudvalget tilvejebringer en sammenfattende fysisk landsplanlægning og en redegørelse for planens forudsætninger. Landsplanlægningen gennemføres ved fastsættelse af hovedretningslinier for

- 1) fordeling af byområder,
- 2) omfanget og beliggenheden af større trafik anlæg og andre tekniske anlæg, forsvarsanlæg og videnskabelige anlæg,
- 3) omfanget og beliggenheden af større erhvervsvirksomheder, herunder virksomheder til råstofudnyttelse og anlæg m.m. til betjening af disse virksomheder, der ligger uden for koncessionsområderne,
- 4) beliggenheden af offentlige institutioner, der betjener mere end en kommune og
- 5) størrelsen og beliggenheden af naturparker, dyrkningsområder og områder til turist og fritidsformål.

§ 10.

Offentlige myndigheder samt koncessionerede og tilsvarende virksomheder skal til brug for den sammenfattende fysiske landsplanlægning, jf. § 9, give oplysning til landsplanudvalget om forberedelse eller udførelse af undersøgelser, planlægning og større anlægsdispositioner.

Stk. 2. Landsplanudvalget stiller de modtagne oplysninger til rådighed for kommunerne.

Stk. 3. Landsplanudvalget kan pålægge kommunalbestyrelserne at tilvejebringe oplysninger til brug for udførelsen af landsplanarbejdet.

A.

§ 11.

Enhver kommunalbestyrelse skal inden en frist fastsat af landsplanudvalget sende udvalget oplæg til de retningslinier for arealanvendelse i kommunen, som landsplanlægningen efter kommunens opfattelse bør indeholde.

§ 12.

Efter udløbet af fristen efter § 11 skal landsplanudvalget optage forhandling med den enkelte kommunalbestyrelse med henblik på at tilpasse kommunens oplæg i et sammenfattende landsplanforslag eller dele heraf og i en redegørelse for planens forudsætninger.

§ 13.

Landsplanudvalget udarbejder et samlet landsplanforslag og drager i samarbejde med kommunalbestyrelserne omsorg for, at forslag til de i § 9 omhandlende hovedretningslinier offentliggøres, og at der iværksættes en oplysningsvirksomhed med det formål at fremkalde en offentlig debat om landsplanlægningens målsætning og indhold.

Stk. 2. Landsstyret forelægger derefter forslaget med bemærkninger for Landstinget.

Stk. 3. Hovedretningslinierne for landsplanlægningen offentliggøres.

Stk. 4. Landsplanudvalget foranlediger, at landsplanen optages til revision, når det skønnes, at der er behov herfor.

§ 14.

Landsplanudvalget afgiver en årlig redegørelse om landsplanarbejdet til Landstinget.

§ 15.

Offentlig planlægningsvirksomhed, herunder byplanlægning, og udførelse af anlægsdispositioner må ikke stride mod landsplanen.

Kapitel 5. Byplanlægning

§ 16.

Hjemmestyret fastsætter de nærmere bestemmelser om byplaners udformning og indhold.

§ 17.

Kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe en byplan for enhver by og enhver anden samlet bebyggelse, der omfatter mere end 800 indbyggere.

A.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe en byplan for mindre, samlede bebyggelser.

Stk. 3. En byplan består af planer og redegørelser, som tilsammen fastlægger afgrænsningen og anvendelsen af byzonen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal i fornøden omfang tilvejebringe og ajourføre de anførte planer og redegørelser samt virke for disses gennemførelse.

Stk. 5. Når det er nødvendigt for at sikre landsplanens virkeliggørelse, og når det iøvrigt skønnes nødvendigt at tilvejebringe eller ændre en byplan for et område, kan landsplanudvalget pålægge kommunalbestyrelsen at fremkomme med forslag til en byplan, dog ikke med kortere varsel end to år.

§ 18.

Den af kommunalbestyrelsen tilvejebragte byplan forelægges for landsplanudvalget til godkendelse.

§ 19.

Før et forslag til en byplan indsendes til landsplanudvalget, skal det fremlægges til offentligt eftersyn på et for beboerne bekvemt sted i mindst 3 uger. Om fremlæggelsen skal der ske offentlig bekendtgørelse på en i kommunen brugelig måde.

Stk. 2. Bekendtgørelsen skal angive forslaget område og fastsætte en frist, ikke under 6 uger fra bekendtgørelsens dato, for adgang til at fremkomme med indsigelser mod og ændringsforslag til forslaget. Endvidere skal meddelelse om fremlæggelse så vidt muligt tilsendes de af forslaget berørte ejere og registrerede panthavere i anbefalet brev eller på anden betryggende måde.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal forestå en oplysningsvirksomhed med det formål at fremkalde en offentlig debat om planlægningens målsætning og indhold.

§ 20.

Når fristen efter § 19 stk. 2, er udløbet, sendes forslaget, eventuelle indsigelser og ændringsforslag samt kommunalbestyrelsens bemærkninger til disse til landsplanudvalget til godkendelse.

Stk. 2. Inden fremsendelsen af forslaget til landsplanudvalget kan kommunalbestyrelsen foretage ændringer af det offentliggjorte forslag som følge af fremkomne indsigelser eller ændringsforslag. Hvis en ændring efter kommunalbestyrelsens skøn på væsentlig måde vil berøre andre end

den, der ved indsigelse eller ændringsforslag har foranlediget ændringen foretaget, kan kommunalbestyrelsen ikke foretage ændringer, før de pågældende er underrettet herom og har fået lejlighed til at fremsætte bemærkninger til spørgsmålet inden en af kommunalbestyrelsen fastsat frist. Hvis afvigelserne er så omfattende, at der reelt foreligger et nyt forslag, skal det således ændrede forslag offentliggøres efter reglerne i § 19, forinden det indsendes til landsplanudvalget.

§ 21.

Umiddelbart efter godkendelse af en byplan foretager kommunalbestyrelsen offentlig bekendtgørelse herom. Bekendtgørelsen skal bl.a. oplyse, om planen afviger fra det tidligere offentliggjorte forslag.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen sender endvidere et eksemplar af den offentliggjorte bekendtgørelse til:

- 1) ejerne af bygninger og anlæg og brugere af arealer, der er omfattet af planen,
- 2) enhver, der rettidigt har fremsat skriftlige indsigelser mod eller ændringsforslag til planforslaget.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen er berettiget til at forlange betaling for udlevering af byplaner.

§ 22.

Efter begæring af en kommunalbestyrelse, som er i færd med at udarbejde en byplan, kan landsplanudvalget nedlægge forbud imod, at et areal eller en ejendom, der kan ventes at blive omfattet af planen, anvendes eller rådes over på en måde, der må antages at komme i strid med planen. Sådant forbud kan kun nedlægges for et tidsrum af eet år og een gang.

§ 23.

Når der er foretaget offentlig bekendtgørelse efter § 20, må indtil videre intet areal, der er omfattet af forslaget, bebygges eller på anden måde anvendes i strid med forslaget til byplan uden samtykke fra kommunalbestyrelsen.

§ 24.

Inden for et område, som omfattes af en godkendt byplan eller dele heraf må,

- 1) intet areal bebygges eller på anden måde anvendes i strid med planen,
- 2) ingen bebyggelse ved om- eller tilbygning udvides i strid med planen, og
- 3) ingen vej anlægges, forinden dens vejskel er afsat i overensstemmelse

A.

med planen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan foretage mindre betydende afvigelser fra en lokalplan. Afvigelserne må dog ikke medføre ændring af planområdets særlige karakter og generelle anvendelse.

Kapitel 6. Bygningsforskrifter

§ 25.

Hjemmestyret fastsætter bestemmelser om bygningsmyndigheden og om opførelse, konstruktion og indretning af bygningsværker og andre anlæg.

Kapitel 7. Fælles bestemmelser

§ 26.

Hvor hensynet til bevaring af gamle bydeles særprægede karakter gør det ønskeligt, kan det i en byplan bestemmes, at bebyggelse kun må nedrives, ombygges eller på anden måde ændres, og at omgivende terræn kun må reguleres, såfremt kommunalbestyrelsen meddeler tilladelse hertil.

Stk. 2. Hvis tilladelse efter stk. 1 nægtes, kan ejeren af ejendommen forlange, at kommunen overtager den helt eller delvis mod erstatning.

Stk. 3. Erstatning fastsættes i mangel af mindelig ordning af vedkommende ekspropriationskommission, jfr. lov for Grønland om ekspropriation.

§ 27.

Når det er nødvendigt for gennemførelsen af en godkendt byplan, kan en kommunalbestyrelse efter indhentet godkendelse hos landsplanudvalget anmode ministeren for Grønland om, at der iværksættes ekspropriation af privat ejendom efter reglerne i lov for Grønland om ekspropriation.

§ 28.

En kommunalbestyrelses afgørelse vedrørende forhold, der er omfattet af denne forordning kan indbringes for landsplanudvalget. Klage skal indgives senest 2 måneder efter, at kommunalbestyrelsens afgørelse er modtaget.

§ 29.

Kommunalbestyrelsen kan efter forudgående underretning til ejeren forlange adgang til en privat ejendom for at udføre opmålinger og andre tekniske forarbejder ved planlægning efter denne forordning.

Stk. 2. Bygningsmyndigheden kan uden retskendelse forlange adgang til en privat ejendom for at undersøge, om der er sket overtrædelse af forordningen eller forskrifter udstedt i medfør af forordningen.

A.

§ 30.

Den til enhver tid værende ejer af en ejendom eller bruger af et areal er forpligtet til at berigtige et lovligt forhold.

Stk. 2. Efterkommer ejeren eller brugeren ikke et af kommunalbestyrelsen meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold, kan det ved dom pålægges ham inden en fastsat tidsfrist under tvang af fortløbende bøder at berigtige forholdet. Forfaldne, men ikke betalte tvangsbøder bortfalder, når berigtigelsen er sket.

Stk. 3. Når et ved dom meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold ikke efterkommes inden for den i dommen fastsatte frist, og inddrivelse af tvangsbøder ikke kan antages at føre til, at den pågældende efterkommer påbuddet, kan kommunalbestyrelsen foretage det fornødne til forholdets berigtigelse på ejerens bekostning.

§ 31.

Advarsel eller bøde idømmes den, der

1) overtræder §§ 3, stk. 1, 2 og 3, 23 og 26,

2) overtræder bestemmelser i en byplan,

3) tilsidesætter vilkår for en tilladelse, der er meddelt i henhold til forordningen eller de i medfør af forordningen udfærdigede forskrifter eller planer,

4) undlader at efterkomme et påbud eller forbud, der er udstedt i henhold til forordningen eller de i medfør af forordningen udfærdigede forskrifter, herunder et påbud om at berigtige et ulovligt forhold.

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes i henhold til forordningen, kan der fastsættes regler om idømmelse af advarsel eller bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

Stk. 3. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, anpartsselskab, andels-selskab eller lignende, kan der pålægges virksomheden som sådan bødeansvar.

§ 32.

Denne landstingsforordning træder i kraft den 1. januar 1981. Således vedtaget af Grønlands Landsting.

Nuuk, den 2. februar 1981

sign.

Jonathan Motzfeldt

sign.

Gunnar Martens

A.

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 4 af 1. december 1982 om bygningsmyndigheden i Grønland.

I medfør af § 25 i landstingsforordning nr. 1 af 2. februar 1981 om arealanvendelse, lands- og byplanlægning og bebyggelse fastsættes:

§ 1.

Grønlands Hjemmestyre er bygningsmyndighed.

§ 2.

Den lokale bygningsmyndighed varetages på Hjemmestyrets vegne af Grønlands tekniske Organisation, lokalt repræsenteret ved GTO's byggetjeneste.

§ 3

Bygningsmyndigheden varetages på grundlag af bestemmelserne i »Grønlands Bygningsreglement 1982«, og de i tilknytning til bygningsreglementet af Hjemmestyret udsendte forskrifter og anvisninger.

§4.

Dispensationer meddeles på Grønlands Hjemmestyres vegne af GTO's rådgivende afdeling, Nuuk, til hvem ansøgninger sendes. Afdelingen orienterer Hjemmestyret om alle trufne afgørelser i dispensationssager.

Stk. 2. Det påhviler den lokale bygningsmyndighed at høre berørte naboer vedr. byggeri, for hvilket der søges dispensation fra bygningsreglementets bestemmelser om bebyggelses højde- og afstandsforhold.

Dispensationer kan først meddeles, når der er forløbet to uger efter, at den lokale bygningsmyndighed har oplyst naboer til den omhandlede ejendom om, hvortil der søges dispensation, og om, at eventuelle bemærkninger kan fremsendes til bygningsmyndigheden inden to uger. Fristen på to uger regnes fra det tidspunkt, hvor den lokale bygningsmyndigheds meddelelse til berørte naboer er kommet frem.

§ 5.

Klager over de af GTO's rådgivende afdeling trufne afgørelser i henhold til § 4 stk. 1 sendes til Grønlands Hjemmestyre.

Stk. 2. Klagefristen er fire uger fra den dag, en afgørelse er meddelt.

A.

§ 6.

Klager over afgørelser truffet i h.t. bygningsreglementet sendes til Landsplanudvalget, der er ankeinstans.

Stk. 2. Klagefristen er fire uger fra den dag, en afgørelse er meddelt.

§ 7.

Overtrædelser straffes i henhold til § 30 og § 31 i Landstingsforordningen om arealanvendelse, lands- og byplanlægning og bebyggelse.

§ 8.

Bekendtgørelsen træder i kraft straks.

Stk. 2. Samtidig ophæves Landsrådsvedtægt af 25. november 1960 om anvendelse af petroleum og olie i skorstenstilsluttede fyringsanlæg i Grønland, Landsrådsvedtægt af 26. maj 1954 om brug af petroleum i Grønland som ændret ved Landsrådsvedtægt af 9. juli 1958, Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 6 af 8. maj 1981 om bygningsmyndigheden i Grønland og Ministeriet for Grønlands Bekendtgørelse af 29. oktober 1962 om bygningsafstande i Grønland.

Grønlands Hjemmestyre, den 1. december 1982.

sign.

Jonathan Motzfeldt

sign.

John E. Jensen

Retningslinier for anvendelsen af Grønlands bygningsreglement 1982.

Landstingsforordning nr. 1 af 2. februar 1981 om arealanvendelse, lands- og byplanlægning og bebyggelse anfører i § 25, at Grønlands Hjemmestyre fastsætter bestemmelser om bygningsmyndigheden og om opførelse, konstruktion og indretning af bygningsværker og andre anlæg. På denne baggrund udsendes Grønlands bygningsreglement 1982.

Samme landstingsforordning fastslår endvidere i sin § 1, at formålet med bygningsmyndighedens varetagelse er at sikre, at bebyggelse udføres og indrettes således, at den frembyder tryghed i sikkerheds-, herunder brand- og sundhedsmæssig henseende, og at medvirke til, at bebyggelse ikke sker i strid med hensynet til befolkningens rekreative interesser og bevarelsen af landskabelige værdier. Bygningsreglementets indhold er fastlagt under indtrykket af denne formålsparagraf.

Bygningsreglementets bestemmelser

Bygningsreglementets bestemmelser er baseret på erfaringer fra de sidste 30 års omfattende byggeri i Grønland. For den grønlandske byggesektor indeholder reglementet derfor ikke væsentlige nyheder.

Samtidig følger bygningsreglementet i systematik og principielle indhold det danske bygningsreglement, og dette sker først og fremmest af praktiske grunde. Et bygningsreglement er et dokument med nær binding til anden lovgivning, til tekniske normer, til tekniske standards, til aktuelle erhvervsliv og til markedsførte materialer. Da en række af disse forudsætninger er beslægtede i det grønlandske og i det danske samfund, har det været naturligt, at det grønlandske bygningsreglement drager nytte af det prøvede og velfungerende danske reglement.

B.

Der er imidlertid foretaget en gennemgribende tilpasning af det danske reglement til de grønlandske forhold. Der er således bl.a. taget hensyn til de grønlandske vind-, sne- og temperaturforhold, og der er taget hensyn til de sociale og de tekniske muligheder for at få byggearbejderne gennemført.

Socialministeriet på Island har i 1979 udsendt et bygningsreglement, og dette følger det danske reglement på samme måde, som det grønlandske gør.

Forskrifter og anvisninger

Som nødvendigt supplement til bygningsreglementet udsendes en række forskrifter, således:

- Lastforskrifter for Grønland
- Forskrifter for betonkonstruktioner i Grønland
- Forskrifter for stålkonstruktioner i Grønland
- Forskrifter for trækonstruktioner i Grønland
- Forskrifter for funderingsarbejder i Grønland
- Forskrifter for oliefyringsanlæg i Grønland
- Forskrifter for gasinstallationer i Grønland
- Forskrifter for elinstallationer i Grønland
- Forskrifter for køleanlæg i Grønland
- Forskrifter for afløbsinstallationer i Grønland
- Forskrifter for beregning af bygningers varmetab i Grønland
- Forskrifter for isoleringsarbejder i Grønland

Da disse forskrifter er knyttet til Dansk Ingeniørforenings normer og vejledninger, og disse er ved at blive principielt omarbejdet, har ovennævnte forskrifter endnu ikke fået en endelig redigering. Der er i stedet udsendt et hæfte: Foreløbige forskrifter med tilknytning til Grønlands bygningsreglement 1982. Dette hæfte vil trinvis blive erstattet af en række hæfter svarende til ovenstående oversigt over forskrifter.

Udover de nævnte forskrifter påtænkes der udarbejdet forskellige praktiske anvisninger, der skal lette anvendelsen af bygningsreglementet. Der skal således i disse anvisninger gøres rede for forskellige tekniske løsninger, som bygningsmyndigheden umiddelbart kan godkende.

B.

Anden lovgivning

En række landstingsforordninger og love med tilhørende bekendtgørelser handler om forhold, det er aktuelt at iagttage ved planlægning, opførelse og ombygning af bebyggelser. Der er således tale om bestemmelser ud over bygningsreglementets - bestemmelser, som overvåges af anden myndighed end bygningsmyndigheden.

En af disse love er Brandlov for Grønland, lov nr. 513 af 21. december 1979. I denne lovs kapitel 4, Om brandfarlige virksomheder m.m., fastlægges, at en række virksomheder og bygningsanlæg skal godkendes af brandkommissionen. Dette gælder virksomheder, hvor der fremstilles, behandles eller anvendes eksplosive, let antændelige og særligt brændbare væsker, luftarter eller stoffer, - og det gælder bygninger eller lignende, hvor særlige brandfarlige forhold er til stede, eller hvor store værdier er udsat for ødelæggelse - og det gælder bygninger, hvor mange mennesker er til stede.

En anden lov, der for visse bygværkers vedkommende kræver særlige godkendelser, er Lov om arbejderbeskyttelse i Grønland, lov nr. 225 af 19. maj 1971. For virksomheder, der omfattes af denne lov, gælder en række specielle bygningsbestemmelser.

Kortfattet gennemgang af Grønlands bygningsreglement 1982

Kap. 1. Almindelige bestemmelser

Dette kapitel indeholder administrative bestemmelser om bygningsmyndighedens sagsbehandlinger og forretningsgange, og disse bestemmelser er i princippet som det danske bygningsreglements. Det er dog ikke fastsat, hvem der skal udøve bygningsmyndigheden i lokalsamfundet, men det anføres, at dette skal foregå i henhold til bekendtgørelse herom.

Kapitlets bestemmelser svarer i øvrigt til dem, der har været anvendt siden 1. marts 1978, da bygningsmyndigheden blev oprettet i Grønland, og GTO sat til at udøve denne.

Kap. 2. Bebyggelsens adgangsforhold

Kapitlets bestemmelser sigter mod praktiske adgangsforhold for bebyggel-

B.

sens daglige brugere og mod forsvarlige forhold for brandvæsenet i tilfælde af brand.

Tilsvarende kapitlet i det danske reglement fastsættes herudover bestemmelser om friarealer med henblik på beboernes opholdsmuligheder og på parkeringsmuligheder. Bestemmelser herom i Grønland forudsættes at blive fastlagt af byplanmyndigheden i forbindelse med udarbejdelse af lokalplaner.

Det danske reglement omhandler endvidere begrebet bebyggelsesprocent som udtryk for bebyggelsens tæthed. Det begreb er ikke søgt overført til grønlandske forhold, idet bl.a. klima, topografi og ejendomsforhold for jord i Grønland gør dette uhensigtsmæssigt.

Kap. 3. Bebyggelsens højde- og afstandsforhold

Det danske bygningsreglement angiver bestemmelser for højdeforhold for bebyggelser, hvor sådanne ikke er fastlagt i lokalplanen.

I GBR er bestemmelser af denne art indtil videre regnet fastlagt alene af lokalplanerne.

Med hensyn til afstandsforhold har man anvendt bestemmelserne fra ministeriets bekendtgørelse af 29. oktober 1962 om bygningsafstande i Grønland. Afgørelser fra nyere tids dispensationspraksis er indarbejdet som fastlagte bestemmelser. Dette anses for forsvarligt, da de etablerede brandkorps og mulighederne for indsætning af moderne slukningsmateriel er blevet væsentligt bedre end i 1960'erne, da ovennævnte bekendtgørelse blev udsendt.

Bestemmelser om lysafstande er ikke optaget i reglementet, idet disse miljømæssige forhold varetages af byplanmyndigheden, særligt i forbindelse med lokalplanlægningen.

Kap. 4. Bygningers indretning

Det er tilstræbt, at bestemmelserne om bygningers indretning skal være så lidt restriktive som muligt. Det bunder i den opfattelse, at der er et udtalt behov for at eksperimentere på dette område. Boligernes indretning har f.eks. hidtil været stærkt præget af danske levevaner, men der er i nyere

B.

tid fremkommet brugerønsker om en større og friere tilpasning til de grønlandske livsbetingelser. Det vil være uheldigt, hvis reglementet skulle hæmme en udvikling på dette område. De bestemmelser, der er medtaget om bygningers indretning, er derfor alene af sikkerhedsmæssig art - først og fremmest med det formål at beskytte brugerne i tilfælde af brand.

Med hensyn til rumhøjder i boliger fastlægger reglementet minimum 230 cm - i enfamiliehuse, rækkehuse og lignende dog minimum 210 cm. Heroverfor står det danske reglement med krav om minimum henholdsvis 250 cm og 230 cm. På tilsvarende måde er også bestemmelser om rumindhold, om gulvarealer, trapper og om trappers bredde, grund og stigning lempet væsentligt i forhold til danske bestemmelser. Mere generelt er der endvidere åbnet adgang for dispensationer fra kapitlets bestemmelser i forbindelse med byggeri på isolerede steder, hvor stedets forudsætninger og brugernes behov gør en særlig tilpasning påkrævet. Adgang til dispensation anvises også ved ombygning af ældre bygninger.

Lov om arbejderbeskyttelse i Grønland indeholder som tidligere omtalt en række bygningsbestemmelser, som er skærpende i forhold til GBR's bestemmelser.

Kap. 5. Konstruktive bestemmelser

Ved dimensionering og udførelse af bygningskonstruktioner i Grønland må man, som det hidtil har været tilfældet, gøre brug af Dansk Ingeniørenings normer og DS-standard. Det vil have uoverskuelige konsekvenser at forlade dette grundlag. Disse normer og standards skal tilpasses de grønlandske fysiske og håndværksmæssige forhold. Der må derfor som angivet i dette kapitel udsendes forskrifter, som nærmere behandler forudsætninger for anvendelse af de nævnte danske normer og standards i Grønland.

Når disse forskrifter udsendes særskilt og altså ikke indgår i reglementets tekst, skyldes det ønsket om, at forskrifterne kan revideres eller ajourføres uafhængigt af dette. Der er den samme praksis i Danmark og på Island.

Kap. 6. Brandforhold

Bestemmelserne i dette kapitel er i det danske bygningsreglement i stor udstrækning bundet til bebyggelsernes og byggegrundenes ejendomsforhold.

B.

Naboskel og afstande til naboskel er således en primær synsvinkel at fastlægge de brandtekniske bestemmelser for bygningers udformning og materialevalg efter. I Grønland er en sådan betragtningsmåde ikke mulig, og der er derfor alene fastlagt bestemmelser baseret på begreberne brandceller og brandsektionering. Dette har givet mulighed for en forenkling af de grønlandske bestemmelser og af den lokale administrering af disse.

Med denne ændring er så de danske bestemmelser anvendt, og reglementet kan drage fordel af det omfattende erfaringsmateriale, der foreligger i Danmark.

Kap. 7. Fugtisolering

De danske bestemmelser om fugtophobning i bygningskonstruktioner er i nogen udstrækning blevet skærpet. Årsagen hertil er den større fugtbelastning af ydervægge, tagkonstruktioner og gulvkonstruktioner, forårsaget først og fremmest af de langvarige perioder med lave udetemperaturer. Boligvaner og den usikre kvalitet af arbejdsudførelsen er også taget i betragtning.

Kap. 8. Varmeisolering

De grønlandske bestemmelser om isoleringstykkelse følger stort set de danske. Når man således ikke skærper kravene på dette punkt svarende til de længere og strengere vinterperioder i Grønland, skyldes det bygningernes konstruktive forhold. Større isoleringstykkelse vil medføre byggeri, der bryder de håndværksmæssige traditioner og de traditionelle materialevalg, og dette vil kræve en langvarig tilpasningsperiode. Det anses dog for sandsynligt, at det bliver nødvendigt at få løst de problemer i løbet af en forholdsvis begrænset årrække, således at der kan stilles forøgede isoleringskrav.

Der er imidlertid på anden måde taget hensyn til de grønlandske forhold. De samme krav, som i Danmark stilles til isolering for rum med en opvarmningstemperatur på minimum 18°C, gælder i Grønland for rum med en opvarmningstemperatur ned til 10°C. Der er endvidere i bestemmelserne for vinduer og yderdøre taget hensyn til det langt strengere klima i Grønland.

B.

Kap. 9. Lydforhold

Bestemmelserne om lydforhold og lydisolering er meget summariske, men i princippet som de danske. Bestemmelserne er angivet som retningslinier og konkrete eksempler.

De danske bestemmelser er baseret på, at lydforhold i bygninger kan undersøges af Byggeriets akustiske Målestation. Det vil ikke være praktisk at gennemføre en tilsvarende ordning i Grønland.

Kap. 10. Ildsteder og skorstene

Kap. 11. Ventilation

Kap. 12. Installationer m.m.

Disse tre kapitler omhandler en lang række tekniske bestemmelser, som i princippet svarer til bestemmelserne i Danmark. Der er dog foretaget væsentlige forenklinger og tillempninger til de grønlandske forhold. Dette er imidlertid sket med skyldig hensyntagen til, at sikkerhed mod brand og fysisk overlast på brugere holdes på samme niveau som i Danmark.

Anneks C

Brandtekniske begreber og eksempler

C.1. Indledning

Nærværende anneks til Grønlands Bygningsreglement, i det følgende benævnt GBR, knytter sig specielt til reglementets kapitel 6: Brandforhold. Således tilgodeser anneksets eksempler ikke nødvendigvis samtidig, de krav, der stilles andetsteds i GBR.

Brandtekniske begreber og klassifikationer anvendt i reglementet, men ikke nærmere forklaret der, er defineret eller forklaret i dette anneks, og eksempler er givet på materialer, beklædninger og konstruktioner, der uden særlig dokumentation umiddelbart tilfredsstiller de for disse begreber og klassifikationer stillede krav.

Ønskes mere udførlige oplysninger om forudsætninger m.m. end givet i det efterfølgende, må der henvises til det danske bygningsreglement med tilhørende bilag og tillæg, i det følgende benævnt BR.

C.2. Indholdsoversigt

C.3. Begreber

.1 Brandteknisk klassifikation af bygningsdele

.1.1 BS-bygningsdel

.1.2 BD-bygningsdel

.1.3 F-bygningsdel

.2 Tagelement med kort kollapstid

.3 Supplerende begreber anvendt i dette anneks

.3.1 Temperaturstabil mineraluld

.3.2 Fastholdt mineraluld

.3.3 Brandteknisk fast forbindelse

C.4. Materialer - Klassifikation

.1 Ubrændbart materiale

C.

.2 Klasse A materiale

.3 Klasse B materiale

C.5. Beklædninger - klassifikation og eksempler

.1 Klasse 1 beklædning

.2 Klasse 2 beklædning

.3 Brandmæssigt egnet gulvbelægning

.4 Brandmæssigt egnet tagbeklædning

C.6. Bygningsdele - brandklassificerede eksempler

.1 Rumafgrænsede loft og skråvægge (ikke-bærende)

.2 Etageadskillelser (bærende)

.3 Dragere

.4 Søjler

.5 Vægge - ikke-bærende

.6 Vægge - bærende

C.3 Begreber

C.3.1 Brandteknisk klassifikation af bygningsdele

Bygningsdele klassificeres brandteknisk i overensstemmelse med DS 1052.1 (bygningsdele eksklusive døre) på baggrund af brandteknisk prøvning efter DS 1051.1. Tilsvarende klassificeres døre i overensstemmelse med DS 1052.2 på baggrund af prøvning efter DS 1051.2.

Der benyttes følgende 3 klasser:

BS-bygningsdele = brandsikre bygningsdele

BD-bygningsdele = branddrøje bygningsdele

F-bygningsdele = flammestoppende bygningsdele

Tidsrummet, hvori en bygningsdel opfylder den brandtekniske klasse, angives i minutter (f.eks. 30, 60, 90, eller 120) umiddelbart efterfølgende klassebetegnelsen, f.eks. »BS-bygningsdel 60«.

Endvidere angives om bygningsdelen er klassificeret som:

bærende

adskillende

bærende og adskillende,

C.

f.eks. »bærende BS-bygningsdel 60« eller »bærende og adskillende BD-væg 90«.

De under C.6 Bygningsdele - brandklassificerede eksempler angivne klassifikationer forudsætter, at alle etageadskillelser og alle vægge blandt eksemplerne har adskillende funktion, og at alle dragere og søjler har bærende funktion, uden at dette er angivet i klassifikationsbetegnelsen.

C.3.1.1 BS-bygningsdel

I en brandsikker bygningsdel må kun indgå ubrændbare materialer.

For bærende BS-bygningsdele må prøvelegemet ved den brandtekniske prøvning ikke bryde sammen på en sådan måde, at det ikke længere er istand til at opfylde den tilsigtede bærende funktion.

For adskillende BS-bygningsdele må der ikke under prøvningen opstå svigt af de adskillende og isolerende funktioner. Det vil sige:

- a. Der må ikke i prøvelegemet opstå revner, huller eller andre åbninger, hvorigennem flammer eller varme gasser kan passere.
- b. Middelttemperaturen på prøvelegemets upåvirkede side må ikke overstige begyndelsestemperaturen med mere end 140°C, og maksimumtemperaturen på prøvelegemets upåvirkede side må ikke overstige begyndelsestemperaturen med mere end 180°C.

For bærende og adskillende BS-bygningsdele gælder kravene for bærende BS-bygningsdele samtidig med kravene for adskillende BS-bygningsdele.

C.3.1.2 BD-bygningsdel

En branddrøj bygningsdel kan bestå helt eller delvist af brændbare materialer. Iøvrigt gælder de samme bestemmelser som for BS-bygningsdel.

Den principielle forskel mellem de to typer af bygningsdele består i, at den brandsikre bygningsdel stadig er intakt ved prøvetidens udløb, medens det tillades, at en branddrøj bygningsdel kort efter prøvningens afslutning brænder igennem og dermed giver adgang for videre brandudbredelse.

C.

C.3.1.3 F-bygningsdel

En flammestoppende bygningsdel forekommer kun som adskillende bygningsdel. Den kan bestå helt eller delvist af brændbare materialer. Den er karakteriseret ved, at den i den angivne tid kan opretholde den adskillende funktion på en sådan måde, at kun en begrænset varmemestrøm går gennem bygningsdelen.

Til F-bygningsdele stilles der ikke krav vedr. isolation (se C.3.1.1 b). Derimod stilles der krav vedr. varmeafgivelse fra prøvelegemets upåvirkede side.

Prøvning af F-bygningsdele sker efter DS 1051.3 (Brandprøvning - Modstandsevne mod brand - Glaspartier), også for F-bygningsdele, der ikke kan betegnes som glaspartier.

C.3.2 Tagelement med kort kollapseid

Ved et tagelement (f.eks. lyspanel eller ovenlys) med kort kollapseid forstås et tagelement, som hurtigt mister styrken, når det udsættes for varme fra en brand, hvorved der tilvejebringes åbninger, således at brandgasser kan slippe ud. (Se iøvrigt BR)

C.3.3 Supplerende begreber anvendt i dette annek

C.3.3.1 Temperaturstabil mineraluld

Ved en temperaturstabil mineraluld forstås et mineraluldbaseret isolationsmateriale, som i det væsentlige bevarer sin isoleringsevne, når det udsættes for høje temperaturer. (Se iøvrigt BR).

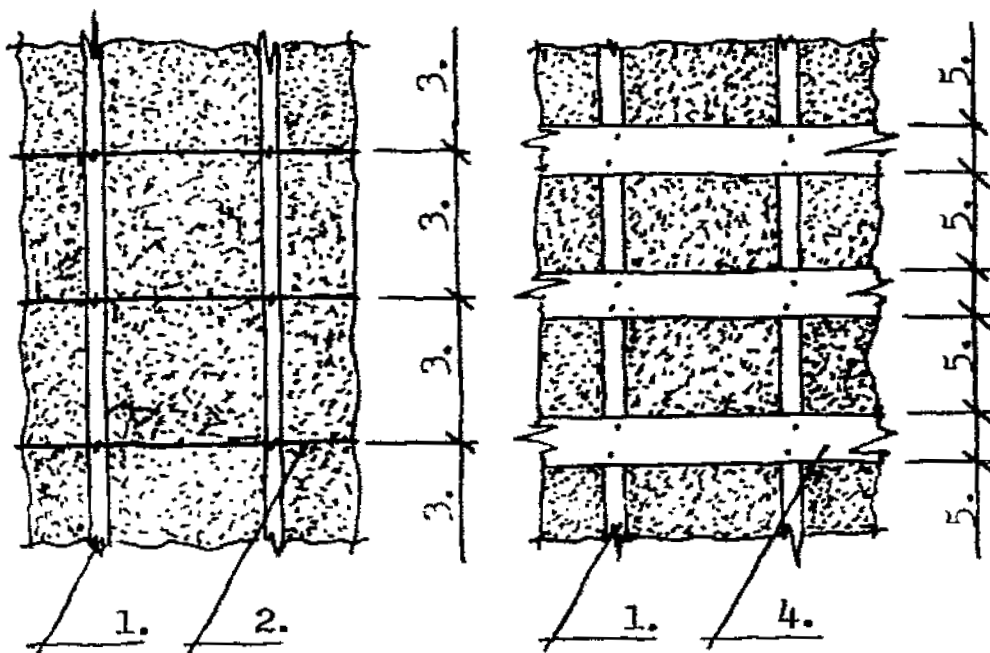
C.3.3.2 Fastholdt mineraluld

Med fastholdt mineraluld forstås, at mineraluld er indbygget i konstruktionen på en sådan måde, at den under brandpåvirkning ikke løsgøres, men forbliver på plads i hele brandprøvetiden.

For vandrette og lodrette konstruktioner kan fastholdelse ske med 2 mm jerntråd pr. 30 cm eller med spredt forskalling bestående af 19 mm brædder med højst 20 cm afstand: for lodrette konstruktioner kan fastholdelse ske med mindst 50 mm søm pr. 30 cm, der fra kanten når 35 mm ind i mineralulden. (Se figur).

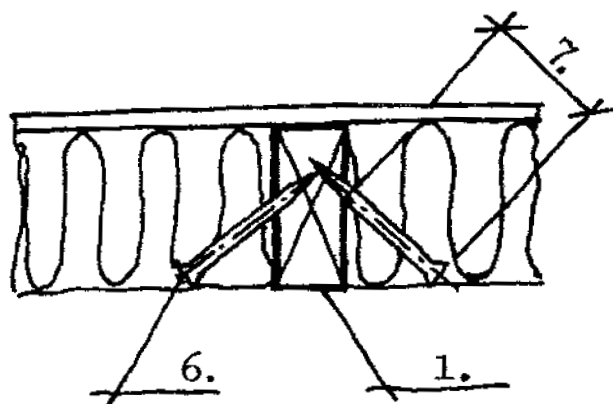
C.

Figur C.3.3.2 Fastholdt mineraluld

a. vandrette og lodrette konstruktioner

1. Stolper eller spær.
2. 2 mm galv. jerntråd.
3. højst 30 cm.
4. 19 mm forskallingsbrædder.
5. højst 20 cm frit.

b. lodrette konstruktioner

6. mindst 50 mm søm pr. 30 cm.
7. mindst 35 mm.
1. Stolpe.

C.

C.3.3.3 Brandteknisk fast forbindelse

Med brandteknisk fast forbindelse mellem materialer (lag) i beklædninger forstås, at materialerne (lagene) uden mellemliggende hulrum er fastholdt på en sådan måde, at de ikke adskilles under den brandtekniske prøvning. Brandteknisk fast forbindelse kan udføres ved limning med udfyldende vandfast lim, tæt sammensømning i sømrækker med højst 60 cm afstand eller lign.

C.4 Materialer - klassifikation

Materialer klassificeres brandteknisk i faldende rækkefølge efter deres brandforebyggende egenskaber som

- *Ubrændbart materiale,*
- *Klasse A materiale,*
- *Klasse B materiale.*

Når der kræves materiale mindst som klasse A materiale, vil således også ubrændbart materiale kunne anvendes, men ikke klasse B materiale. Kræves der materiale mindst som klasse B materiale, vil også klasse A eller ubrændbart materiale kunne anvendes.

Klassifikationen sker på baggrund af standardiseret prøvning efter ligeledes standardiserede kriterier vedrørende materialets

- antændelighed
- bidrag til brandudbredelse
- røgudvikling.

C.4.1 Ubrændbart materiale

Ved et ubrændbart materiale forstås et materiale, som opfylder de i DS 1057.1: Brandteknisk klassifikation - Byggematerialer - Ubrændbarhed anførte klassifikationskrav på baggrund af prøvning efter DS 1056.1: Brandprøvning - Byggematerialer - Ubrændbarhed.

C.4.2 Klasse A materiale

Ved et klasse A materiale forstås et materiale, som er

- svært antændeligt
- svagt brandudbredende
- svagt røgudviklende

C.

Klassifikationskravene fremgår af DS 1065.1: Brandteknisk klassifikation af byggematerialer - Klasse A og klasse B materialer på baggrund af prøvning efter DS 1058.1 (vedr. antændelighed) og DS 1058.2 (vedr. brandudbredelse og røgudvikling).

C.4.3 Klasse B materiale

Ved et klasse B materiale forstås et materiale, som er

- ikke let antændeligt
- moderat brandudviklende
- moderat røgudviklende.

Klassifikationskravene fremgår af DS 1056.1: Brandteknisk klassifikation af byggematerialer - Klasse A og B materialer med prøvning efter DS 1058.3 (vedr. antændelsestemperatur og flammespredning).

C.5 Beklædninger - klassifikation og eksempler

I bygningsreglementet benyttes to brandtekniske klassifikationer for beklædninger: *klasse 1 og klasse 2*.

En klasse 1 beklædning er brandteknisk bedre end en klasse 2 beklædning, og vil således også kunne anvendes, når der er krævet beklædning mindst som klasse 2 beklædning.

De nærmere klassifikationskrav fremgår af DS 1065.2 på baggrund af prøvning efter DS 1060.1: Brandteknisk prøvning - Beklædninger - Brandbeskyttelsesevne.

C.5.1 Klasse 1 beklædning

En klasse 1 beklædning

- har overfladebrandtekniske egenskaber som et klasse A materiale
- giver mindst 10 minutters beskyttelse mod antændelse af bagved liggende brandbart materiale og mod brand i eventuelle hulrum.

Følgende materialer kan anvendes med mindst den angivne tykkelse, fastgjort med søm, skruer eller hæfteklammer anbragt i rækker, hvis indbyrdes afstand for pladebeklædninger højst er 60 cm og for bræddebeklædninger højst er 100 cm, og med eller uden bagved liggende hulrum (se figur C.5.1):

C.

- a. Rør og 12 mm kalkpuds.
8 mm fiberarmeret kalciumsilikatplader
8 mm fiberarmeret cementplader
13 mm gipsplader
9 mm af Boligministeriet godkendte gennembrandimprægnerede krydsfinerplader
22 mm af Boligministeriet godkendte gennembrandimprægnerede, sammenpløjede brædder.
- b. Homogene bygningsdele af de under a. nævnte materialer i større tykkelser, eller af klasse A materialer iøvrigt i større tykkelser.
- c. De under a. nævnte materialer i mindre tykkelser, klasse A materiale iøvrigt i mindre tykkelser, eller træuldbetonplader efter DS 422, når op-sætning sker i brandteknisk fast forbindelse med BS-konstruktion eller klasse 1 beklædning.

C.5.2 Klasse 2 beklædning

En klasse 2 beklædning

- har overfladebrandtekniske egenskaber som et klasse B materiale
- giver mindst 10 minutters beskyttelse mod antændelse af bagved liggende mere brændbart materiale, eller mod dobbeltsidig brand i eventuelle hulrum.

C.5.2.1 Uden bagved liggende hulrum kan anvendes følgende materialer med mindst den angivne tykkelse, fastholdt til underlaget med højst 60 cm afstand for pladematerialer, 100 cm for brædder (se figur C.5.1):

- a. 15 mm sammenpløjede brædder.
9 mm af Boligministeriet godkendte gennembrandimprægnerede, sammenpløjede brædder.
9 mm spånplader med rumvægt mindst 600 kg/m³.
9 mm træfiberplader med rumvægt mindst 500 kg/m³.
7,5 mm krydsfinerplader med rumvægt mindst 500 kg/m³.
6 mm af Boligministeriet godkendte gennembrandimprægnerede krydsfinerplader.
9 mm gipsplader
- b. Homogene bygningsdele af de under a. nævnte materialer i større tyk-

C.

kelse eller af klasse B materialer iøvrigt i større tykkelser.

c. De under a. nævnte materialer i *mindre tykkelser*, eller klasse A eller klasse B materialer iøvrigt i mindre tykkelser, når opsættelse sker i brandteknisk fast forbindelse med klasse 1 eller 2 beklædning eller med BS- eller BD-konstruktion.

d. Beklædninger sammensat af flere lag når:

- de anvendte materialer mindst er klasse B materialer,
- mindst 1 lag er i pladeform og mindst 3 mm tykt,
- lagene er i brandteknisk fast forbindelse,
- beklædningen er mindst 9 mm tyk.

(De således sammensatte beklædninger anses samtidig at være »i pladeform«.)

C.5.2.2 Med bagved liggende hulrum kan anvendes følgende beklædninger med mindst den angivne tykkelse, fastgjort med søm, skruer eller hæfteklammer anbragt i rækker, hvis indbyrdes afstand er højst 60 cm for pladematerialer og højst 100 cm for brædder (se figur C.5.1):

a. 22 mm sammenpløjede brædder.

9 mm spånplader med rumvægt mindst 600 kg/m³.

9 mm træfiberplader med rumvægt mindst 600 kg/m³.

9 mm krydsfinerplader med rumvægt mindst 500 kg/m³.

9 mm gipsplader.

b. Homogene bygningsdele af de under a. nævnte materialer i *større tykkelse*, eller af klasse B materialer iøvrigt i større tykkelser.

c. De under a. nævnte materialer i *mindre tykkelse*, eller klasse A eller B materialer iøvrigt i mindre tykkelser, når opsættelse sker i brandteknisk fast forbindelse med klasse 1 eller 2 beklædning, eller med BS- eller BD-konstruktion.

d. Beklædninger sammensat af flere lag, når:

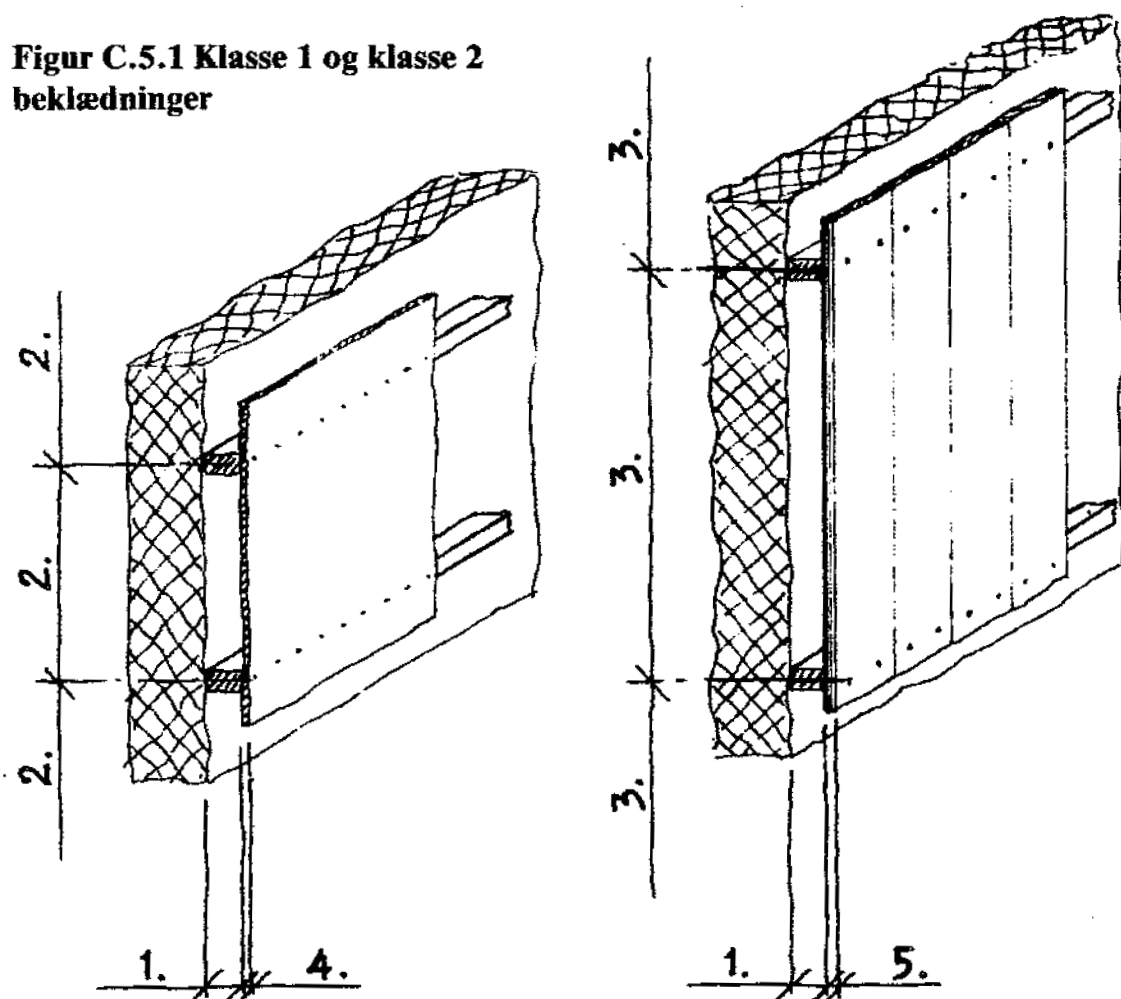
- de anvendte materialer mindst er klasse B materialer,
- mindst 1 lag er i pladeform og mindst 3 mm tykt,

C.

- lagene er i brandteknisk fast forbindelse,
- beklædningen er mindst 15 mm tyk.

(De således sammensatte beklædninger anses samtidig for at være »i pladeform«.)

Figur C.5.1 Klasse 1 og klasse 2 beklædninger

1. Eventuelle lister, og dermed eventuelle hulrum. Udfyldes hulrum med mineraluld, kan der brandteknisk ses bort fra hulrummet.
2. Højst 60 cm mellem fastgørelsesrækker for pladebeklædninger.
3. Højst 100 cm mellem fastgørelsesrækker for

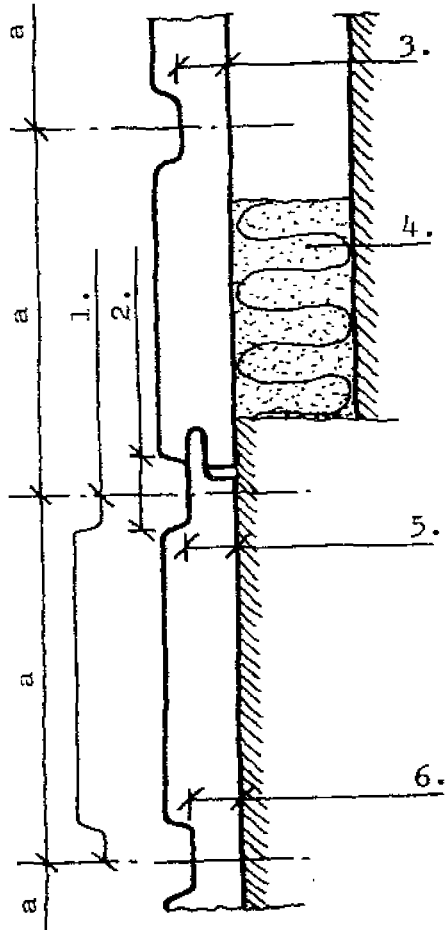
- bræddebeklædninger.
4. Pladetykkelse mindst som angivet i C.5.1 for kl. 1 beklædning og mindst som angivet i C.5.2 for kl. 2 beklædning.
5. Tykkelse af bræddebeklædning mindst som angivet i C.5.1 for kl. 1 beklædning, og mindst som angivet i C.5.2 for kl. 2 beklædning.

C.

C.5.2.3 Profilering af klasse 2 beklædning kan ske, såfremt følgende vilkår opfyldes (se figur C.5.2.3):

- a. beklædningens profilerede overflade må ved profileringen ikke forøges til mere end 125 % af det plane areal.
- b. Beklædningens tykkelse må ved profileringen ikke på noget sted reduceres til mindre end:
15 mm for bræddebeklædninger med bagved liggende hulrum,
9 mm for bræddebeklædninger uden bagved liggende hulrum,
7,5 mm for pladebeklædninger.
- c. Den del af beklædningen, hvis tykkelse er mindre end angivet i C.5.2.1 og C.5.2.2 må ikke overstige 20 % af beklædningens plane areal.

Figur C.5.2.3 Klasse 2 beklædning

1. Højst $a + 25\%$.
2. Højst 20 % af a .
3. Ikke mindre end 15 mm for bræddebeklædning med bagved liggende hulrum.
4. Eventuel udfyldning med mineraluld (ikke-brændbart materiale). Der kan da brandteknisk ses bort fra hulrummet.
5. Ikke mindre end 9 mm for bræddebeklædninger uden bagved liggende hulrum (eller ved udfyldning som 4).
6. Ikke mindre end 7,5 mm for pladebeklædning med eller uden bagved liggende hulrum.

C.

C.5.3 Brandmæssigt egnet gulvbelægning

Gulvbelægninger, der skal være brandmæssigt egnede til anvendelse i flugtveje m.v., må højst være:

- moderat brandudbredende
- moderat røgudviklende

(For de nærmere kriterier henvises til DS 1063.2: Brandteknisk klassifikation - Gulvbelægninger, efter prøvning i overensstemmelse med DS 1059.2: Brandteknisk prøvning - Gulvbelægninger - udbredelse og røgudvikling.)

Som brandmæssigt egnet gulvbelægning kan anvendes:

- Belægning af ubrændbart materiale, f.eks. beton og terrazzo.
- Linoleum, højst 7 mm tykt.
- PVC-gulvbelægning, kompakt, højst 4 mm tykt.
- Støbeasfalt med et asfaltindhold på højst 15 %.
- Tæppebelægning godkendt af Boligministeriet.
- 22 mm sammenpløjede gulvbrætter.
- Belægning af træ i brandteknisk fast forbindelse med ubrændbart underlag.

C.5.4 Brandmæssigt egnede tagdækninger

En brandmæssigt egnet tagdækning skal være

- moderat brandudbredende.

(For de nærmere kriterier henvises til DS 1063.1: Brandteknisk klassifikation - Tagdækninger, efter prøvning i overensstemmelse med DS 1059.1: Brandteknisk prøvning - Tagbeklædninger - Udbredelse.)

Som brandmæssigt egnet tagdækning kan anvendes:

- Tagdækning af ubrændbart materiale, f.eks. metalplader, tagplader af fiberarmeret cement og tagsten af tegl eller beton.
- Tagpap på ubrændbart underlag, f.eks. beton eller letbeton.
- Tagpap på mineraluld.
- Tagpap på tagplader af træuldbeton efter DS 422.
- Tagpap på sammenpløjede brætter eller krydsfinerplader.

C.

C.6 Bygningsdele - brandklassificerede eksempler

De efterfølgende eksempler på bygningsdele tilfredsstillende umiddelbart, uden særlig dokumentation eller prøvning, de i reglementet opstillede brandtekniske krav. De nævnte konstruktioner og materialer forudsættes i kvalitet og udførelse at være i overensstemmelse med Dansk Ingeniørforenings konstruktionsnormer med de skærpselser (hvor relevant), der fremgår af Hjemmestyrets forskrifter.

Eksemplerne er grupperet efter konstruktiv funktion (etageadskillelser, dragere, søjler, vægge, osv.) i rækkefølgen ikke-bærende til bærende, og med voksende brandteknisk klassifikation inden for hver gruppe.

Foreskrives mindst en given F-, BD- eller BS-klassifikation, vil en F-bygningsdel brandteknisk kunne erstattes med en højere F-klassifikation, eller med en bygningsdel med mindst samme BD- eller BS-klassifikation, når denne har mindst samme F-egenskaber. Tilsvarende vil en BD-bygningsdel kunne erstattes med en BS-bygningsdel.

C.6.1 Rumafgrænsende loft og skråvægge (ikke-bærende)

C.6.1.1 BD-etageadskillelse 30

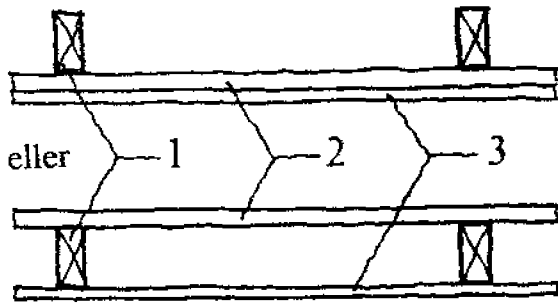
- a. 22 mm sammenpløjede brædder på den ene side med mindst klasse 2 beklædning i pladeform.
- b. 22 mm spånplade med rumvægt mindst 600 kg/m³.
- c. Loftkonstruktion udfyldt med mindst 100 mm fastholdt mineraluld i pladeform, afdækket med vindtæt lag, på undersiden med mindst klasse 2 beklædning, der eventuelt kan være perforeret med indtil 25 % åbninger. Beklædningen skal opsættes uden bagved liggende hulrum.
- d. Loftkonstruktion udfyldt med mindst 100 mm fastholdt mineraluld type A* i pladeform, afdækket med vindtæt lag på undersiden med mindst klasse 2 beklædning.
- e. Akustikloft BD-30 for boliger, institutioner, skoler og industribyggeri.

(Se figurer a. - e.)

* Ved mineraluld af type A forstås mineraluld med basisvarmeledningstal $\lambda_{10} = 0,033$ W, jf. DIF's »Regler for beregning af bygningers varmetab«, DS 418.

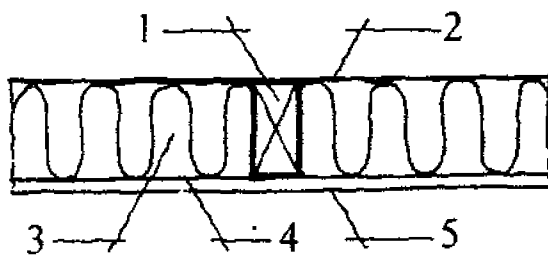
C.

Figur C.6.1.1 a og b

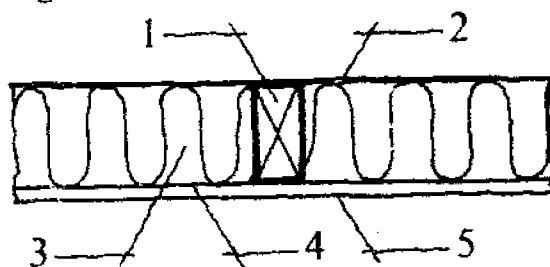
1. Spær.
2. 22 mm sammenpløjede brædder.
3. Klasse 2 beklædning i pladeform.

Figur C.6.1.1 c

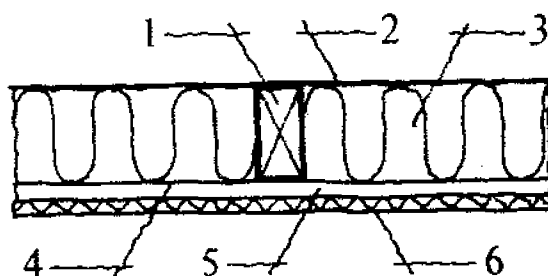
1. Spær.
2. Evt. vindtæt lag.
3. Mindst 100 mm fastholdt mineraluld i pladeform.
4. Dampspærre.
5. Mindst kl. 2 beklædning uden bagved liggende hulrum. Beklædningen kan være perforeret med indtil 25 %.

Figur C.6.1.1 d

1. Spær.
2. Evt. vindtæt lag.
3. Mindst 100 mm fastholdt mineraluld type A i pladeform.
4. Dampspærre.
5. Mindst kl. 2 beklædning.

Figur C.6.1.1 e

1. Spær.
2. Evt. vindtæt lag.
3. 100 mm fastholdt mineraluld type A i pladeform.
4. Dampspærre.
5. Forskalling (afstand tilpasset beklædningspladens dimension).
6. Akustikplade (kl. 1 beklædning) opsat med opsætningshager eller lignende.

C.

C.6.1.2 BD-skråvægge 30

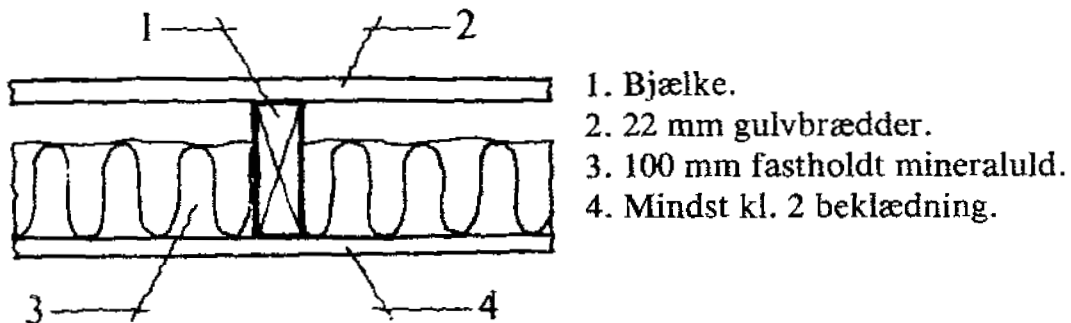
— som for BD-etageadskillelse 30, se C.6.1.1.

C.6.2 Etageadskillelser (bærende)

C.6.2.1 BD-etageadskillelse 30

Træbjælkelag med 22 mm gulvbrædder, 100 mm fastholdt mineraluld og mindst klasse 2 beklædning på undersiden. (Se figur.)

Figur C.6.2.1

C.6.2.2 BD-etageadskillelse 60

a. Træbjælkelag med 22 mm gulvbrædder, 50 mm indskud af træuldbe-
ton, ler, mineraluld eller tilsvarende materiale oplagt på 19 mm indskuds-
brædder, undersiden beklædt med 19 mm forskalling samt rør og 12 mm
kalkpuds eller med dobbelt, mindst klasse 2 beklædning, den skjulte be-
klædning i pladeform.

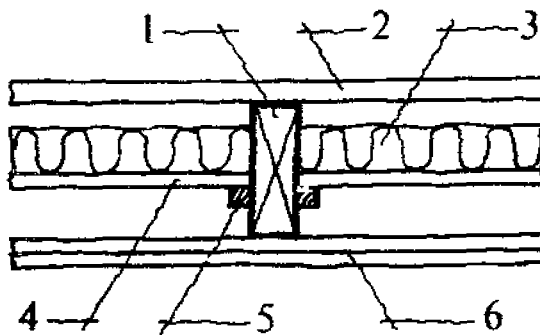
b. Træbjælkelag med 22 mm gulvbrædder, 100 mm fastholdt, temperatur-
stabil mineraluld i pladeform og mindst klasse 2 beklædning.

c. Træbjælkelag med 22 mm gulvbrædder, 100 mm mineraluld fastholdt
med 2 mm jerntråd pr. 30 cm og beklædning på undersiden med 19 mm
forskalling samt rør og 12 mm kalkpuds eller med dobbelt, mindst klasse 2
beklædning, den skjulte beklædning i pladeform.

(Se figurer a. - c.)

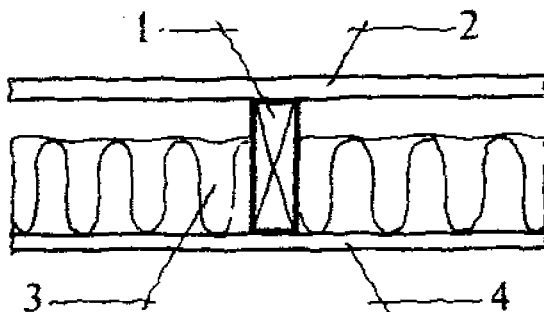
C.

Figur C.6.2.2 a

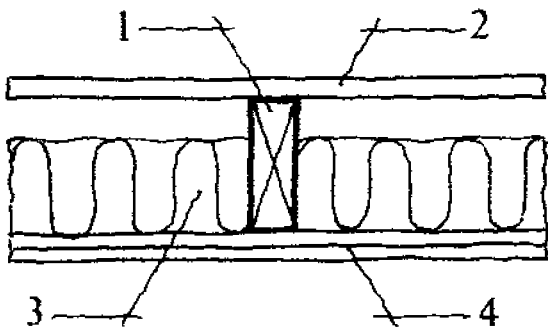
1. Bjælke
2. 22 mm gulvbrædder.
3. 50 mm mineraluld, træbeton, ler eller tilsvarende.
4. 19 mm indskudsbrædder.
5. Bæreliste.
6. 19 mm forskalling med rør og 12 mm kalkpuds eller dobbelt, mindst klasse 2 beklædning i pladeform).

Figur C.6.2.2 b

1. Bjælke.
2. 22 mm gulvbrædder.
3. 100 mm fastholdt temperaturstabil mineraluld i pladeform.
4. Mindst kl. 2 beklædning.

Figur C.6.2.2 c

1. Bjælke.
2. 22 mm gulvbrædder.
3. 100 mm mineraluld fastholdt til bjælkerne med 2 mm galv. jerntråd pr. 30 cm.
4. 19 mm forskalling med rør og 12 mm kalkpuds eller dobbelt, mindst kl. 2 beklædning (den skjulte beklædning i pladeform).

C.6.2.3 BD-etageadskillelser 90

BD-etageadskillelse 60 på undersiden beklædt med

a. 2 x 13 mm gipsplader med forskudte samlinger eller

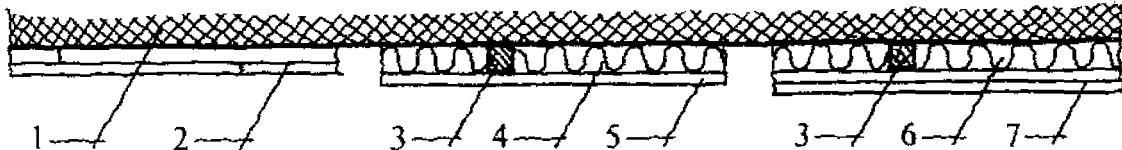
b. 25 mm fastholdt, temperaturstabil mineraluld i pladeform og klasse 1 beklædning i pladeform eller

C.

c. 25 mm fastholdt mineraluld i pladeform og 2 lag mindst klasse 2 beklædning, den skjulte beklædning i pladeform.

(Se figurer a. - c.)

Figur C.6.2.3 a. - c.

1. Bærende BD-etageadskillelse 60.
2. 2 x 13 mm gipsplader med forskudte samlinger.
3. Liste.
4. 25 mm fastholdt temperaturstabil mineraluld i pladeform.

5. Kl. 1 beklædning i pladeform.
6. 25 mm fastholdt mineraluld i pladeform.
7. Dobbelt, mindst kl. 2 beklædning (den skjulte beklædning i pladeform).

C.6.2.4 BS-etageadskillelse 60

a. 80 mm massiv armeret betonplade.

b. 100 mm dæk af armerede letbetonelementer.

C.6.3 Dragere

C.6.3.1 BD-dragere 30

Dragere af stålprofiler indklædt med mindst

a. 22 mm sammenpløjede brædder eller

b. 19 mm spånplader eller træfiberplader med rumvægt mindst 600 kg/m³ eller

c. 19 mm krydsfinerplade med rumvægt mindst 500 kg/m³.

C.6.3.2 BD-dragere 60

Dragere af stålprofiler indklædt med mindst

a. 22 mm spånplade eller træfiberplade med rumvægt mindst 600 kg/m³ eller

C.

b. 22 mm krydsfinerplade med rumvægt mindst 500 kg/m³.

C.6.3.3 BS-dragere 60

a. Armeret betondrager med mindst 20 mm dæklag på hovedarmeringen.

b. Drager af forspændt beton med mindst 5 mm bøjler pr. 30 cm omslutende hovedarmeringen og med mindst 25 mm dæklag. Mindste tværmål 80 mm og mindste tværsnit 400 cm², for dragere sammenstøbt med mindst 80 mm betondæk dog mindst 200 cm².

c. Drager af stålprofiler omstøbt med mindst 25 mm beton armeret med strækmetal, 1,4 kg/m², eller svejst net af mindst 2,5 mm tråd og højst 100 mm maskevidde, placeret 15 mm fra overfladen, med fuldstændig udfyldning med ubrændbart materiale af eventuelle hulrum mellem flanger og lign. Indvendige hulrum i profiler med tæt lukket tværsnit må ikke udstøbes.

C.6.3.4 BS-dragere 120

a. Armeret betondrager med mindst 30 mm dæklag på hovedarmeringen.

b. Drager af stålprofiler omstøbt med mindst 40 mm beton armeret med strækmetal, 1,4 kg/m², eller svejst net af mindst 2,5 mm tråd og højst 100 mm maskevidde placeret 15 mm fra overfladen, med fuldstændig udfyldning med ubrændbart materiale af eventuelle hulrum mellem flanger og lign. Indvendige hulrum i profiler med tæt lukket tværsnit må ikke udstøbes.

C.6.4 Søjler

C.6.4.1 BD-søjler 60

Søjle af stålprofiler eller rør indklædt med mindst 22 mm sammenpløjede brædder eller med 22 mm spånplade eller træfiberplade med rumvægt mindst 600 kg/m³ eller 22 mm krydsfiner med rumvægt mindst 500 kg/m³.

C.6.4.2 BS-søjler 60

a. Søjle af armeret beton med mindste tværsnit på 400 cm² og et mindste tværmål på 180 mm.

b. 300 x 300 mm søjle af uarmeret beton.

C.

c. Søjle af stålprofiler eller rør omstøbt med mindst 25 mm beton armeret med strækmetal, 1,4 kg/m², eller svejst net af mindst 2,5 mm tråd og højst 100 mm maskevidde, placeret 15 mm fra overfladen, med fuldstændig udfyldning med ubrændbart materiale af eventuelle hulrum mellem flanger og lign. Indvendige hulrum i profiler med tæt lukket tværsnit må ikke udstøbes.

C.6.4.3 BS-søjler 120

a. 230 x 230 mm søjle af teglsten.

b. 300 x 300 mm armeret betonsøjle med mindst 30 mm dæklag.

c. 250 x 250 mm armeret betonsøjle med mindst 25 mm dæklag, armeret med svejst net af mindst 2,5 mm tråd og højst 100 mm maskevidde, placeret 15 mm fra overfladen.

d. Søjle af stålprofiler eller rør ommuret med mindst 55 mm murværk af teglsten (massive eller mangehulsten), kalksandsten, betonsten, klinkerbetonsten eller molersten i forbandt med fuldstændig udfyldning med ubrændbart materiale af eventuelle hulrum mellem flanger og lign. Indvendige hulrum i profiler med tæt lukket tværsnit må ikke udstøbes.

e. Søjle af stålprofiler eller rør omstøbt med mindst 40 mm beton armeret med strækmetal, 1,4 kg/m², eller svejst net af mindst 2,5 mm tråd og højst 100 mm maskevidde placeret 15 mm fra overfladen med fuldstændig udfyldning med ubrændbart materiale af eventuelle hulrum mellem flanger og lign. Indvendige hulrum i profiler med tæt lukket tværsnit må ikke udstøbes.

C.6.5 Vægge — ikke-bærende

C.6.5.1 BD-vægge 30

— som for ikke-bærende BD-etageadskillelser 30. Se C.6.1.1.

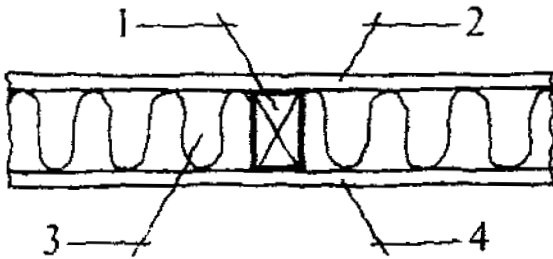
C.6.5.2 BD-vægge 60

a. Væg af stolper i en afstand af højst 60 cm midte til midte, på begge sider beklædt med mindst klasse 2 beklædning. Afstand mellem beklædningerne skal være mindst 100 mm, og hulrummet skal være helt udfyldt med fastholdt mineraluld i pladeform.

(Se figur.)

C.

Figur C.6.5.2 a

1. Træstolper pr. højst 60 cm midte til midte. Afstand mellem beklædningerne mindst 100 mm.
2. Mindst kl. 2. beklædning.
3. Fastholdt mineraluld i pladeform til hel udfyldning.
4. Mindst kl. 2 beklædning.

b. Væg af 1 lag 32 mm og 1 lag 19 mm krydslagte, tætliggende brædder, på begge sider med rør og 12 mm kalkpuds eller klasse 1 beklædning eller klasse 2 beklædning i pladeform.

c. Væg af 50 mm træuldbetonplader, begge sider med 12 mm kalkpuds på udkastningsmørtel eller med tæt berapning.

C.6.5.3 BD-vægge 90

Dobbeltvæg udført af to BD-vægge 60 med eller uden mellemliggende luftspalte.

C.6.5.4 BD-vægge 60

a. 75 mm væg af letbetonblokke.

b. 75 mm væg af letbetonelementer.

C.6.5.5 BS-vægge 120

a. 170 mm væg af teglsten, (massive og mangehulsten), kalksandsten, betonsten, klinkerbetonsten eller molersten.

b. Dobbeltvæg af to BS-vægge 60 med eller uden mellemliggende luftspalte. Såfremt der anvendes hulrumsfyld skal dette være ubrændbart.

C.6.6 Vægge - bærende

C.6.6.1 BD-vægge 30

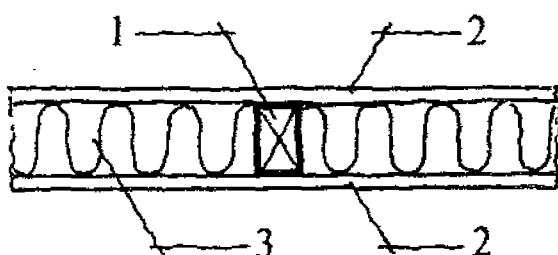
a. Væg af mindst 44 x 75 mm træstolper i en afstand af 60 cm fra midte til midte, på begge sider med mindst klasse 2 beklædning, afstand mellem beklædningerne 75 mm og hulrummet helt udfyldt med fastholdt mineraluld i pladeform.

C.

b. Væg af mindst 44 x 75 mm træstolper i en afstand af højst 120 cm fra midte til midte med mindst 33 x 75 mm vandrette løsholter pr. 50 cm, på begge sider med mindst klasse 2 beklædning, afstand mellem beklædningerne 75 mm og hulrummet helt udfyldt med fastholdt mineraluld i pladeform.

(Se figur a og b).

Figur C.6.6.1 a

1. 44 x 75 mm træstolper pr. højst 60 cm midte til midte.
2. Mindst kl. 2 beklædning.
3. Fastholdt mineraluld i pladeform til hel udfyldning.

Figur C.6.6.1 b

1. 44 x 75 mm træstolper pr. højst 120 cm, med 33 x 70 mm løsholter pr. 50 cm midte til midte.
2. Mindst kl. 2 beklædning.
3. Fastholdt mineraluld i pladeform til hel udfyldning.

C.6.6.2 BD-vægge 60

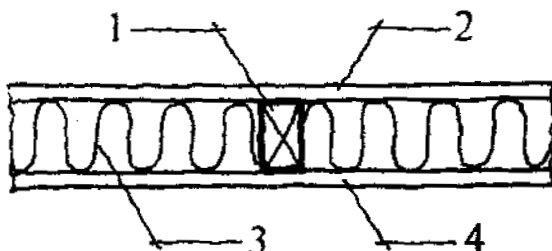
a. Væg af mindst 44 x 75 mm træstolper i en afstand af højst 60 cm midte til midte, på begge sider med mindst klasse 2 beklædning i pladeform. Afstand mellem beklædninger 75 mm, og hulrummet helt udfyldt med fastholdt mineraluld i pladeform.

b. Væg af mindst 44 x 75 mm træstolper i en afstand af højst 60 cm fra midte til midte, på begge sider med mindst klasse 2 beklædning. Afstand mellem beklædninger 75 mm, og hulrummet helt udfyldt med fastholdt mineraluld, type A, i pladeform.

(Se figur a og b).

C.

Figur C.6.6.2 a

1. 44 x 75 mm træstolper pr. højst 60 cm midte til midte.
2. Mindst kl. 2 beklædning i pladeform.
3. Fastholdt mineraluld i pladeform til hel udfyldning.
4. Mindst kl. 2 beklædning i pladeform.

Figur C.6.6.2 b

1. 44 x 75 mm træstolper pr. højst 60 cm midte til midte.
2. Mindst kl. 2 beklædning.
3. Fastholdt mineraluld type A i pladeform til hel udfyldning.
4. Mindst kl. 2 beklædning.

C.6.6.3 BD-vægge 90

a. Dobbeltvæg, hver væghalvdel af mindst 44 x 75 mm træstolper i en afstand af højst 60 cm fra midte til midte og hulrum mellem stolper udfyldt med 75 mm fastholdt mineraluld i pladeform, på den synlige side med beklædning af 13 mm gipsplader. Mindst 30 mm fri afstand mellem de to væghalvdele.

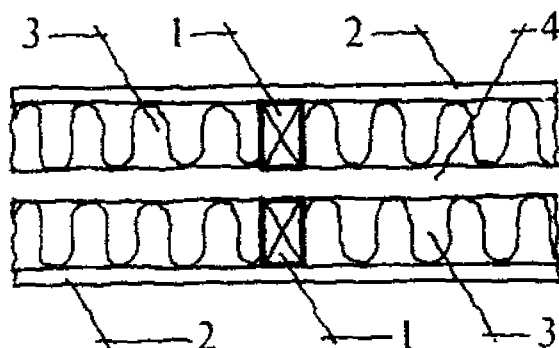
b. Væg af mindst 44 x 100 mm træstolper i en afstand af højst 60 cm fra midte til midte, på begge sider med mindst klasse 2 beklædning. Afstand mellem beklædningerne 100 mm, og hulrummet helt udfyldt med fastholdt, temperaturstabil mineraluld.

c. Væg af mindst 44 x 100 mm træstolper i en afstand af højst 60 cm fra midte til midte, på begge sider med dobbelt, mindst klasse 2 beklædning, den skjulte beklædning i pladeform. Afstand mellem beklædningerne 100 mm og hulrummet helt udfyldt med fastholdt mineraluld i pladeform.

(Se figurer a. - c.)

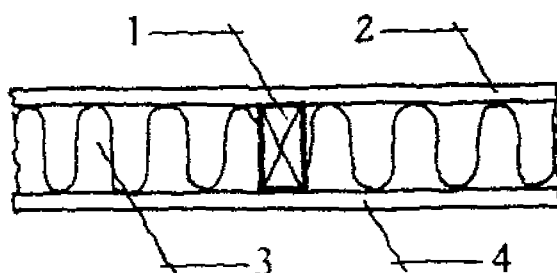
C.

Figur C.6.6.3 a

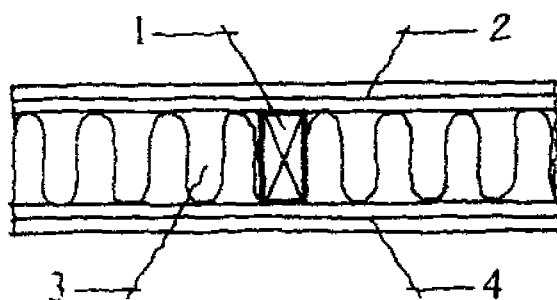
1. 44 x 75 mm træstolper pr. højst 60 cm midte til midte.
2. 13 mm gipsplade.
3. Fastholdt mineraluld i pladeform til hel udfyldning.
4. Mindst 30 mm luftspalte.

Figur C.6.6.3 b

1. 44 x 100 mm træstolper pr. højst 60 cm.
2. Mindst kl. 2 beklædning.
3. Fastholdt, temperaturstabil mineraluld til hel udfyldning.
4. Mindst kl. 2 beklædning .

Figur C.6.6.3 c

1. 44 x 100 mm træstolper pr. højst 60 cm midte til midte.
2. To lag mindst kl. 2 beklædning, den skjulte beklædning i pladeform.
3. Fastholdt mineraluld i pladeform til hel udfyldning.
4. To lag mindst kl. 2 beklædning. Den skjulte beklædning i pladeform.

C.6.6.4 BS-vægge 60

a. 110 mm væg af teglsten (massive eller mangelhulsten), kalksandsten, betonsten, klinkerbetonsten eller molersten.

C.

b. 120 mm væg af enkeltarmeret beton med centralt placeret armering.

c. 100 mm væg af letbetonblokke.

d. 100 mm væg af letbetonvægelementer.

C.6.6.5 BS-vægge 120

a. 230 mm væg af teglsten (massive eller mangelhulsten), kalksandsten, betonsten, klinkerbetonsten eller molersten.

b. 150 mm væg af letbetonblokke.

c. 150 mm væg af letbetonelementer.

d. 150 mm væg af uarmeret eller dobbeltarmeret beton

e. Dobbeltvæg af to BS-vægge 60, bærende, med eller uden mellemliggende luftspalte. Såfremt der anvendes hulrumsfyld, skal dette være ubrændbart.

Stikordsregister

Adgangsforhold (se også »Flugtveje«)
Adgangs- og tilkørselsarealer 2.1 og 2.2
Brandredningsarealer 2.3
Fælles adgangsveje i bygninger 4.2

Affaldsopbevaring 12.3 og 12.5

Affaldsskakter 12.1, 12.3 og 12.5
Box 12.3 og 12.5
Ventilation 11.2.2
Ventilationskanaler 11.2.6 stk. 4

Afløb (se også »gulv afløb«) 12.1. stk. 9
Garageanlæg 6.15.7
Lydforhold 12.1 stk. 5

Afstandsforhold kap. 3
Brandmæssige afstande 6.3
Bygningsfremspring 3.1 stk. 3
Særlige afstandsbestemmelser 3.5

Aftræk se »Ventilation«

Alderdomshjem
Brandforhold 6.10
Lydisolering 9.2

Altan
Brandforhold 6.9.4 stk. 3
Rækværk 4.3.2 stk. 5 c

Altangange
Beboelsesbygninger 4.2 stk. 2
Rækværk 4.2 stk. 6

Anmeldelse af byggearbejder 1.7
Avls- og driftsbygninger 6.16

Ansvar 1.4 stk. 4
Strafansvar 1.11

Antenner 12.7

Anvisninger for konstruktioner 5.1 stk. 5

Arbejds miljølovgivningen (se
»Erhvervsbygninger«)

Arbejdsrum 4.4
Varmeisolering 8.1 og 8.3

Arbejdstilsyn 1.5 stk. 2

Avls- og driftsbygninger
Brandforhold 6.16
Byggesagsbehandling 1.1-1.11

Bad 4.3.4
Afløb 12.1 og 12.3 stk. 7
Erhvervsbygninger 4.4
Etageskilte 7.8
Gulvbelægninger 7.8
Højde i baderum 4.3.1 stk. 3
Lydisolering af installationer 12.1 stk. 5
Vandinstallation 12.1 og 12.3 stk. 7
Ventilation 11.2.2 stk. 1
Vægge 7.8

Bageriovne 10.2.4

Beboelseslejligheder 4.3.2
Adgang til lejlighedsrum 4.3.2 stk. 2 og 4
Adgangs- og trappeforhold 4.2, 4.3.2 stk. 5
og 6.9.4
Definition 4.3.2 stk. 1 og 2
Klublejligheder (se dette)
Kollegielejligheder (se dette)
Lejligheder med kun et beboelsesrum 4.3.3
stk. 6

Beboelsesbygninger 4.3

Brandforhold 6.8. og 6.9
Brandredningskrav 2.3
Indretning 4.3
Lydforhold 9.2
Varmeisolering 8.1 og 8.2
Ventilation 11.2

Beboelsesrum 4.3.3
Adgang 4.3.3 stk. 2
Brandredningsvej 2.3
Brandredningsåbning 6.6, 6.8.4 og 6.9.6
Etagehøjde 4.3.1
Frisklufttilførsel 11.2.2 stk. 1
Gulv i forhold til terræn 4.3.3 stk. 1
Gulvareal 4.3.1 stk. 4
Lydforhold 9.2
Rumhøjde 4.3.1 stk. 1, 2 og 3
Rumindhold 4.3.1 stk. 4
Tagetage 4.3.1 stk. 7
Varmeisolering 8.1 og 8.2.2
Ventilation 11.2
Vindueskarmlysningsareal 4.3.3 stk. 2
Vinduespudsning 4.3.3 stk. 3

Bebyggelse
Højde og afstandsforhold kap. 3

Befugtningsanlæg 11.2.5 stk. 6 og 11.3 stk. 2

Beklædninger på vægge og lofter
Baderum og WC-rum m.m. 7.8
Brandforhold 6.2 stk. 7

Belastningsforskrifter 5.1 stk. 2 a

Betonkonstruktioner
Dimensionering 5.1 stk. 2 b

Betonblokhulsten (se »Bloksten«)

Bjælkelag (se »Etageadskillelser«)

Bloksten
Dimensionering af murværk 5.1 stk. 2 e
Godkendelse 5.1 stk. 2 e

Boliger (se »Beboelsesbygninger« og »Beboelseslejligheder«)

Brandbelastning 6.2 stk. 6

Brandcelle
Definition 6.2 stk. 3
Størrelser 6.8.2 stk. 1

Brandfarlig virksomhed og oplag 3.2.2 stk. 1 og 3.2.3 stk. 3

Brandforhold kap. 6
Brandmæssige afstandsforhold 6.3
Brandredningsareal 2.3
Brandredningsåbning 6.6
Brandteknisk anvendelige bygningsdele annex 2 og 6.2 stk. 7
Brandtekniske begreber 6.2
Brandvægge 6.4
Elevatorskakter 12.3 stk. 10
Installationer 12.1 stk. 3 og 12.6
Nød- og panikbelysning 12.6 stk. 3 a og 3 b
Slangevindere 12.6 stk. 1 c
Sprinkleranlæg 12.6 stk. 2
Ventilationskanaler 11.2.6

Brandkam
Udførelse 6.4.1 stk. 2

Brandkommissionen 1.5 stk. 2

Brandsektion
Definition 6.2 stk. 4

Brandtekniske begreber 6.2 og annex c

Brandtekniske konstruktionseksempler
annex c

Brandventilation
Forsamlingslokaler 6.11.6
Garageanlæg 6.15.6
Industri- og lagerbygninger 6.14.2 stk. 3 og 4
Trapper og trapperum 6.5.2 stk. 6

Brandvægge 6.4
Brandkarm (se dette)
Mod nabobygning 6.4
Udførelse 6.4.1

- Åbninger i brandvægge** 6.4.2
- Brusebad** (se »Bad«)
- Butikker**
Brandforhold 6.13
Varmeisolering 8.1 og 8.3
- Byggelinie** 3.4
- Byggeplads** 5.3
- Byggeriets udførelse** 5.1
- Byggesagsbehandling** 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9 og 1.10
Avls- og driftsbygninger 6.16
- Byggetilladelse** 1.4
- Bygninger af brandbare materialer**
Brandmæssige bygningsafstande 6.3
- Bygningers indretning** kap. 4
- Bygningsfremspring** 3.1 stk. 3
- Bygningsmyndighed** 1.1 stk. 3
- Bygningsreglementets gyldighedsområde** 1.3
- Byplanmyndigheden** 1.5 stk. 1
- Campinghytter**
Undtagelse 1.3 stk. 4
- Carporte**
Afstand til bygninger 3.2.3
Afstand til vej 3.4.1 og 3.4.2
- Carporte**
Konstruktion 5.1 stk. 8
- Centralvarme**
Mindre centralvarmekedler 10.2.2
Rørledninger 12.1 og 12.4
Større Centralvarmekedler 10.2.3
- Dampledninger** 12.4
- Dimensionering af konstruktioner** 5.1
- Dispensation** 1.10 og 4.1 stk. 2, 3 og 4
- Dobbelthuse** (se også »Rækkehuse«)
- Driftsbygninger** (se »Avls- og driftsbygninger«)
- Drivhuse** (se også »Væksthuse«)
Dimensionering 5.1
Undtagelse 1.3 stk. 3
- Dræning** 7.2 stk. 2
- Døre** 4.2 stk. 8, 6.5.3, 6.6 stk. 1, 6.9.5, 6.10.2 og 8.2 stk. 10
Varmeisolering 8.2 stk. 10
- Eksplosionsklap**
Små skorstene 10.4.1 stk. 6
- Elevatorer** 12.3 stk. 10
- El-installation** 1.5 stk. 4, 6.5.1 stk. 5, 12.1, 12.2 og 12.3
El-opvarmning 10.1 stk. 7
Højspændingsledninger 3.4.2
Målere 6.5.1 stk. 5
Trapperum 6.5.1 stk. 5
- Enfamiliehuse** (se også »Rækkehuse«)
Brandforhold 6.8
Brandmæssige bygningsafstande 6.3
Garagearealer 3.2.3
Rumhøjde og rumindhold 4.3.1
Trappeforhold 6.8.2 stk. 2
Ventilation i vaske- og tørrerum 11.2.2
- Erhvervsbygninger** 4.4
Varmeisolering 8.1 og 8.3
- Etageadskillelser**
Baderum og WC-rum m.m. 7.8
- Etageboligbyggeri**
Brandforhold 6.9
- Etagehøjder** 4.3.1

Fangshytter 1.3 stk. 4

Fremspring 3.1 stk. 3

Fjernsynsanlæg

Antenner 12.7

Fjernvarmeanlæg 12.4

Flugtveje 6.5

Avis- og driftsbygninger 6.16

Beboelsesbygninger 6.9.4

Butikker og lign., selskabslokaler 6.13.4

Forsamlingslokaler 6.11.4

Garageanlæg 6.15.4

Hoteller, kollegier, plejehjem og lign. 6.10.4

Industri- og lagerbygninger 6.14.4

Undervisningslokaler 6.12.4

Forrum til beboelseslejligheder 6.9.4 stk. 5

Ventilation 11.2.2

Forsamlingslokaler 6.11

Forskrifter for konstruktioner 5.1 stk. 4

Forstue

Bredde 4.2 stk. 2

Forsænkede lofter

Nedforskallede lofter 6.7 stk. 9

Nedhængte lofter 6.7 stk. 10

Friarealer 2.1

Frisklufttilførsel (se også »Ventilation«)

Til ildsteder 10.2.1 stk. 3 og 10.2.2 stk. 3

Frostsikring

Installationer 12.1 stk. 4

Fugtisolering kap. 7

Baderum og WC-rum m.m. 7.8

Dræning 7.2

Kryberum m.m. 7.4

Kældre 7.3

Tage 7.7

Terrændæk 7.5

Ydervægge 7.6

Fundamenter

Dimensionering 5.1 stk. 1 og 2

Fundamentelektroder 5.1 stk. 7 og 12.2

Fugtisolering kap. 7

Fundering 5.1 stk. 1 og 2

Fyrrum

Adgangsforhold 10.2.3 stk. 3 og 4

Eksplodingsklap 10.4.1 stk. 6

Etageadskillelse 10.2.2 stk. 4 og 10.2.3 stk. 4

Udluftning 10.2.1 stk. 3, 10.2.2 stk. 3 og

10.2.3 stk. 6

Vægge 10.2.2 stk. 4 og 10.2.3 stk. 4

Gange (se også »Flugtveje«)

Beboelseslejligheder 4.2 stk. 2

Fælles adgangsveje 4.2

Garager (se også »Parkeringsarealer«)

Afstand til bygninger 3.2.3

Afstand til vej 3.4.1

Brandmæssige bygningsafstande 3.2 og 3.3

Garageanlæg 6.15

Konstruktion 5.1 stk. 8

Gas

Gasildsteder 10.1 stk. 6

Gasinstallation 12.3 stk. 1

Målere 6.5.1 stk. 5

Ventilation i rum med gasinstallation 11.1
stk. 3

Ventilationskanaler 11.2.3 stk. 3 og 11.2.4
stk. 5

Gennemgang og gennemkørsel 2.2 og 2.3

stk. 4

Vægge og lofter 6.5.1 stk. 6

Gennembrydninger i brandvæg 6.4.2

Geografisk gyldighedsområde 1.2

Glasbygningssten 6.4.2 stk. 1 b

Gnistfangere 10.4.1 stk. 10

Gruppohuse (se »Rækkehuse«)

Grænseafstande 3.2.2

Gulv afløb

Skarnboxrum 12.5 stk. 4 c

Gulvareal

Beboelsesrum 4.3.1 stk. 4

Køkkener 4.3.1 stk. 4

Gulve (se også »Etageadskillelser«)

Baderum og WC-rum m.m. 7.8

Skarnkasserum 12.5 stk. 2

Under ildsteder 10.2.2 stk. 6 d, og 9

Varmeisolering 8.1 og 8.2 stk. 3

Gulvkonstruktion direkte på terræn (se

»Terrændæk«)

Gårdarealer 6.5.1 stk. 10

Hoteller

Brandforhold 6.10

Hulbløsten (se »Bløsten«)

Hulstensdæk 5.1 stk. 2 b og 5.2 stk. 2

Hvilehjem

Brandforhold 6.10

Lydforhold 9.2

Højder

Etagehøjder 4.3.1 stk. 1, 2, 3 og 5

Højder over trinfor kanter og reposer 4.2

stk. 3 c og 4.3.2 stk. 5 a

Højde under rørledninger 12.1 stk. 9

Rumhøjder (se dette)

Højspændingsluftledninger 3.4.2 stk. 1

Håndliste 4.2 stk. 3 f

Håndvask 4.3.4 stk. 2

Ibrugtagning

Tilladelse 1.8

Ildsteder 10.2

Adskillelse fra rum med let antændeligt

oplag 10.2.2 stk. 4

Fjernvarmeanlæg 10.4 stk. 5

Forhold til brændbart materiale 10.2.2 og

10.2.3. stk. 7

Frisklufttilførsel 10.2.1 stk. 3 og 10.2.2 stk. 3

Gasfyrede ildsteder 10.1 stk. 6

Oliefyr og lign. 10.1 stk. 3

Røgspjæld 10.2.2 stk. 11 og 12

Åbne ildsteder 10.2.2 stk. 9 og 12

Ikke brandfarlig virksomhed og oplag 3.2.2

stk. 1

Indgangsparti

Varmeisolering 8.2 stk. 10 og 11

Industribygninger 6.14

Installationer kap. 12

Affaldsskakter (se dette)

Afløbins installationer (se »Afløb«)

Antenner (se dette)

Elevatore (se dette)

El-installationer (se dette)

Fjernsynsanlæg (se dette)

Gasinstallationer (se »Gas«)

Køleanlæg (se dette)

Radioanlæg (se dette)

Rørledninger (se dette)

Vandinstallationer (se dette)

Varmeanlæg (se »Ildsteder« og

»Varmeanlæg«)

Varmeisolering 12.4 stk. 2

Ventilationsanlæg (se »Ventilation«)

Jernbetonkonstruktioner

Dimensionering 5.1 stk. 2 b

Jordbrugserhverv

Avls- og driftsbygninger 6.16

Kakkelovne 10.2.2

Kanaler (se »Ventilation«)

Karmlysningsareal (se »Vindue«)

Kedelrum (se »Fyrrum«)

Klage 1.9

Kloak (se »Afløb«)

Kloaktjenesten 1.5 stk. 3

Klosetrum (se »WC-rum«)

Klublejligheder 4.3.2 stk. 5
Brandforhold 6.10
Lydforhold 9.2

Kogeapparater 10.2.2 stk. 10

Kogeniche
Indretning 4.3.2 stk. 5
Ventilation 11.2.2 stk. 1

Kollegier
Brandforhold 6.10
Lydforhold 9.2

Kollegielejligheder 4.3.2 stk. 5

Komfur 10.2.2

Kostskoler
Brandforhold 6.10
Lydforhold 9.2

Kryberum
Fugtisolering 7.4

Kvist (se »Tagkviste«)

Kædehuse (se »Rækkehuse«)

Kælder
Fugtisolering 7.3

Køkkener
Adgang 4.3.2 stk. 2
Indretning 4.3.3 stk. 5
Kogeniche (se dette)
Køkken i lejlighed med kun et beboelsesrum
4.3.3 stk. 6
Ventilation 11.2.2 stk. 1

Køleanlæg

Forbud 11.2.5 stk. 6 og 11.3 stk. 2

Lader 6.16

Lagerbygninger 6.14

Lagertanke (se »Tanke«)

Landbrug
Avls- og driftsbygninger 6.16

Legehuse 1.3 stk. 3

Lejligheder (se »Beboelseslejligheder«)

Lejlighedsskel
Etageboligbyggeri 6.9.2 stk. 2
Lydforhold 9.2
Rækkehuse m.v. 6.8.2 stk. 3

Lem (se »Loftsrum« og »Røglem«)

Letbetonelementer
Dimensionering 5.1 stk. 2 b

Lofter 4.3.1 stk. 6

Loftsbeklædning (se »Beklædning«)

Loftsrum
Adgang 7.7 stk. 5
Redningsåbninger 6.6 stk. 7

Luftsluser (se »Sluser«)

Luftvarmeanlæg 12.4 stk. 4

Lydforhold kap. 9
Beboelsesbygninger 9.2
Hoteller, plejehjem, kollegier m.v. 9.2
Skoler 9.2

Lysning
Trappelysning 6.5.2 stk. 6 b
Vindueskarmlysningsmål (se »Vinduer«)

Monierglas 6.4.2 stk. 1 b

Murværk

-
- Dimensionering 5.1 stk. 2 é
Skorstene 10.4.2 stk. 5
- Naboejendom** 5.4.3
- Nedforskallede lofter** 6.7 stk. 9
- Oliefyrede ildsteder**
Indretning 10.1 stk. 3
- Olietanke** (se også »Tanke«) 10.1 stk. 8
- Opvarmningsanlæg** (se »Ildsteder« og »Varmeanlæg«)
- Ovenlys** 5.2 og 6.7 stk. 7
- Ovenlysvinduer** (se »Vinduer«)
- Overfladevand** 7.2
- Overtrædelse af bygningslovgivningen** 1.11
- Parkering** 2.3 stk. 6
- Passage**
Fra vej 2.2
Under rør 12.1 stk. 9
- Pejse**
Skorsten 10.4.2 stk. 6
Tilslutning 10.3 stk. 2
Udførelse 10.2.2
- Pensionat**
Brandforhold 6.10
Lydforhold 9.2
- Petroleumsapparat** 10.1 stk. 3 og 10.2.2 stk. 10
- Plejhjem**
Brandforhold 6.10
Lydforhold 9.2
- Port**
Bredde og højde 2.2 stk. 4
Vægge og lofter 6.5.1 stk. 6
- Puiverslukker** 10.2 stk. 6
- Radioanlæg** 12.1
Antenner 12.7
- Rednings- og slukningsmuligheder for brandvæsenet** 2.1 og 6.1
Beboelsesrum 6.6
- Renselem**
Røgrør 10.3 stk. 5
Skorstene 10.4.1 stk. 5 og 6
- Rumhøjder**
Baderum og WC-rum 4.3.1 stk. 1 og 3
Beboelsesbygninger 4.3.1 stk. 1 og 3
- Rumindhold**
Beboelsesrum 4.3.1 stk. 4
- Rækkehuse**
Brandforhold 6.8
Lydforhold 9.2
Rumhøjde og rumindhold 4.3.1
Trappeforhold 4.3.2 stk. 5
- Rækværker** 4.2 stk. 4, 5 og 6 og 4.3.2 stk. 5
- Røganlæg** 10.2.4
- Røgkanaler** 10.3
- Røglem i trapperum** 6.5.2 stk. 6 a
- Røgrør** 10.3
Afstand til brandbart materiale 10.2.2 stk. 6 og 7 og 10.2.3 stk. 7
- Røggassektionering** 6.7 stk. 11
- Røgspjæld** 10.2.2 stk. 11 og 12
- Rørledninger** 12.2
Passagehøjde 12.1 stk. 9
Rørnicher og -gennemføringer i brandvægge 6.4.2 stk. 1 d
- Råd og svamp** (se »Fugtisolerings«)

Salgslokaler (se »Butikker«)

Sikkerhedstrapper 6.5.2 stk. 3 og 4

Skabe

Medregning i gulvareal 4.3.1 stk. 4

Skakter

Affaldsskakter (se dette)

Elevatorskakt (se »Elevator«)

Lysskakter (se dette)

Skarnkasserum 12.5

Ventilation 11.2.2 stk. 1 og 11.2.6 stk. 4

Skoler (se »Undervisningslokaler«)

Skorstene 10.4

Afstand til brændbart materiale 10.4.2 stk. 8

Beklædning og lign. 10.4.2 stk. 8

Brandvæg, forhold til 6.4.1 stk. 6

Dimensionering af små skorstene 10.4.2 stk. 5 og 6

Dimensionering af store skorstene 10.4.3 stk. 2

Gnistfangere 10.4.1 stk. 1

Lysningsareal 10.4.2 stk. 5 og 6

Renselem 10.4.1 stk. 5 og 6

Rensning 10.4.1 stk. 5 og 7

Røgrør og røgkanaler (se disse)

Skorstenspipe 10.4.1 stk. 1 og 7, 10.4.2 stk. 4

Sodfangere 10.4.1 stk. 1

Stigetrin 10.4.1 stk. 7

Udførelse af små skorstene 10.4.2

Udførelse af store skorstene 10.4.3

Skure (se »Udhuse«)

Slangevindere 12.6 stk. 1 c

Sluser

Beboelsesbygninger 4.2 stk. 6 og 6.5.2 stk. 4

Døre 6.5.9 stk. 3 og 4

Indretning 4.2 stk. 7

Garageanlæg 6.15.2 stk. 2

Sodfangere 10.4.1 stk. 1

Spildevandsanlæg (se »Afløb«)

Sprinkleranlæg 12.6 stk. 2

Spulehane

Skarnboxrum 12.5 stk. 4 c

Skarnkasserum 12.5 stk. 2 a

Sprængningsarbejder 5.3.2

Spåntage 3.2.2 stk. 5 og 6.8.2 stk. 8

Stalde 6.16.2

Sti 2.2 stk. 2

Stigetrin

Skorstene 10.4.1 stk. 7

Strafansvar 1.11

Støjniveau 9.

Stålkonstruktioner

Dimensionering 5.1 stk. 2 c

Sundhedskommissionen 1.5 stk. 2

Svamp (se »Fugtisolering«)

Sygehjem

Brandforhold 6.10

Lydforhold 9

Tagantenner (se »Antenner«)

Tage 5.2, 6.7 stk. 4, 5, 6 og 7 og 7.7

Varmeisolering 8.1 og 8.2 stk. 2

Ventilation 7.7 stk. 3

Tagetage

Udnyttet tagetage 4.3.1 stk. 7 og 6.6 stk. 7

Tagkviste

Grænseafstand 3.2.2 stk. 4

Redningsåbninger 6.6 stk. 7

Tagudhæng 3.1 stk. 3

-
- Tagvand** 7.7 stk. 2
Overfladevand 7.2 stk. 1
- Tagvinduer** 5.2 stk. 1
- Tanke**
Olietanke 10.1 stk. 8
- Tekøkken** (se »Køgeniche« og »Køkkener«)
- Telefonkabler** 12.1 stk. 1
- Terrændæk** 7.5
Trinlydniveau 9.2
Varmeisolering 9.1 og 8.2 stk. 3
- Tilkørselsareal** (se »Adgangsforhold«)
- Tofamiliehuse**
Rumhøjde 4.3.1 stk. 1 og 3
Trappebredde 4.2 stk. 3 og 4.3.2 stk. 5
Brandforhold 6.9
- Toiletter** (se »WC-rum«)
- Trapper** 4.2 stk. 3, 4.3.2 stk. 5 og 6.5.2
Belægninger 6.5.1 stk. 8
- Trapperum** (se også »Adgangsforhold« og »Flugtveje«)
Beboelsesbygninger 6.5.2 stk. 1, 5 og 7 og 6.9.4
Fyrrum (se dette)
Sluser (se dette)
Ventilation 11.2.2 stk. 1
- Trækning**
Skorstene 10.4.2 stk. 2
Ventilationskanaler 11.2.3 stk. 7
- Trækonstruktioner** 5.2 stk. 2 d
- Tørkloset** 4.3.2 stk. 3 og 4.3.4 stk. 2
- Tørringsanlæg** 10.2.4
- Ubebygget areal** 2.1
- Udhuse**
Afstand til bygninger 3.2.2, 3.2.3 og 6.3
Konstruktion 5.1 stk. 8
- Udluftning af fyrrum** 10.2.1 stk. 3, 10.2.2
stk. 3 og 10.2.3 stk. 6
- Udsugning** (se »Ventilation«)
- Udvendige ledningkanaler** 6.7 stk. 12
- Undervisningslokaler**
Brandforhold 6.12
Lydforhold 9.2
- Vandinstallation** 12.1 stk. 8
- Vandtjenesten** 1.5 stk. 3
- Varmeanlæg** 12.4
El-opvarmning 10.1 stk. 7
Forhold til brandbart materiale 12.4 stk. 2
og 3
Rørledninger 12.4 stk. 2, 3 og 6
- Varmeisolering** 8.1, 8.2 og 8.3
Installationer 11.2.6 stk. 6
Varmeluftovne 10.2.3 stk. 5
- Vaskekedel** 10.2.2 stk. 12
- Vaskerum** 11.2.2 stk. 1
- WC-rum**
Adgang 4.3.2 stk. 3 og 4
Etageskilte 7.8
Gulvareal 4.3.4 stk. 1
Gulvbelægning 7.8 stk. 2, 3 og 4
Højde 4.3.1 stk. 1 og 3
Håndvask 4.3.4 stk. 2
Ventilation 11.2.2 stk. 1
Vægge 7.8
- Vedligeholdelse af friarealer** 2.3 stk. 6
- Ventilation** kap. 11
Garageanlæg 6.15.6
Kryberum 7.4

Tage og tagrum 7.7 stk. 4
Åbninger i brandvægge 6.4.2 stk. 1 a

Ventiler

Frisklufttilførsel 11.2.2 stk. 1
Udsugning 11.2.3 stk. 4 og 11.2.4 stk. 4

Vindfang 8.2 stk. 11

Vindskeder 3.1 stk. 3

Vinduer

Afstand til nabobygning 3.2.2 stk. 4
Afstand til ventilationsanlæg 11.2.3 stk. 7
og 11.2.4 stk. 4
Brandvægge 6.4.2 stk. 1 b
Højde over gulv 6.6 stk. 6
Ovenlys (se dette)
Pudsning 4.3.3 stk. 3
Redningsåbning 6.6
Trappevinduer 6.5.2 stk. 5
Varmeisolering 8.2 stk. 7, 8 og 9
Vindueskarmlysningsareal i beboelsesrum
4.3.3 stk. 2

Vægbeklædninger (se »Beklædninger«)

Væksthuse 1.3 stk. 3

Værn ved trapper m.v. 4.2 stk. 3, 4, 5 og 6

Til egne notater

Til egne notater

Grønlands Bygningsreglement 1982

Tillæg 1

Udfærdiget i medfør af § 21 og 22 i Landstingsforordning nr. 6 af 19. december 1986 om arealanvendelse og planlægning som ændret ved Landstingsforordning nr. 1, 18. juni 1987.

Udarbejdet for Grønlands Hjemmestyre af Grønlands tekniske Organisation.

I Grønlands Bygningsreglement 1982 foretages følgende ændringer:

KAPITEL 1

1.1, stk. 1 affattes således:

Nærværende bygningsreglement er udsendt af Grønlands Hjemmestyre i medfør af § 21 og 22 I LANDSTINGSFORORDNING NR. 6 AF 19. DECEMBER 1986 OM AREALANVENDELSE OG PLANLÆGNING SOM ÆNDRET VED LANDSTINGSFORORDNING NR. 1 AF 18. JUNI 1987.

1.3, stk. 1 affattes således:

De bestemmelser, der fremgår af LANDSTINGSFORORDNING OM AREALANVENDELSE OG PLANLÆGNING og af nærværende bygningsreglement, skal være overholdt ved opførelse af ny bebyggelse, ved tilbygning til eksisterende bebyggelse og ved ombygning i eksisterende bebyggelse.

1.5, stk. 2 affattes således:

Hvis en ansøgning om byggetilladelse efter bygningsmyndighedens vurdering omhandler en bebyggelse, der forudsætter godkendelse fra BRANDKOMMISSIONEN, fra ARBEJDSTILSYNET, fra SUNDHEDSKOMMISSIONEN, fra GASMYNDIGHEDEN eller fra anden myndighed, vil bygningsmyndigheden orientere ansøgeren herom og bistå denne med indhentning af disse, hvis bygherren ønsker det.

1.11 affattes således:

Overtrædelse af bygningsmyndighedens påbud kan straffes i henhold til § 27 i LANDSTINGSFORORDNING NR. 6 AF 19. DECEMBER 1986 OM AREALANVENDELSE OG PLANLÆGNING SOM ÆNDRET VED LANDSTINGSFORORDNING NR. 1 AF 18. JUNI 1987.

KAPITEL 4

4.2, stk. 3.a affattes således:

Der kan anvendes udvendige, åbne trapper som fælles adgangsvej til stue og 1. sal.

Trapper til 2. sal KAN ANBRINGES I DELVIS ÅBNE TRAPPERUM, LUKKET PÅ 3 SIDER. TRAPPER TIL 3. SAL og derover skal anbringes i lukkede trapperum.

4.2, stk. 3.e tilføjelse:

VED TRAPPER MED BREDERE LYSNING END 30 CM SKAL HØJDEN AF RÆKVÆRKET FORØGES PASSENDE, DOG SÅLEDES AT HØJDEN AF RÆKVÆRKET ER MINDST 100 CM.

VED TRAPPER TIL 2. SAL I DELVIS ÅBNE TRAPPERUM, SKAL RÆKVÆRK VED TRAPPELØB MELLEM 1. OG 2. SAL OG REPOSER PÅ 2. SAL VÆRE MINDST 120 CM HØJT.

4.2, stk. 3.g affattes således:

DELVIS ÅBNE TRAPPERUM TIL 2. SAL SKAL VÆRE OVERDÆKKEDE.

4.2, stk. 3 tilføjelse af nyt litra h:

SE IØVRIGT KAPITEL 8.2, STK. 10 VEDRØRENDE VINDFANG.

4.2, stk. 3 tilføjelse af nyt litra i:

SE IØVRIGT KAPITEL 6.5.2 VEDRØRENDE BRANDFORHOLD.

4.3.2, stk. 6.b affattes således:

Stigningen på trapperne må højst være 21 cm, og trapperens grund må ikke være mindre end 14 cm målt i ganglinie. I UDLEJNINGSBOLIGER MÅ TRAPPERNES GRUND IKKE VÆRE MINDRE END 21 CM MÅLT I GANGLINIE. Stejle trapper, d.v.s. trapper med stigning større end grund, skal være uden stødtrin.

KAPITEL 5

5.3.1, stk. 4 affattes således:

Vedrørende byggepladsens elinstallationer og byggekraners anvendelse og betjening henvises til DET DANSKE STÆRKSTRØMSREGLEMENT OG FÆLLES BESTEMMELSER FOR STÆRKSTRØMSANLÆG I GRØNLAND.

5.4 tilføjelse af nyt afsnit:

ASBESTHOLDIGE MATERIALER I BYGGERIET.
ASBESTHOLDIGE MATERIALER MÅ IKKE ANVENDES I BYGGERIET.

5.5 tilføjelse af et nyt afsnit:

FORMALDEHYDAFGIVELSE FRA MATERIALER.

SPÅNPLADER, KRYDSFINERPLADER OG LIGNENDE PLADER, HVORI DER INDGÅR LIME, DER AFSPALTER FORMALDEHYD, SKAL VÆRE OMFATTET AF EN AF HJEMMESTYRET GODKENDT KONTROLFORANSTALTNING. NÅR PLADERNE ANVENDES I RUM, DER TJENER TIL OPHOLD FOR PERSONER, SKAL DE DESUDEN UNDERGIVES EN BEHANDLING, SOM ER GODKENDT AF HJEMMESTYRET.

KAPITEL 6

6.5.2, stk. 1.a affattes således:

Udvendige, åbne trapper jfr. 4.2, stk. 3.a kan TIL STUE OG 1. SAL udføres af brændbart materiale. HVOR TRAPPERNE GIVER ADGANG TIL 2. SAL, KAN TRIN UDFØRES AF BRÆNDBART MATERIALE, MEN UNDERSIDE SKAL BEKLÆDES MED MINDST KLASSE 1 MATERIALE OG MED VANGER AF UBRÆNDBART MATERIALE. Hvor trappen passerer forbi, lige over eller under vinduer eller andre bygningsåbninger, der ikke tjener som adgang til trappen, skal disse være uoplukkelige og sikret mindst med F-konstruktion 30, f.eks. 6 mm trådglass.

6.5.2, stk. 2 ændring af henvisning:

Stk. 1.b og 1.c ændres til stk. 1.c og 1.d.

KAPITEL 7

7.6, stk. 2 ændring af et ord, tredje linie tredjesidste ord: træ ændres til TRÆPLADER.

KAPITEL 8

8.1, stk. 5 affattes således:

Bygningskonstruktioner, der beskytter bygningens rum imod udetemperaturerne, må ikke anvendes til skjult føring af varmeledninger, vandledninger og afløbsledninger. Ledningerne skal føres frit på konstruktionernes inderside. OM FØRING AF ELLEDNINGER, TELEFONKABLER OG LIGNENDE I DISSE KONSTRUKTIONER HENVISES TIL "FÆLLESBESTEMMELSER FOR STÆRKSTRØMSANLÆG" GRØNLAND, BIND 2 INSTALLATIONER.

KAPITEL 11

11.2.2 efter *Særskilt wc-rum* og før *Trapperum* med direkte adgang til lejligheder

tilføjes:

BRYGGERS PÅ 7 M² OG DEROVER

Frisklufttilførsel: Regulerbar ventil i vindue eller ydervæg. Ventilens største åbning skal være mindst 30 cm².

Udsugning: Kanaltværsnit 200 cm² ved naturlig ventilation eller luftydelse 20 l/s ved mekanisk ventilation.

I indeliggende bryggers må der kun opstilles vaskemaskine, hvis rummet forsynes/er forsynet med mekanisk udsugning.

BRYGGERS MINDRE END 7 M²

Frisklufttilførsel: som ved bryggers over 7 m² gulvareal.

Udsugning: Kanaltværsnit 150 cm² ved naturlig ventilation eller luftydelse 15 l/s ved mekanisk ventilation.

I indeliggende bryggers må der kun opstilles vaskemaskine, hvis rummet forsynes eller er forsynet med mekanisk udsugning.

KAPITEL 12

12.1, stk. 3 tilføjelse:

FOR INDVENDIGE SPILDEVANDSLEDNINGER MÅ DER IKKE ANVENDES PLASTMATERIALER VED PASSAGE IGENNEM KONSTRUKTIONER, DER DANNER LEJLIGHEDSSKEL OG BRANDSEKTIONERING.

ANNEKS A

Hele teksten ændres til:

Landstingsforordning nr. 6 af 19. december 1986 som ændret ved Landstingsforordning nr. 1 af 18. juni 1987 om arealanvendelse og planlægning.

I henhold til lov nr. 612 af 23. december 1980 om lov for Grønland om arealanvendelse, byudvikling og bebyggelse, som ændret ved lov nr. 6 af 19. december 1986 om ændring af lov nr. 612 af 23. december 1980 om lov for Grønland om arealanvendelse, byudvikling og bebyggelse, fastsættes herved følgende:

Kapitel 1.

Forordningens formål.

§ 1. Forordningen har til formål at sikre, at landets arealer tages i anvendelse ud fra en samfundsmæssig helhedsvurdering.

Dette formål skal opnås ved,

- 1) at naturen beskyttes,
- 2) at der gennemføres en for samfundet hensigtsmæssig fordeling mellem det åbne land og menneskeskabte anlæg,
- 3) at landets arealer udnyttes i henhold til planlægning, der fremmer en erhvervsmæssig, social og miljømæssigt gunstig udvikling,
- 4) at lokale myndigheder og befolkningen inddrages i planlægningen af arealanvendelsen,
- 5) at dispositioner i h.t. nr. 1 til 4 samordnes indenfor rammerne af den fysiske og økonomiske planlægning.

Kapitel 2.

Den ansvarlige myndighed.

§ 2. Det påhviler Landsstyret gennem planlægning efter reglerne i nærværende forordning at sikre, at landets arealer anvendes i overensstemmelse med forordningens formål.

§ 3. Landsstyret fastsætter nærmere regler for arealanvendelsen, herunder regler for indhold, form og tilvejebringelse af den samlede planlægning.

Kapitel 3.

Tilladelse til arealanvendelse.

§ 4. Intet areal må uden tilladelse unddrages almen benyttelse.

Stk. 2. Ingen udnyttelse af areal må ændres uden tilladelse.

§ 5. Kommunalbestyrelsen giver tilladelse til brug af areal i by- og bygdemæssige bebyggelser og i de til bebyggelserne knyttede udviklingsområder og rekreative arealer.

Stk. 2. Udenfor de af stk. 1 omhandlede områder meddeles brugsret af Landsstyret efter indhentet udtalelse fra vedkommende kommunalbestyrelse.

Stk. 3. Tilladelse til arealanvendelse til landsdækkende formål, der ikke er omfattet af godkendt planlægning, kan kun meddeles med Landsstyrets godkendelse.

Stk. 4. Landsstyret kan bemyndige en kommunalbestyrelse til at give tilladelse til arealanvendelse i de i stk. 2 omhandlede områder.

§ 6. Ved meddelelse af brugsret til areal kan der stilles betingelser og vilkår, som tjener de i § 1 nævnte formål. De fastsatte betingelser og vilkår skal have et sådant indhold, at det sikres, at anlægsdispositioner udføres i overensstemmelse med kommuneplanlægningens idegrundlag og indhold.

Stk. 2. En brugsret kan tidsbegrænses.

Stk. 3. En brugsret kan bortfalde, såfremt den udøves i strid med lovgivningen.

Kapitel 4.

Landsplanlægning.

§ 7. Landsstyret drager omsorg for udførelse af en sammenfattende fysisk planlægning og for, at der foretages de undersøgelser, som er nødvendige herfor.

§ 8. Offentlige myndigheder samt koncessionerede og tilsvarende virksomheder skal til brug for landsplanlægningen meddele oplysning om forberedelse eller udførelse af undersøgelser, planlægning og større anlægsdispositioner.

§ 9. Landsstyret drager omsorg for, at landsplanlægningen koordineres med kommuneplanlægningen, jfr. kap. 5, og sektorplanlægningen, og at der iværksættes en oplysningsvirksomhed med det formål at fremkalde en offentlig debat om landsplanlægningens målsætning og nærmere indhold.

§ 10. Landsstyret afgiver en årlig redegørelse om landsplanlægningen til Landstinget.

§ 11. Landsstyret forelægger forslag til hovedretningslinier for den sammenfattende fysiske landsplanlægning til Landstingets godkendelse.

Ark. 2. Landstyret foranlediger, at de i stk. 1 godkendte hovedretningslinier optages til revision, når der er behov herfor.

§ 12. Offentlig planlægningsvirksomhed og anlægsdispositioner skal udføres i overensstemmelse med landsplanlægningen.

Kapitel 5.

Kommuneplanlægning.

§ 13. Kommunalbestyrelsen skal medvirke til landsplanlægningen ved at gennemføre planlægning for hele kommunens areal ud fra en samlet vurdering af

de arealmæssige, naturgivne og økonomiske ressourcer i kommunen, målene for befolknings- og erhvervsudvikling og den offentlige sektorplanlægning.

§ 14. Det påhviler kommunalbestyrelsen at tilvejebringe planer for arealanvendelse i kommunens by- og bygdemæssige bebyggelser og de til disse bebyggelser knyttede udviklingsområder og rekreative arealer.

§ 15. Efter forhandling med kommunalbestyrelsen kan Landsstyret fastsætte tidsfrister for gennemførelsen af det i §§ 13 og 14 omhandlede.

Kapitel 6.

Områdeplanlægning.

§ 16. Detaillerede områdeplaner kan tilvejebringes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Områdeplaner skal tilvejebringes af kommunalbestyrelsen, inden der gives arealtildeling til større eller væsentlige bygge- eller anlægsarbejder og inden nedrivning af større eller væsentlig bebyggelse.

Stk. 3. Områdeplaner skal sikre, at anlægsdispositioner udføres i overensstemmelse med kommuneplanlægningens idegrundlag og indhold.

§ 17. For at sikre landsplanlægningens virkeliggørelse kan Landsstyret pålægge kommunalbestyrelsen at tilvejebringe en områdeplan med et nærmere angivet indhold eller selv tilvejebringe en områdeplan.

§ 18. Kommunalbestyrelsen kan nedlægge forbud mod, at der etableres forhold, som kan hindres ved tilvejebringelse af en områdeplan. Forbuddet kan nedlægges for et tidsrum af indtil eet år.

§ 19. Efter tilvejebringelsen af en områdeplan må der ikke retligt eller faktisk etableres forhold i strid med planens bestemmelser, med mindre en dispensation meddeles i henhold til stk. 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan godkende afvigelser af mindre betydning fra en tilvejebragt områdeplan, når der ikke hermed ændres ved områdets særlige karakter og generelle anvendelse.

§ 20. Når det er nødvendigt for gennemførelsen af en tilvejebragt områdeplan, kan der iværksættes ekspropriation efter reglerne i lov for Grønland om ekspropriation.

Kapitel 7.

Bygningsmyndigheden.

§ 21. Hjemmestyret fastsætter bestemmelser om bygningsmyndigheden og om opførelse, konstruktion og indretning af bygningsværker og andre anlæg.

§ 22. Kommunalbestyrelserne kan efter regler aftalt med Hjemmestyret opkræve gebyrer for myndighedsbehandling i forbindelse med bygningsmyndigheden.

§ 23. Bygningsmyndigheden kan uden retskendelse forlange adgang til en privat ejendom for at undersøge, om der er sket overtrædelse af forskrifter udstedt i medfør af forordningen.

Kapitel 8.

Fælles bestemmelser.

§ 24. En kommunalbestyrelses afgørelse vedrørende forhold, der er omfattet af denne forordning, kan indbringes for Landsstyret. Klage skal indgives senest 2 måneder efter, at kommunalbestyrelsens afgørelse er modtaget.

§ 25. De i § 5 nævnte myndigheder kan efter forudgående underretning til brugsretsindehaveren eller ejeren forlange adgang til ethvert areal og privat ejendom for at udføre opmålinger efter denne forordning.

§ 26. Den til enhver tid værende ejer af en ejendom eller bruger af et areal er forpligtet til at berigtige et ulovligt forhold.

Stk. 2. Efterkommer ejeren eller brugeren ikke et meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold, kan det ved dom pålægges ham inden en fastsat tidsfrist under tvang af fortløbende bøder at berigtige forholdet.

Stk. 3. Når et ved dom meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold ikke er efterkommet inden for den i dommen fastsatte frist, og inddrivelse af tvangsbøder ikke kan antages at føre til, at den pågældende efterkommer påbuddet, kan kommunalbestyrelsen foretage det fornødne til forholdets berigtigelse på ejerens bekostning.

§ 27. Advarsel eller bøde idømmes den, der

- 1) overtræder § 4,
- 2) overtræder bestemmelser i en områdeplan, der er meddelt i henhold til forordningen eller de i medfør af forordningen udfærdigede forskrifter eller planer,

3) underlader at efterkomme et påbud eller forbud, der er udstedt i henhold til forordningen udfærdigede forskrifter, herunder et påbud om at berigtige et ulovligt forhold.

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes i henhold til forordningen, kan der fastsættes regler om idømmelse af advarsel eller bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 3. Er overtrædelse begået af et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges virksomheden som sådan bødeansvar.

Kapitel 9.

Ikrafttrædelsesbestemmelser.

§ 28. Landstingsforordningen træder i kraft den 1. juli 1987.

§ 29. De i medfør af landstingsforordning nr. 1 af 2. februar 1981 om arealanvendelse, lands- og byplanlægning og bebyggelse § 25 udstedte forskrifter opretholdes, indtil de ophæves ved bestemmelser udfærdiget i medfør af landstingsforordning.

§ 30. Forskrifter, der er udstedt med hjemmel i lov nr. 248 af 8. juni 1977 for Grønland om arealanvendelse, byudvikling og bebyggelse, jfr. lov nr. 612 for Grønland om arealanvendelse, byudvikling og bebyggelse af 23. december 1980, § 4, stk. 3, forbliver i kraft, indtil de ophæves ved bestemmelser udfærdiget i medfør af denne forordning.

Grønlands Hjemmestyre, den 19. december 1986.

Jonathan Motzfeldt / John E. Jensen

Grønlands Hjemmestyre, den 18. juni 1987.

Jonathan Motzfeldt / Aqqaluk Lynge

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 24 af 9. november 1987 om bygningsmyndigheden i Grønland.

I medfør af §§ 21 og 22 i landstingsforordning nr. 6 af 19. december 1986 om arealanvendelse og planlægning som ændret ved landstingsforordning nr. 1 af 18. juni 1987 fastsættes:

§ 1. Grønlands Hjemmestyre er bygningsmyndighed.

§ 2. Den lokale bygningsmyndighed varetages på Hjemmestyrets vegne af de enkelte kommunalbestyrelser.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen varetager med ansvar overfor Hjemmestyret bygningsmyndighedens opgaver i lokalsamfundet og løser i denne forbindelse såvel de administrative og tilsynsmæssige opgaver som myndighedens projektvurderinger.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen er berettiget til at lade myndighedens projektvurdering udføre af GTO eller anden af Hjemmestyret godkendt institution - enten på grundlag af generelle aftaler herom eller efter aftale for hver sag for sig.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan efter regler aftalt med Hjemmestyret opkræve gebyrer for myndighedsbehandling.

§ 3. Bygningsmyndigheden varetages på grundlag af bestemmelserne i "Grønlands Bygningsreglement 1982" og de i tilknytning til bygningsreglementet af Hjemmestyret udsendte forskrifter og anvisninger.

§ 4. Dispensationer meddeles på Grønlands Hjemmestyres vegne af GTO direktoratet, Nuuk, til hvem ansøgninger sendes. Direktoratet orienterer Hjemmestyret om alle trufne afgørelser i dispensationssager.

Stk. 2. Det påhviler den lokale bygningsmyndighed at høre berørte naboer vedrørende byggeri, for hvilket der søges dispensation fra bygningsreglementets bestemmelser om bebyggelses højde- og afstandsforhold.

Dispensationer kan først meddeles, når der er forløbet to uger efter, at den lokale bygningsmyndighed har oplyst naboer til den omhandlede ejendom om, hvortil der søges dispensation, og om, at eventuelle bemærkninger kan fremsendes til bygningsmyndigheden inden to uger. Fristen på to uger regnes fra det tidspunkt, hvor den lokale bygningsmyndigheds meddelelse til berørte naboer er kommet frem.

§ 5. Klager over de af GTO, direktoratet, Nuuk trufne afgørelser i henhold til § 4 stk. 1 og klager over afgørelser truffet i henhold til bygningsreglementet sendes til Landsstyret, der er ankeinstans.

Stk. 2. Klagefristen er fire uger fra den dag, en afgørelse er meddelt.

§ 6. Overtrædelser straffes i henhold til § 27 i Landstingsfrordningen om arealanvendelse og planlægning.

§ 7. Bekendtgørelsen træder i kraft straks.

Stk. 2. Samtidig ophæves Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 31 af 10. december 1985 om bygningsmyndigheden i Grønland.

Grønlands Hjemmestyre, den 9. november 1987.

Aqqaluk Lyngé/Karen Stjernholm

Cirkulæreskrivelse nr. 010191 af 11.2.1986 til samtlige kommuner.

I henhold til Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 31 af 10. december 1985 om bygningsmyndigheden i Grønland, § 3, stk. 2, (som afløst af bekendtgørelse nr. 24 af 9. nov. 1987) kan kommunalbestyrelsen efter regler aftalt med Hjemmestyret opkræve gebyrer for myndighedsbehandling.

Det er med KANUKOKA aftalt, at der vil være følgende regler gældende:

§ 1. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der skal opkræves gebyrer for meddelelse af tilladelser i henhold til Grønlands Bygningsreglement 1982.

§ 2. For tilladelser vedrørende enfamiliehuse (dobbelthuse, rækkehuse, kædehuse, gruppehuse og lign.) kan fastsættes et standardgebyr på kr. 500,- pr. enhed.

Stk. 2. For andre typer af byggeri fastsættes et beløb på kr. 500,- samt kr. 3,- pr. m², som byggeriet overstiger 200 m².

Stk. 3. Der kan fastsættes et mindstegebyr på kr. 200,00.

§ 3. Gebyret forfalder til betaling, når byggetilladelsen kan meddeles. Kommunalbestyrelsen kan tilbageholde tilladelsen, indtil gebyret er betalt.

§ 4. I gebyrordningen er indeholdt, at kommunen leverer husnummerskilte og B-nummerskilte.

ANNEKS B

Første afsnit af indledningen side 113 ændres til:

LANDSTINGSFORORDNING NR. 6 AF 19. DECEMBER 1986 OM AREALANVENDELSE OG PLANLÆGNING SOM ÆNDRET VED LANDSTINGSFORORDNING NR. 1 AF 18. JUNI 1987 ANFØRER I § 21, AT GRØNLANDS HJEMMESTYRE FASTSÆTTER BESTEMMELSER OM BYGNINGSVÆRKER OG ANDRE ANLÆG. PÅ DENNE BAGGRUND ER GRØNLANDS BYGNINGSREGLEMENT 1982 UDSENDT OG TILLÆG 1 TIL GRØNLANDS BYGNINGSREGLEMENT 1982 UDSENDT I 1988.

Andet afsnit af indledningen side 113 udgår.

STIKORDSREGISTER. Vindfang 8.2. stk. 11 ændres til 8.2. stk. 10.

FORSKRIFTER FOR GASINSTALLATIONER affattes således:

Ved projektering, udførelse og brug af F-gasinstallationer følges de forudsætninger og de bestemmelser, der fremgår af:

GASREGLEMENT 1985 FOR GRØNLAND

udarbejdet og udsendt af GTO.

FORSKRIFTER FOR ELINSTALLATIONER

affattes således:

Ved projektering og udførelse af elinstallationer samt disses tilslutning til den offentlige elforsyning følges de bestemmelser, der fremgår af:

DET DANSKE STÆRKSTRØMSREGLEMENT MED DE ÆNDRINGER OG TILFØJELSER SOM ER ANGIVET I "FÆLLESBESTEMMELSER FOR STÆRKSTRØMSANLÆG, GRØNLAND".

udarbejdet og udsendt af GTO.

FORSKRIFTER FOR ISOLERINGSARBEJDER VED TEKNISKE INSTALLATIONER

affattes således:

Ved projektering og udførelse af disse arbejder følges de forudsætninger og anvisninger, der fremgår af:

FORSKRIFTER FOR TERMISK ISOLERING AF TEKNISKE INSTALLATIONER AF SEP. 1986.

udarbejdet og udsendt af GTO.

BEMÆRKNINGER TIL TILLÆG 1

Ad Kapitel 5.5, Formaldehydafgivelse fra materialer.

Hjemmestyret godkender kontrolforanstaltninger og behandlinger, som opfylder de krav til kontrolforanstaltninger og behandlinger, som er godkendt af det danske boligministerium.